GAZETA SF

51

Revistă electronică de artă și literatură speculativă

fanzin.clubsf.ro

Gazeta SF nr.**51**/ Iunie 2015

Revistă electronică de artă şi literatură speculativă

http://fanzin.clubsf.ro

Redactor şef: Alexandru LAMBA

Redactor şef-adjunct: Alexandru Ioan DESPINA

Redactia : Mircea NANU-MUNTEAN,

Bogdan S. POPESCU,

Sorin TRASCU,

Mihaela MARCU,

Marcel GHERMAN,

Teodora MATEI

Contribuții grafice: John DOBRO

Editor / Director George SAUCIUC

GAZETASF

FANZIN.CLUBSF.RO ISSN 2069-3079

CUPRINS

Editorial

Dacă am vorbi despre box (Alexandru Lamba)

Povestiri

Șamanul și kurganul (Miloș Dumbraci)
Pădurea damnaților (Cătălin Lupu)

Mainstream

Carpe Diem (Mihai Cioflec)

Foileton

Orășelul lupilor III (Bianca Alexandra Horbovanu)

Traduceri

Prima noapte (Natsume Sōseki)

Recenzii

„Sharia" de Roxana Brînceanu (Teodora Matei)
„Gangland" de Florin Pîtea (Alexandru Lamba)
„A opta zi e-n fiecare noapte" de Eugen Cadaru (Deea Sterea)

Reviste răsfoite

Bun de tipar: Galileo 6 & CPSF Anticipația 29 (Lucian Dragoș Bogdan)

Opinii

Umanitatea în SF. Cine este om și cine nu? (Miloș Dumbraci)

Eseuri

Andy Warhol: 15 minute de celebritate (Marcel Gherman)

Bandă desenată

Clișee (Alexandru Lamba)

Artă imaginară

Coperte potrivite X (John Dobro)

Interviu

Interviu cu scriitorul Eugen Cadaru

EDITORIAL

Dacă am vorbi despre box
(de Alexandru Lamba)

Ți s-a pus pata că vrei să te apuci de box. De ce? Nu contează! Poate că ți-ai amintit de sfaturile profesorului de educație fizică din școală, care te considera bun, poate tocmai ai văzut un meci fain la TV, ai imitat niște mișcări și-ai văzut că-ți ies, poate, pur și simplu, aveai nevoie de-un hobby. Nu e atât de important de unde ți-a venit primul impuls, important e că te-ai dus și ți-ai luat o pereche de mănuși și-un sac și te-ai pus pe treabă. Așa, doar pentru tine, pentru sănătate.

Și poate c-ai fi ținut noua ta pasiune secretă față de restul lumii dacă nu te-ar fi văzut un amic la un moment dat și nu te-ar fi întrebat de ce nu te duci și tu la o sală, ca să-ți mai cizelezi un pic stilul, că baza ai cam deprins-o. Și mai departe nu prea mai ai cum să evoluezi de unul singur.

Nu ți-a fost chiar ușor, dar ți-ai învins timiditatea și ai intrat într-o sală. Acolo, lume multă, gălăgie, tipi fioroși flexându-și musculatura și rânjind unul la altul. I-ai urmărit câteva minute, cuminte, în colțul tău, cum aruncau lovituri încoace și-ncolo, apoi ai decis că nu erau neapărat mai buni decât tine. L-ai căutat, deci, pe antrenor și l-ai rugat să te primească și pe tine. Omul te-a pus la sac, te-a studiat un pic, să vadă cum dai din brațe, cum îți faci jocul de picioare, și a zis că da, ești OK, poți să vii să te-antrenezi.

Bineînțeles că lucrurile n-au mers prea bine la început. Ceilalți sportivi, mai vechi și cu pretenții, te-au privit pe sub sprânceană și n-au ratat nicio ocazie să-ți dea câte-o smetie când scăpai garda sau când te descopereai prea tare la croșeu. Ce să-i faci, oameni răi. Parcă nici antrenorul nu prea mai era cumsecade. Unde la început îți zisese că ai potențial, acum te articula la fiecare greșeală. Și ți-ai dat seama că făceai al naibii de multe!

În fine, nu te-ai descurajat, dimpotrivă. I-ai studiat pe ceilalți, le-ai văzut punctele slabe și ai început să-i taxezi și tu. Asta pe unii i-a enervat cumplit, pe alții dimpotrivă. Ți-ai făcut, încet-încet, o mică gașcă. Vă antrenați împreună, vă

dădeați sfaturi, chestii pe care le observați unul la altul, și treaba a început să meargă. Progresul a fost evident.

Așa că ai mers și pe la alte săli, ai luat contact cu alți antrenori, ai învățat și mai multe lucruri. Uneori, câte unul organiza mici competiții, iar tu erai mereu pe listă. Și te clasai printre primii. De la unul mai puțin, de la altul mai mult – ca și ei aveau antrenamentele lor, plus că-i solicitau destul de mulți aspiranți, ai furat ceva meserie. Deja nu se mai punea problema să nu te primească cineva în vreo sală. Ușile-ți erau deschise.

Când deodată, hodoronc-tronc, un mare maestru a venit la tine și ți-a zis:

— Auzi, vreau să te bag într-o competiție oficială. Ce zici?

Ce puteai să zici? Că doar acesta fusese visul tău de când îți agățaseși sacul acasă. Nu prea erai tu atât de mulțumit de performanțele tale, vedeai bine că ai cususuri – că doar ți le spuneau verde-n față și partenerii de sparing și chibiții mâncători de semințe de pe margine –, dar erai conștient că o altă șansă ca asta… greu de crezut că avea să se ivească. Ai acceptat, bineînțeles, cu toată teama. Și te-ai aruncat și mai sălbatic pe antrenamente, că timpul era scurt. Iar stilul tău trebuia desăvârșit. Ai lucrat și-ai lucrat, te-ai zbătut și acasă și la sală și, în sfârșit, parcă-parcă. Loviturile îți curgeau natural, eschivele îți veneau pe negândite, dansul tău căpătase fluență. Da, puteai chiar să te numești – cu ceva indulgență – boxer. Cum te numeau ceilalți, parcă nici nu-ți mai păsa. „Lasă că au să vadă ei!”

Și-a venit și ziua cea mare, iar tu te simțeai în formă maximă. Maestrul ți-a pregătit un short frumos, o pereche de mănuși de competiție și-un halat, cu numele tău și-al clubului, și ți-a făcut o intrare fastuoasă. Nici nu visai la așa ceva!

Dar cum boxai tu acolo pe ring, de unul singur, și făceai cu mâna publicului, deodată i-a cuprins pe toți o euforie de nedescris. Hărmălaie, valuri, urale, artificii, confeti. „Ce s-o fi întâmplând?” Ți-ai făcut ochii roată și… ce să vezi? Intra adversarul tău. Însuși campionul mondial, deținătorul centurii în versiunea WBA!

— Ăăă, cred că n-am nimerit unde trebuia, te-ai aplecat să-i șoptești la ureche maestrului care privea și el fascinat la spectacolul intrării campionului.

— Ba da, ba da, ți-a răspuns, suntem în ringul corect.

— Dar acela-i campionul mondial!

— Ah, și te așteptai să fie vreun tocilar astenic?! Nu ți-am zis că-i competiție oficială?

— Păi da, dar…

— Niciun dar! Treci acolo și dă-i!

Ți-ai înghițit cuvintele și l-ai iscodit cu coada ochiului pe cel cu care aveai să te lupți. Purta maiou de kevlar și mănuși cu ținte. „Are voie?" Te-ai întrebat. Bineînțeles că are voie! Ți-au răspuns uralele din sală.

— Ah, era să uit, ți-a mai spus antrenorul, trebuie să-ți pun astea.

Și a scos o pereche de cătușe.

Cu mâinile legate, ai contemplat directa de dreapta care se apropia vijelios. Ai fi parat-o dacă ai fi avut mâinile libere. Ai încercat să te eschivezi, dar în acel moment te-ai dezechilibrat, iar pumnul adversarului nu-a mai avut sens. Singur te-ai prăvălit la podea și… nici n-ai mai reușit să te ridici de-acolo. Cineva îți legase șireturile.

Ei, iată șansa scriitorului român de proză speculativă în România. Căci, privind obiectiv lucrurile, cu ce se bate cartea lui, acolo, pe raft? Nu cu cele mai bune cărți? Nu cu lucrări de Locus, Nebula sau Hugo? Și care-i sunt avantajele? Prețul, tirajul? N-aș crede. Traducerile după opere de renume se scot în tiraje net superioare, care asigură și prețuri mai mici. Vizibilitatea, prezența la raft? În niciun caz. Că editurile care au într-adevăr rețele puternice de distribuție publică preferențial străini.

Autorul român e publicat în tiraje mici, deci scumpe, tocmai pentru că editurile știu că-și asumă un risc investind în el. Când o fac, acest lucru poate fi privit ca un fel de capriciu, nu ca un act comercial. Cărți românești de SF & F nu prea se găsesc prin librării, în mare, din același motiv. La polul opus, traducerile după operele de renume sunt scoase pe piață în tiraje uriașe și beneficiază de rețele de distribuție ramificate.

Nu sunt suficiente aceste diferențe? Nu ajunge că autorul străin are mănuși mai grele și armură? Haideți măcar cătușe să nu-i punem românașului și să nu-i legăm șireturile. Ideea: „Nu citesc autori români din principiu, pentru că l-am citit pe unul sau altul și nu mi-a plăcut!” trebuie, pur și simplu, să dispară. Dacă nu ți-a plăcut X, nu-l mai citi pe X! Vezi că Y s-ar putea să-ți placă. La fel și Z. Doi autori nu scriu la fel, darămite o națiune întreagă… Cumpără-i pe aceia care-ți plac, spune-le prietenilor tăi despre ei, ajută-i să scoată capul!

Și, poate, dacă preconcepțiile cititorului vor dispărea și autorul român nu va fi sărit de la bun început, la fel vor dispărea și temerile editorilor.

POVESTIRI

Șamanul și kurganul (de Miloș Dumbraci)

— Cel mai rău e la Gară și pe Kurganu' Mamaiev! Moarte sigură! Cel mai bine e acu' în tranșeele din Voroșilovski, acolo totu' e deja făcut praf, nu mai au pe ce să se bată!

Glasul răgușit al veteranului se auzea cu greu peste șuierăturile și bubuiturile bombardamentului de artilerie din apropiere, clipocitul Volgăi și zdrăngănelile recruților care săreau grăbiți de pe barjă, cu ochii mari de groază. În spatele lor, un stol de Stuka măcelărea restul regimentului, cu bombe și rafale de mitralieră; o treime din convoi trecuse, restul încă se legănau pe fluviu, ținte sigure pentru avioane. Dinspre barjele sfărâmate și răsturnate veneau strigăte de ajutor și urlete de spaimă și agonie. Dar cei ce ajunseseră la mal învățaseră deja prima lecție: la Stalingrad, cine scapă, scapă, și cine nu, nu; nu are rost să te mai preocupe cei ce urlă.

— ….și fiți atenți la lunetiști! Țineți capul la cutie dacă vă e drag! Acu' ce așteptați, vă credeți la plajă?! Pas alergător colea, la antrepozitul de pește, vă așteaptă plutonieru' să vă împartă pe obiective!

Antrepozitul de pește nu mai avea pește și nici antrepozit nu mai era. Ci doar o ruină compusă dintr-un zid lung și afumat, unul scurt, cojit de foc până la cărămidă, și un colț de acoperiș înnegrit. Pentru recruți, mirosea rău, a transpirație și vomă, urma spaimei valurilor de soldați ce fuseseră împărțiți de acolo spre locurile de coșmar pe unde mulți muriseră deja.

Pentru Șaman, însă, mirosea și mai rău, a suferință și uscăciune, și-l asurzea tumultul ca de apă învolburată, furioasă, pentru milioanele de frânturi de viață smulse din ea și târâte pe mal, fără măcar să fie ușurate prin descântecele potrivite. În așa loc de confluență a morții de pești, se bucura că era Șaman de Lemn, vorbitor cu pădurea, și nu șaman de Apă, căci ar fi înnebunit de durere.

— Căcat! scuipă plutonierul scârbit, un leningrădean înalt și solid, într-o uniformă ce cunoscuse zile mai bune, dar și zile mult mai rele. În loc de un regiment am primit resturi cât de-o companie! Stați jos, deșteptților, vreți să pună tunurile pe voi? urlă la cei ce săriseră, disciplinați, în picioare. Regiment de Pușcași Siberieni? Sunteți pe dracu' pușcași, sunteți doar niște mujici cu zăpadă în loc de creier…

Privi gânditor spre orașul fumegând în ruine. Făcu un semn spre doi gradați ce îl însoțeau.

— Mdea, ce să mai, îi împărțim pe la alte unități! Toți cei din stânga stâlpului, vă duce Ciornin la Gară… Norocoșii din dreapta, vă duce Bielâi în Voroșilovski, cu complimente lu' Mișa Blondu'! Marș!

Și cu complimente îi primi Mișa Blondu'. Care era de fapt negricios ca un țigan, iar complimentele erau înjurături, de drag că erau puțini și prost înarmați.

— Doar optșpe purcelușI! Atunci cinșpe rămân cu noi aici, în tranșee. Pe trei norocoși îi trimit în singurul loc din zona asta unde încă mai e acțiune din belșug, 'n'zda mă-sii! Ia să vedem….

Sergentul se uită ca o cobră la noii veniți, țâțâind absent dintr-un dinte spart.

— Tu, tu și tu! îi arătă cu degetul pe Șaman, pe un alt soldat mongoloid și pe un azer cu pigmentație orientală. Întâmplător sau nu, cei aleși erau singurii care nu aveau față de ruși, ceea ce nu era un semn prea bun în Armata Roșie. Vedeți ruina aia mai înaltă? le arătă el cu degetul resturile unui fost bloc de locuințe. Îl găsiți acolo pe caporalul Donsko cu grupa de asalt și îi ziceți că acum are destui oameni pentru atac și să pună mâna să recucerească obiectivul, azi, nu mâine, că-l ia dracu' de hohol! Hai, fuguța!

Apoi le întoarse spatele fără a le mai acorda vreo atenție și începu să răcnească la ceilalți răcani, trimițându-i care încotro. Șamanul remarcă însă fețele veteranilor din spatele sergentului: îi priveau pe cei trei „norocoși" cu milă, șușotind, și le evitau privirile. Bun început de război mai aveau și bună primire de la ruși….

*

Caporalul Donsko era beat și furios, iar adunătura de soldați zdrențăroși răsfirați prin pivnița întunecoasă păreau îngroziți și sleiți de voință.

— Dracu' să vă ia de ciori și gălbejiți! Nu puteați să vă înecați în Volga, blegilor?! Atâta timp cât nu are decât ruși la dispoziție, Mișa Blondu' nu-i trimite la moarte sigură, dar pentru ucraineni ca mine și animale ca voi, n-are milă! Acu' am de ales între Naganul unui NKVD-ist și Casa Morții, și nu știu de care să-mi fie mai frică!

— Casa… Morții, tovarășe? întrebă, pierit, azerul.

Caporalul dădu să-l scuipe, apoi, parcă nițel muiat, flegmă în schimb pe jos și mai sorbi o dușcă din sticla de basamac.

— Ce mai contează, oricum în curând o să putrezim împreună…

Le făcu un semn și-i îndreptă spre o ferestruică de pe peretele opus ușii pe care intraseră. Prin ea se vedea un peisaj selenar, de infern: un ocean de ruine, niciuna mai înaltă de o movilă de moloz, răvășite de sute de cratere și gropi și acoperite de o ceață joasă de praf și funingine. Iar în mijlocul mării de resturi, ca un far pierdut pe-o insuliță din Pacific, o singură casă în picioare: cu un etaj, micuță, avea pereții atât de arși și scrijeliți de schije, încât nu se mai vedea ce culoare avusese varul, acum era doar cărămizie. Greu de crezut, dar acoperișul încă exista și ferestruicile podului păreau doi ochi mijiți, privind suspicioși spre ei, de parcă i-ar fi așteptat cu gânduri rele. Și mai greu de crezut, ușa de la intrare și chiar geamurile erau și ele nevătămate, întunecate și sumbre.

— Priviți și vă minunați, stimați tovarăși, Casa Morții! Știți de ce îi zice așa? bălmăji Donsko cu limba împleticită, de parcă urma o glumă bună.

Noii veniți dădură din cap, tăcuți.

— Pentru că întregul cartier a fost bombardat de Luftwaffe până au făcut praf toate clădirile, în afară de Casa Morții, care, miraculos, a scăpat. Apoi totul a ars, în afară de ea. Apoi zona a fost din nou făcută una cu pământul de artileria lor și apoi de-a noastră. Și cum casa a rămas în picioare, noi am trimis câțiva băieți să o ocupe, ca punct de observație. Amuzantă poveste, nu? Și de-abia începe!

Ucraineanul râse amar, sorbi din sticlă și continuă molcom, de parcă povestea starea vremii:

— Dar nemții s-au prins și au tras cu tunurile în ea cât au putut, zile în șir. Partea bună e că nu au reușit să o nimerească oricât au încercat, partea proastă e că nici de la băieții din casă nu am mai auzit. Așa că am mai trimis o grupă și nici ei nu au mai răspuns. Apoi nemții au trimis și ei oameni să o ocupe, dacă tot e bună de punct avansat. Și ce credeți că s-a întâmplat?

Azerul dădu să răspundă, dar caporalul i-o tăie:

— Nimic! Nimic nu s-a întâmplat! Au intrat în casă și nu au mai ieșit nici ei, deci am presupus că i-au omorât pe-ai noștri și am trimis o echipă de genișți s-o dinamiteze. Cum a mers asta, cred că vă dați seama din moment ce vă uitați la ea… Au dispărut și ei. Așa că s-au enervat ai noștri și acu' am tras noi cu tunurile în ea cât am putut și nici ai noștri nu au fost în stare măcar să-i spargă un geam!

Într-un acces brusc de furie aruncă sticla într-un perete. Doi soldați se îndepărtară în tăcere de balta de alcool și cioburi, vlăguiți, de parcă erau deja morți și se mișcau din inerție.

— Și tot așa! urlă Donsko la noii-veniți, de parcă era vina lor. Și noi și nemții am tot trimis echipe, care nu putem decât să presupunem că s-au omorât între eele și au ocupat-o cu rândul și acu' stau acolo la geam și râd de noi, călare pe un morman de mortăciuni! La dracu', chiar nu știm! Și-acu e rândul grupei noastre de eroi să afle, fir-ar ea de treabă! D-aia e Casa Morții!

Apoi, cu toată furia consumată, se îndreptă spre un colț și începu să plângă, strângând o cruciuliță. Șamanul se duse încet lângă el, se așeză cu spatele la caporal și privi gânditor spre ferestruică. Când, după câteva minute, ucraineanul începu să se liniștească, Șamanul scoase o pipă, o umplu calm cu mahorcă, o aprinse și trase în liniște câteva fumuri, după care, fără să se întoarcă, i-o întinse lui Donsko de parcă ar fi fost ceva de la sine înțeles. Tot fără o vorbă, acesta o luă și pufăi din ea resemnat, privind în pământ…

*

Ca un șarpe verzui, șirul de soldați se târa pe coate printre grămezile de moloz. Pe ici, pe colo, din movile răsărea câte o bârnă frântă, vreo țeavă ruginie, o mână sau un picior țeapăn. Se agățau de ele când era nevoie să iasă din câte o groapă sau vreun șanț și icneau de efort și miros, respirând greu din cauza

batistelor legate peste nas pentru a-i apăra de miasme și de omniprezentul praf de cărămidă. Era cald și aerul tremura încins, astfel încât prin ceața maronie Casa Morții părea să zvâcnească și să tresalte, tachinându-i.

Din spatele lor se auzeau îndepărtate urlete de Katiușe și rafale de mitralieră; din față, bubuiturile furioase ale artileriei germane. Pe cer vâjâiau și se învârtejeau avioane, cruci vestitoare de rele. Și, din când în când, peste ei trecea câte un șuier, gloanțe de lunetiști sau obuze grăbite spre ținte nevăzute. Însă înspăimântătoare nu era această hărmălaie de război, ci tocmai ciudata liniște ce se îndesea treptat în jurul lor, de parcă intrau într-un cocon de pânză de păianjen.

Pe măsură ce se apropiau, Șamanul simțea crescând o rezistență, de parcă s-ar fi târât nu prin praf, ci printr-un smârc al cărui mâl devenea tot mai gros. Ceilalți păreau mirați și ușurați că nu întâmpină nicio opoziție, nu trage nimeni în ei din casă, dar el știa că, dimpotrivă, ceva stă încordat precum un șarpe, gata să-i muște. Dar nu-și putea da seama exact ce sau cine, așa că nu spuse nimic.

Ușa scârțâi ușor când o deschiseră; încremeniră, încordați cu degetul pe trăgaci, dar zgomotul nu fu urmat de o ploaie de gloanțe sau de vreo grenadă, așa cum se așteptau. Nu fu urmat de nimic. Unul câte unul, se strecurară înăuntru, îngenuncheați cu armele ațintite spre scară. În spatele lor, mișcată probabil de vreo rafală de vânt, ușa se trânti, făcându-i să tresară. Pe holișor era penumbră și liniște mormântală, nu se mai auzea nimic de afară.

În stânga, o ușă larg deschisă lăsa să se vadă o sufragerie: goală, tăcută, cu firicele de praf sclipind în razele de soare ce pătrundeau timid prin geamul afumat. În dreapta, o bucătărie, de asemenea pustie. Din când în când, o picătură de apă cădea din chiuvetă pe podea, clipocind într-o băltoacă. Pe masă, niște fructe muiate de mucegai emanau un miros dulceag, de putreziciune.

Donsko îi făcu semn unui soldat să rămână cu pușca-mitralieră îndreptată spre chepengul pivniței din întunecimea de sub scară, iar celorlalți să-l urmeze la etaj, în liniște.

Sus, orbecăind pe holul neluminat, se postară câte doi-trei în dreptul fiecărei uși și, la un semn, le trântiră pe toate de perete și se năpustiră în camere, gata să împroaște cu gloanțe. Dar… nimic. Dormitoarele, biroul și baia erau toate goale, cu mobila neatinsă, apăsător de tăcute, impregnate, ca și parterul, cu un vag miros de pământ reavăn.

Caporalul îi adună pe hol și șopti:

— Nimic! Nici urmă de atâția tovarăși și atâția nemți, nici un cadavru, chiar nimic… Nu înțeleg, nici sânge pe jos sau găuri de gloanțe-n pereți nu văd, de parcă nu s-ar fi luptat nimeni aici, ci s-ar fi luat frățește de mână și ar fi plecat… undeva. Mai rămân podul și pivnița, să vedem…

Dar nici în pod nu era nimic, doar pânze uscate și părăsite, fără păianjeni. Pe gemulețe, probabil de la murdărie, peisajul de afară se vedea straniu, de parcă ar fi fost cumva îndepărtat și decolorat.

— Să vedem și pivnița, oftă Donsko, ridicând din umeri.

Simțindu-se în mod ciudat calmi, de parcă ceva tocmai s-ar fi lămurit și rezolvat, soldații coborâră încetișor treptele înapoi, ușurați că totul pare normal în casa adormită.

În spatele lor, încordat, Șamanul își pipăi amuleta de lemn legată cu un șnur la gât. El știa că nimic nu era de fapt normal și îl îngrijora faptul că nu mai simțea nicio rezistență: erau deja în interiorul coconului, muște neștiutoare…

*

În pivniță era aproape complet beznă, doar câteva raze strecurându-se printre scândurile bătute în cuie peste ferestruicile care fuseseră cândva la nivelul străzii. Aici mirosea și mai tare a humă, de parcă cineva ar fi arat răsturnând brazde de țarină, sau ar fi săpat morminte proaspete.

Pe o latură a sălii pline de vechituri și gunoaie, un zid se surpase recent, probabil de la cutremuratul provocat de bombardamente, și lăsa să se vadă o gaură neagră de întuneric, ca o gură știrbă, ce ducea undeva sub casă, în straturile de istorie mai vechi decât acest Stalingrad al rușilor. Din dreptul ei până în capătul îndepărtat al beciului, mormane de cadavre acopereau podeaua, precum o stepă cu movile. Zeci de nemți și ruși laolaltă, amestecați, îmbârligați, cu puștile încă în mâini, contorsionați.

În mod ciudat, nu miroseau, iar fețele nu aveau nicio expresie, nici de ușurare, nici de groază, ci de absolut nimic, de parcă ar fi trecut în neant într-o completă nepăsare. Și mai ciudat, nu păreau nici găuriți de gloanțe, nici străpunși de baionete sau de schije, ci doar morți. Nici pe pereți nu erau urme de lupte și,

în afară de gaura subterană, nu se vedea unde ar fi putut fi ascuns vreun inamic. Gaze de luptă oare?

Soldații se desfășurară în evantai, cu armele pregătite, și începură să înainteze încetișor printre morți, împingându-i cu cizma pentru a-și face loc. La semnul caporalului, trei rămăseseră să asigure ieșirea: Șamanul după un șifonier vechi din lemn, răsturnat, azerul după niște rafturi metalice și un alt pușcaș în dreptul trapei, întins pe burtă cu o mitralieră cu tambur.

Ajuns în dreptul găurii, Donsko scăpără un chibrit și se uită înăuntru. Nu se vedea nimic, doar un fel de hrubă străveche, cu o lespede de piatră neagră în mijloc. Apoi însă lumina de la mărunta flăcăruie păru să deranjeze noaptea prinsă înăuntru de mii de ani și vibră ușor.

Cu toții tremurară, zgribuliți de brusca senzație de frig. Șamanul, spre deosebire de ceilalți, nu doar simți, ci și văzu și auzi. Văzu cum, eterice și invizibile pentru soldați, din gaură începură să se scurgă niște tentacule de întuneric, întinzându-se tăcut, ca niște șerpi, către grămezile de morți. Și auzi cum lemnul șifonierului, spiritul copacului ce fusese cândva, îl simțise de frate și îi striga: „Acum! Intră în scorbură acum! Nu mai sta, iese Păianjenul!” Așa că, fără a mai gândi ceva, Șamanul deschise dulapul și se aruncă în el, trântind ușa, sub privirile uimite ale azerului. Acesta uită însă imediat de el, căci începu să urle de groază.

Șamanul își puse mâinile pe lemn și, cu simțurile copacului, văzu motivul. Înfășurați de viermii de întuneric, cadavrele deschiseseră ochii sticloși și se ridicară bălăngănindu-se, în grupuri, implacabili. Soldații, înspăimântați, dădură să tragă, dar armele tuturor erau acoperite de chiciură și nu mai percutau. Pușcașul rămas lângă trapă smulgea cu disperare de ea, dar și aceasta era înghețată bocnă și de nedeschis.

Zbierând și scâncind, trupeții alergau disperați prin pivniță, fără să aibă unde să fugă sau să se ascundă. Morții nu se grăbeau, ci șontâcăiau cu brațele întinse, ca niște gheare, înhățându-i pe fugari de brațe, păr sau gât, în timp ce alții se târau pe jos ca niște șopârle, înșfăcându-i de picioare. Nu le făceau nimic, ci doar încremeneau ca niște statui, ținându-i nemișcați, în timp ce tremurau și se smuceau, fără a reuși să se elibereze.

Și apoi, când toți fură prinși, din gaură ieși încet, târându-se pe brațele scheletice contorsionate ca niște picioare de păianjen, o formă omenească, înfășurată într-o manta zdrențuită și putrezită. Greoi, ca un bătrân anchilozat, creatura se ridică în picioare și, mormăind, se târșâi către pradă, sprijinit într-o străveche sabie de fier ruginit, în timp ce din el cădea o dâră de resturi de carne uscată, stofă descompusă și târâtoare zvârcolitoare.

Ajuns în dreptul unui captiv, îl mirosi zgomotos prin găurile ce fuseseră cândva nări, fremătând de plăcere; apoi îi deschise gura cu forța, se uită înăuntru cu găvanele pline de pământ și viermi și-i îndesă pe gât falangele descărnate, scormonind gânditor în timp ce victima încerca să urle, sufocat. Cu un grohăit satisfăcut, scoase între degete o bobiță strălucitoare și o sfărâmă hămesit între caninii galbeni, iar soldatul, acum moale și cu ochii albi, căzu pe podea, împreună cu mortul ce îl ținuse.

Hârca șchiopătă spre următorul prins, pleoscăind printre colți cu resturile uscate ale limbii, și repetă procedeul. Când se apropie de șifonier, Șamanul văzu că la gâtul nemortului mumificat se legăna pe un lănțuc un săculeț și înțelese de unde avea acesta putere: era un antic șaman de Pământ! Căci oamenii simpli își țin sufletul în piept, dar șamanii acolo au nevoie de loc pentru păstrat magia, iar spiritul îl ascund într-o amuletă din elementul naturii căruia i se închină.

Acum bănuia ce se întâmplase: cu mii de ani în urmă, când vreun viteaz războinic reușise prin cine știe ce șiretlic să îl ucidă pe străvechiul mag, știuse că acesta nu putea fi omorât definitiv. Așa că îl îngropase pe o lespede dintr-o piatră venită din stele, astfel că nu-și mai atingea Puterea, Pământul, și era înconjurat, dedesubt și deasupra, doar de Cer. Numai că, iată, milenii mai târziu, orașul construit peste kurgan fusese bombardat, mumia fusese aruncată pe țărână de zguduituri și se trezise înfometată, iar hrana venea de bunăvoie în plasă…

*

După ce creatura își termină festinul și se scurse înapoi în vizuină, urmată de tentaculele de întunecime și de dâra vie de insecte, Șamanul rămase pe gânduri. Când se apropiase de dulap, nemortul simțise probabil ceva: se oprise cu mâna pe gâtul unei victime, își scosese limba ca de șarpe și o fluturase prin aer, încercând să-și dea seama de ce prinde un iz nepotrivit. Dar, nedumerit, renunțase și-și continuase hrănirea. Probabil că, având simțurile legate de

Pământ, nu-l putea simți pe Șaman ascuns în Lemn, mai ales că acesta, fiind vraci de pădure, era în comuniune cu șifonierul, spirit întrețesut cu el, și nu doar un om ascuns într-o mobilă.

Și cu sălașul subpământean avea o bănuială: ca și el cu dulapul de lemn, șamanul de Pământ era în simbioză cu hruba de țărână, parte din întreg, și acolo ar fi simțit orice, așa cum percepuse imediat, chiar și fără ochi, flăcăruia chibritului. Deci era de neatins atâta timp cât dormita în bârlog; însă nici în pivniță nu era vulnerabil, înconjurat și apărat de armata sa de morți, ce îi serveau și drept vedere. Dar ce putea să facă Șamanul? Să rămână ascuns în șifonier până moare? Să fugă și să lase magul să mănânce oameni până aduna puterea de a se reînnoi și învia complet, de neînfrânt? Nu, era nevoie de un șiretlic.

În taigaua lui de acasă, Șamanul fusese nevoit să lupte cu râși, tigri și urși, atunci când aceștia refuzau să se mai lase convinși de descântece și se încăpățânau să ucidă oameni din trib. Știa că orice fiară, odată ce a dat de gustul de om, își pierde mințile și trebuie oprită, căci singură nu va înceta omorurile; dar mai știa și că prădătorii nu se înfrâng prin curaj, ci cu viclenie. Așa că, la fel ca în pădure, avea nevoie de o capcană, iar aici momeala va veni singură în curând, căci venise rândul nemților să asalteze casa…

Calm, Șamanul își scoase banduliera și, cu un cuțit scos din carâmb, tăie fâșiuțe de piele din ea. După aceea își ceru iertare de la șifonier și îi smulse tăblia raftului, pe care o rupse în câteva bucăți. Alese două mai mari, le ciopli până deveniră ovale, apoi și le legă cu fâșiile de piele pe sub cizme: tălpici de lemn. Cu grijă, ieși încetișor din dulap și puse un picior pe sol, încordat. Nu se întâmplă nimic, deci bănuiala lui era corectă: dacă interpunea lemn, șamanul de pământ nu îl simțea. Și atâta timp cât acesta dormea, morții dormeau și ei, nepăsători.

Se furișă la ferestre și trase de scânduri până ieșiră din cuie; le luă pe toate patru și le puse încetișor lângă gaura din zid. Apoi, icnind de efort, luă șifonierul în spate și îl duse lângă vizuină. Se așeză pe el și legă strâns două dintre scânduri, cele mai lungi, cu restul banduliere, astfel încât compuneau acum un fel de podeț lung, și le ciopli niște adâncituri laterale.

După ce le așeză într-o grămadă împreună cu celelalte, sprijinite de dulap, se duse până la cel mai apropiat cadavru și tăie din uniforma acestuia o fâșie mai

măricică de stofă şi câteva petice mai mici, iar de la bocanci îi luă şireturile. Din bucata mare făcu un fel de săculeţ, pe care îl umplu cu petice şi cu aşchiile de lemn rămase de la tălpici şi îl legă strâns cu un şiret, în timp ce pe cel de-al doilea îl înnodă la un capăt. Apoi îl strecură în veston şi, mulţumit de pregătiri, se întinse în şifonier şi aţipi iepureşte.

*

Nu ştia cât dormise când fu trezit de scârţâitul chepengului şi de şoaptele în germană ale echipei ce se strecura în pivniţă. La fel ca şi ai lui, nemţii se postară în poziţii de luptă, cu armele pregătite, iar subofiţerul ce îi conducea se îndreptă spre gaura din pământ şi aprinse o lanternă. Apoi urmară urletele şi creatura îşi începu hrănirea, după acelaşi ritual, repetat de atâtea ori.

Cât magul şi morţii săi erau ocupaţi cu victimele, Şamanul se strecură afară şi împinse podeţul în vizuină, sprijinit de perete: o scară improvizată. Împinse uşurel celelalte scânduri înăuntru şi coborî în beznă. Şopti un descântec şi, cu vederea de pisică, privi cu atenţie în jur: un colţ rămânea întunecat, în pofida vrăjii. Întinse cele două scânduri rămase una în continuarea celeilalte, creând un pod de lemn până acolo, şi se urcă grăbit înapoi în şifonier.

Înăuntru se întinse pe spate, scoase săculeţul de la piept, îşi legă amuleta de el şi îl scuipă. Apoi îi cântă şoptit cuvintele potrivite, iar săculeţul deveni un şoricel, zvâcnind din şiretul devenit acum coadă. Spiritul Şamanului trecu iute în el, lăsându-şi trupul amorţit în dulap, şi şoricelul ţâşni pe scânduri, alergând cu zor spre colţul întunecat. Când ajunse la capătul scândurii de lemn, încremeni nemişcat.

Exact la timp, căci creatura sătulă tocmai se strecura în bârlog. Din nou, scoase limba ca de şarpe şi, confuz, pleoscăi din ea, simţind vag că ceva nu este în regulă; dar cum lemnul ascundea mirosul şoarecelui, renunţă şi se înghesui în colţ, urmat de şirurile de miriapode şi urechelniţe ce se grăbeau să i se adăpostească sub mantie.

Şoricelul, încremenit, nu mişcă până când simţi că magul intrase în stagnare şi forţa sa vitală se scursese din toate părţile trupului înapoi în săculeţul de la gât, micşorându-se într-o pâlpâire palidă. Atunci, ca aruncat dintr-un arc, ţâşni cu iuţeală şi începu să se caţere pe mantie, strecurându-se printre insecte şi resturi; magul îl simţi şi începu, greoi, să se trezească. Şoricelul îşi înfipse dinţii în stofa

săculețului și roase înnebunit, în timp ce mâinile mumificate îl căutau, tremurânde. Rozătorul se feri de o izbitură de gheare și, în sfârșit, străpunse; se afundă în pământul uscat din sac și înhață biluța de întuneric îngropată în mijloc: spiritul magului. Apoi, cu ea în dinți, fugi disperat spre șifonier, urmărit de creatura ce sâsâia furioasă, precum o viperă.

Ajuns în șifonier, Șamanul trecu imediat înapoi în trupul său omenesc și trânti ușa, în urletele de frustrare ale vrăjitorului; acesta, înconjurat de morții săi, se învârti orb și dezarticulat prin pivniță, izbindu-se unii de alții, căzând și împiedicându-se, fără însă a mai putea găsi biluța, acum ascunsă în lemn. Șamanul o ținu strâns în palmă, alături de săculețul redevenit un simplu obiect, până când magul își consumă toată vlaga rămasă prin trup și se rostogoli țeapăn în vizuină, cu un ultim mormăit de ură, un corp fără minte, în timp ce în dulap biluța țiuia disperată, o minte fără corp.

Atunci Șamanul își puse înapoi amuleta la gât și ieși din șifonier, în care lăsase biluța pe una dintre tălpicile de lemn, de care nu mai avea nevoie: rupt în două și epuizat, monstrul era deocamdată neputincios. Apoi urcă în casă și cu o toporișcă găsită la bucătărie, după sobă, sparse în bucăți toată mobila și o făcu grămezi în pivniță, printre mormanele de morți. Din casă și de prin ranițele cadavrelor adună tot alcoolul pe care îl găsi și stropi cu el lemnele, morții, șifonierul și mumia, iar în casă covoarele și scările. Apoi își ceru iertare de la dulap și celelalte obiecte de lemn și, cu chibriturile lui Donsko, dădu foc Casei Morții…

*

Așezat pe o lădiță de muniție și sprijinit de mitralieră, Șamanul duse pipa la gură și pufăi, calm, privind roșeața apusului ce se revărsa peste oceanul de moloz, acum neîntrerupt.

În buzunarul de la piept simțea cutiuța cu decorația acordată post-mortem caporalului Donsko pentru eroismul de a fi descoperit că la Casa Morții nemții aveau de fapt un buncăr subteran și de a-l fi incendiat cu tot cu inamicii dinăuntru.

Șamanul nu primise nicio decorație, căci nu era decât un buriat din Siberia și probabil că nu făcuse nimic curajos, din moment ce se întorsese viu. Comandantul lui, Mișa Blondu', îl bănuia că nici măcar nu înțelege bine rusa,

căci atunci când îl pedepsise cu gărzi suplimentare în prima linie pentru suspiciunea de lașitate, Șamanul nu zisese nimic, ci doar zâmbise blând.

Păgân fără minte…

Pădurea damnaților
(de Cătălin Lupu)

Frontul de Est

Pe 1 septembrie 1942 Divizia a 9-A a fost trimisă în sectorul Don. Transportul efectivelor s-a realizat pe calea ferată pană în gara Stalino, apoi divizia a mărșăluit vreme de 6 săptămâni până să atingă linia frontului. Întrucât frontul era oarecum liniștit, trupele române au început construcția de adăposturi și puncte fortificate. În data de 9 noiembrie s-a înregistrat primul atac mai serios al rușilor soldat cu pierderi grele de partea acestora. A urmat o lună de lupte crâncene și fiecare tabără a lansat o serie de atacuri succesive cu speranța unui rezultat decisiv. Frontul însă a rămas stabil și nici rușii, nici românii nu au reușit să înainteze semnificativ.

Întunericul se adâncise în tranșee, doar sunetul unei puști mitralieră se mai auzea din când în când în liniștea de gheață a iernii. Patru soldați dormeau ghemuiți unul în altul, înveliți cu pături de lână, iar alți doi, sergentul Zamfir și caporalul Manole, vorbeau în șoaptă. Cei șase se oferiseră voluntari pentru o misiune de cercetare în pădurea aflată la aproximativ 2 km distanță, în spatele liniilor rusești. Misiunea urma să fie pusă în aplicare a doua zi deoarece exista suspiciunea că acolo s-ar concentra o unitate de blindate pregătită pentru un atac spontan.

— A venit neamțu', a inspectat sectorul Regimentului 36, apoi a zis că până la Crăciunul următor suntem pe străzile Americii, râse caporalul.

— Ăștia sunt nebuni! sugeră sergentul. Noi abia reușim să supraviețuim de pe o zi pe alta… Avem două mitraliere și un singur aruncător Brandt la tot plutonul, cucerim câteva sute de metri cu pierderea a trei sferturi din efectivul

unei companii și o numim victorie, dar după aia ne retragem că nu mai avem oameni să o apere! Și ăștia se visează în America! Ce era ăla, căpitan?

— Nu, era general.

— Dă-mi o țigară! Stau eu de pază, ai face bine să te culci și tu puțin!

Caporalul îi întinse o „națională” și aprinse un băț de chibrit. Sergentul trase cu sete din țigară și se lasă pe spate. În sinea sa știa că a doua zi nu avea șanse prea mari să fie una încununată cu succes. Din inerție puse mâna la șold pentru a simți conturul pistolului său Beretta, pistol mult mai comod decât arma sa oficială, pușca ZB. Arma unui infanterist era pușca ZB care trăgea foc cu foc și care avea o precizie slabă, din acest motiv, de cele mai multe ori lupta pe care o duceau ostașii se dădea la baionetă. Sergentul nu avea să uite niciodată primul său inamic doborât; cu o voce nevoiașă rusul îl implorase să-l lase să trăiască. „Nyet, nyet… nu omorî la mine! Acas’…”, apucase acesta să grăiască înainte ca baioneta sergentului să îi străpungă pieptul. Oricine ar fi privit ochii rusului, ar fi înțeles. Ochii aceia aduceau cu un animal hăituit. Chiar dacă sergentul nu a avut de ales, din acel moment l-a însoțit pretutindeni un sentiment ciudat, greu de descris, fără somn. Pistolul capturat de la rus era însă mult mai comod decât arma sa oficială.

Noaptea a trecut repede și fără evenimente. La primele ore ale dimineții cei 6 erau echipați de misiune și cu moralul ridicat. S-au strecurat cu iscusință printre gardurile de sârmă ghimpată, au trecut pe furiș de santinele în amorțeala generală, s-au infiltrat fără a fi descoperiți în spatele liniilor inamice. Ajunși acolo, ostașii români nu au descoperit decât un tanc gol. Grigore, cel mai încăpățânat dintre soldați, l-a verificat în amănunt și a observat că tancul este intact. Nu se explica lipsa personalului tancului așa că Zamfir a ordonat oamenilor săi să fie cu băgare de seamă. Soldații s-au împrăștiat prin împrejurimi pentru a detecta mișcările inamicului, dar cu excepția lui Vasile, cunoscut ca și medic de conjunctură, toți s-au întors în scurt timp fără nimic de raportat. Când Vasile și-a făcut într-un final apariția, acesta era însoțit de patru femei-ofițer din trupele de aprovizionare rusești.

— Le-am găsit dansând, zâmbi Vasile ridicând din umeri. S-au predat fără să opună rezistență, continuă el îndreptând arma către femeile speriate.

— Stai, mă, că nu înțeleg! făcu Grigore. Le-ai găsit dansând?

— Erau într-o vale nu departe de aici, dansau un soi de horă, m-au văzut și s-au apropiat de mine cu mâinile ridicate, jur că așa s-a întamplat! se disculpă Vasile, transpirat și vădit afectat de imaginea sprâncenelor ridicate.

— Bine. Le luăm cu noi la plecare. Tu le-ai găsit, tu să le ai sub pază, vezi să nu-ți scape vreuna ca să dea de gol prezența noastră aici! Am impresia că Ivan se ascunde și ne râde în față, restul companiei unde să fie? întrebă Zamfir scărpinându-se în cap. Cine vorbește rusă? Unde-i Buhu?

— Aici! răspunse Buhu, o namilă de om, venind greoi.

— Bagă-te în ele și află unde sunt restul! Tu vorbeai bine rusă din câte îmi amintesc.

Încălzită de razele soarelui, o bucată de zăpadă se desprinse dintr-un copac și zgomotul creat de căderea ei îi determină pe toți să tresară și să îndrepte armele în acea direcție. Atenția se îndreptă apoi către Buhu care apucase de păr pe una dintre prizoniere, o fătucă cu ochii vii, pe care o amenința cu baioneta.

— Gde vashi tovarishchi skryvayutsya, ai? mârâi amenințător namila. Buzele fetei tremurau și începu să plângă.

— Nu ni i frică di tini, bre! își întoarse profilul una dintre prizoniere către Buhu. Dacă ne luai cu ghinișorul, d-apăi îți zâceam tăt că sântem romănce ca și dumniata.

— Păi și ce căutați îmbrăcate în hainele lui Ivan? întrebă sergentul surprins, iscoditor.

— Sântem romănce din Basarabia, răspunse o alta. Ci vrai? Războiul ne-o prîns și cîtiva dintre noi n-o avut și sâ fașem.

Romăncele îi arătară sergentului un loc ascuns în spatele unor tufișuri dese. Acolo era o țeavă pe unde ieșea fum și, prin urmare, adăpostul îndelung căutat. Sergentul ordonă oamenilor săi să strecoare câteva grenade pe țeava respectivă, dar și în tancul gol. A urmat o serie de explozii puternice și pământul s-a cutremurat înfiorător: adăpostul era de fapt un depozit de muniții, iar după explozii, în locul adăpostului rămăsese doar o groapă imensă. Zamfir le-a spus femeilor:

— Acu' ştiti unde-s poziţiile voastre. Fugiţi cât puteţi de iute la ai voştri! Vreau să-mi promiteţi că nu vă mai văd pe-aci! Locul femeii e acasă să facă copii şi să gătească, nu aicea pe front.

Femeile l-au sărutat pe obraz şi s-au făcut nevăzute la adăpostul pădurii. Prezenţa patrulei fiind descoperită, cei 6 soldaţi s-au retras către tranşee. Puţin după ce au ieşit din pădure au fost reperaţi de 3 dintre tancurile ruşilor. Ruşii, cu orgoliul distrus, beţi şi nebuni de furie, au deschis focul asupra patrulei. Trăgeau cu tunurile de pe tancuri şi nu cu mitralierele, oferind astfel şansă românilor să scape. În haosul creat, bubuituri încâlcite cu iz de moarte, soldatul Vasile a fost rupt în două de un proiectil, iar un altul a fost strivit între şenilele unui monstru de metal în timp ce se ascundea într-o groapă săpată de un obuz. Românii, prost echipaţi, nu dispuneau de puşcă anticar dar aveau în schimb sticle de cocteil Molotov. Grigore a produs ravagii cu două astfel de sticle: echipajul a părăsit imediat tancul incendiat. Observând tancurile ruseşti, românii din spatele liniilor au crezut că a început un atac masiv şi astfel au deschis foc de artilerie cu tot armamentul din dotare. Prinşi la mijloc, Zamfir şi restul soldaţilor au decis să se retragă din nou printre copaci pentru a supravieţui furiei conaţionalilor.

Dânsele

Cei patru supravieţuitori fugeau de măcel fără a privi îndărăt. În fruntea lor era Zamfir care îşi aşeza din când în când pe ceafă, urmare a unui tic din copilărie, căciula de astrahan. Războiul lor părea a se purta în altă parte, într-o altă lume a ororilor şi a neputinţei. Cu cât fugeau mai mult, cu atât sufletul lor era mai împovărat. Întunericul se aşternu din nou, subtil, peste crengile copacilor împodobite cu alb, iar gerul sclipitor începu să muşte din oase. Buhu descoperi o poiană pe hartă şi îşi chemă camarazii.

Porniră în acea direcţie cu gândul să îşi facă culcuş peste noapte în poiană, urmând lumina călăuzitoare a singurului felinar. De nicăieri, se stârni un vânt aspru, în rafale, purtând cu el sunet de clopoţei şi tânguire de lup. Zamfir se înfioră şi se opri pentru o vreme în loc, ascultând cu atenţie, cu inima şi cu spiritul încordate. Ceilalţi îi întorc, de asemenea, priviri care trădează teamă şi deznădejde. Sprijinit de un copac, îndreptă felinarul german în toate direcţiile, dar nu văzu decât umbrele lungi ale crengilor pe zăpada neatinsă. Scâncetul

lupului crescu odată cu vântul şi se auzi împreună cu el şi un râs cristalin, un râs inocent, de fetişcană pusă pe şotii. În locul în care s-a sprijinit de copac pantalonii îi sunt îmbibaţi, nefiresc, de un lichid cald. Duse lumina în acea direcţie şi observă un lichid roşu scurgându-se lent pe tulpină, din el ridicându-se aburi. Încercă cu degetul. Cineva, dar nu reuşi să ghicească glasul, îi şopti că acel lichid este sânge. Zgomot de metal, de arme pregătite pentru asalt. Lumina felinarului urcă de-a lungul tulpinii şi întâlni în calea sa o mână întinsă, crescută în interiorul copacului, iar de la baza acesteia sângele începu să curgă din ce în ce mai vârtos, şiroaie. Dar mâna nu era moartă, mâna se mişca de parcă ar vrea să îl înhaţe, iar Zamfir se dădu doi paşi înapoi împleticindu-se şi ciocnindu-se de caporal!

— Ferească Dumnezeu! exclamă caporalul, apoi începu să se roage şoptit. Tatăl nostru carele eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia…

— Tatăl vostru nu este aici! zise certăreţ aceeaşi voce cristalină, de fetişcană, iar crengile copacilor se scuturară nervos, cu freamăt, ca de un blestem vechi.

— Zamfire, ridică-te! Zamfire! Urlă caporalul şi îi aplică o palmă peste obraz, apoi încercă să îl ridice de braţ. Trebuie să plecăm de aici!

Zamfir, năuc, nu înţelegea ce are caporalul cu el. S-a ridicat anevoie. Au început să alerge cu toţii către poiană. În goana lor necăjită treceau pe lângă alte mâini ieşite din copaci. Mâinile urmăreau să îi prindă, din ce în ce mai multe, din ce în ce mai agresive: se agăţau de hainele lor, de picioarele lor, de părul lor, de luciditatea lor, erau vânaţi de spirite neliniştite, erau vânaţi de propriile lor umbre. Zamfir capitulă în faţa propriilor sale convingeri, în faţa propriilor săi subalterni pe care trebuia să îi conducă către victorie. Zamfir fu ţintuit de scoarţa unui copac. Grigore şi Buhu se străduiseră să îl elibereze pe prizonier lovind mâinile cu patul puştii, dar efortul era în zadar, trunchiul copacului s-a deschis şi sergentul a fost tras înăuntru de acele degete avide de suflete. Cu ultimele puteri, Zamfir a urlat din toţi rărunchii înainte să se piardă într-un baltă de sânge înconjurat de nenumărate braţe. Recunoscuse acea mână murdară de noroi, îngheţată, întinsă.

Vântul se opri, vocile se opriră, întruchipările dispărură ca din senin. Caporalul, împăcat cu sine ca o pasăre jumulită, adună restul oamenilor şi îşi

continuară itinerariul. Nu găsea nici o explicație logică pentru evenimentele la care tocmai fusese martor.

Încoți în mintea sa pentru prima dată ideea că ceva demonic, necurat îi urmărește. Se întoarse în timp, la copilăria sa, la acea seară de toamnă. Căruța în care se afla cu bunicul său – un vânzător renumit de covrigi prin satele vecine, se opintise pe un deal, în mijlocul drumului, iar caii fornăiau neliniștiți. Era o ceață de nici focul nu ar fi fost în stare să o străbată, iar el era un copilandru fricos. Bunicul său smucise hamurile și biciuise caii, dar în zadar căci animalele nu se clinteau, ba dimpotrivă, păreau a da înapoi, speriate. Atunci, bunicul său strigase curajos, făcându-și semnul sfânt: „Nici salca nu este pom,/ Nici dracu' nu este om. Ptiu, drace! Ucigă-te-ar toaca popii!" După aceste cuvinte ceața se ridicase ca prin farmec, iar în mijlocul răspântiei, mârâind primejdios, dezvelindu-și colții, un câine mare și negru îi privise țintă câteva clipe, apoi dispăruse în zare cu coada între picioare. Copilandrul simțise că inima îi bate cu atâta putere încât avea să-i explodeze, iar restul călătoriei avea să îl parcurgă ascuns sub coviltirul din bumbac fără a scoate o vorbă. Același sentiment îl încerca și acum, simțea în toată ființa sa fiorul acelei seri, fiorul duhurilor întunecate, al celor nefirești și al terorii.

Poiana era de acum în fața lor, iar luna lumina troienele adunate ca un parapet la marginea ei.

— Voi vedeți asta? zise Grigore cu gâtlejul uscat.

Cât era poiana de lungă, pământul nu era acoperit de zăpadă, ori iarbă, ori vreo urmă de animal. Pământul era carbonizat, scorojit și uscat ca într-un miez de vară. Ca și cum acel pământ ar fi fost ars intenționat. Grigore zâmbi nesigur, dar picioarele oricum nu îl mai ascultau.

— Probabil nemții au folosit un aruncător de flăcări, răspunse Buhu scoțând din husă lopata militară. Uite cât de ușor se sapă, constată el înfigând lopata în pământul jilav. Cel puțin nu ne chinuim să săpăm șanțurile.

Grigore gândea că niciun mormânt nu s-ar săpa mai ușor. Buhu vorbea mult, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic cu sergentul, însă vorbele sale treceau peste capetele prietenilor săi de arme care îl priveau cu un soi de milă. Știau că nu vor apuca să sape tranșeele în care să se adăpostească. Caporalul trase un fum din

țigară, apoi îi întinse chiștocul lui Grigore. Acesta refuză ferm. În schimb, scoase din raniță o ploscă din aluminiu învelită în păr de animal.

— O am de la tatăl meu, mormăi el după ce înghiți lacom o gură de apă. Mama spune că mi-a lăsat-o când eram un zgâmboi, eu nu l-am cunoscut niciodată că a murit în primul război la Răcoasa, fie-i țărâna ușoară!

— Și eu aveam o poză de la Irina, logodnica mea, dar am pierdut-o la începutul luptelor, grăi cu amar caporalul.

— …să muncesc numai eu! se auzi și glasul lui Buhu din apropiere printre lopețile de pământ aruncate.

— Ia o pauză, Buhule!

— Daa… de parcă săpați voi șanțurile, șuieră acesta printre dinți, apoi își strânse paftaua din bronz a pantalonilor.

— Ce-i acolo? întrebă Grigore mișcându-și capul în dreapta sa.

— Unde? întrebă și caporalul și apăru lângă el.

În centrul poienii, pe pământ, jos, strălucea o monedă de aur ca o bijuterie pe fundul unui puț. Buhu lăsă lopata din mână, sări din groapa de câțiva centimetri pe care o săpase, luă moneda și se întoarse la cei doi. O studiară curioși pe ambele fețe, dar inscripțiile de pe monedă erau într-o limbă despre care nu posedau cunoaștere. O tobă țărănească începu să bată frenetic în apropiere și caporalul simți o atingere delicată pe umăr deși în spatele său nu era nimeni. Din pământul carbonizat începu să se ridice praf de jur-împrejurul lor. Într-un cerc perfect închis își făcură apariția trei sirene ale pădurii. Aveau părul roșu, lung până la călcâie, prin trupurile translucide străbăteau razele lunii, iar frumusețea lor amintea de nefericirea tuturor bărbaților din lume. Aveau chipurile zâmbitoare, de copilandre ce alungă șerpii din mlaștini, aveau cunună din garofițe de Piatra Craiului ce le acoperea fruntea și dansau complet goale, zburdalnice până la delir. Cu brațele întinse, pe ritmul tobelor, au strâns cercul în jurul soldaților până când aceștia s-au adunat spate în spate.

— Buhu, vino înapoi! urlă caporalul speriat.

Dar Buhu era vrăjit, în transă așa cum numai un pește poate fi legat de adâncurile unui ocean fără sfârșit, își ridicase brațele sale grele primind îmbrățișarea uneia dintre făpturi. Fata, făcând în taină cu ochiul caporalului, îl îmbrățișă tandru pe flăcău și îi așeză capul pe sânii săi. Îl strânse apoi la piept cu atâta putere încât Buhu nu mai putu respira. Se zbătu o vreme lovind cu bocancii aerul, apoi se prăbuși fără viață în colbul ars. Din cerc se desprinse o altă fată. Toba începu să bată și mai puternic, iar sunetul venea direct din seiful Iadului. Caporalul reuși să evadeze cercului, dar fata era pe urmele sale. Tentativa lui era curată disperare. Fata îl prinse de păr, apoi îl izbi ca pe o păpușă din porțelan de un copac. Caporalul icni de două ori și se ghemui precum un vierme la baza copacului. Vru să să se târască, dar fata înfipse în el baioneta armei. Se prăpădi și el la scurt timp. Grigore își făcu semnul crucii, se dezbrăcă de paltonul greu, își privi în ochi frumosul călău, apoi, știind că este la rând, râse cu atâta putere încât i se zgudui burta în valuri. Călăul său își opri înaintarea și așteptă cu mâinile încrucișate. Grigore nu îl dezamăgi și începu dansul călușarilor. Își mișca cu atâta iuțeală și patos picioarele, însoțind vocal prestația, încât ai fi crezut că de asta depinde supraviețuirea sa. Când dansul ajunse la final, fata îl aplaudă și se apropie de el, îi ridică bărbia și îl sărută pe creștet. Ochii lui Grigore se umplură de lacrimi atunci când degetele fetei apăsară peste pleoapele închise. Grigore avu pentru o secundă impresia că un nor negru de insecte îi intră în nări și în ochi,

apoi constată ca nu mai vede și că ceva cald și umed i se prelinge pe obraji. Vru să pună o întrebare, dar vocea sa se topi în întuneric și din gât nu îi ieșeau decât zgomote guturale. Ascultă o vreme cum fâlfâitul se îndepărtează și cum toba încetează muzica aceea cutremurătoare, apoi se ridică și bâjbâi după lucruri.

Zorii acelei zile veniră în final așa cum vine fericirea și pentru săraci și pentru bogați deopotrivă. Grigore avea să fie găsit la marginea pădurii de către soldații ruși. Orb, mut, dar în viață.

În pădure, doar mâna sergentului mai ieșea îmblânzită din trunchiul copacului, înghețată, întinsă, așteptând alți trecători rătăciți să plătească prețul țărânei și să mulțumească bunului Dumnezeu.

MAINSTREAM

Carpe Diem
(de Mihai Cioflec)

Acum douăzeci de ani, într-o primăvară, mai exact pe 18 aprilie 1954, s-a născut Patrik Russell, adică eu.

Trebuie să recunosc că am un chip prea puţin atrăgător şi numai ochelaristele cu multe dioptrii îmi căută uneori compania în lipsă de ceva mai bun. Mai sunt şi fetele care au primit de curând papucii şi care se afişează cu mine pesemne ca să dovedească cuiva nu ştiu ce.

Cu inteligenţa şi creativitatea stau ceva mai bine, iar terminarea facultăţii de ştiinţe economice pe care o urmez nu este un obiectiv greu de atins.

Acum doi ani, pe când aveam optsprezece ani, ambii părinţii au murit într-un grav accident de circulaţie şi de atunci stau împreună cu unchiul meu, Gary Russell.

Gary, pentru a-i alina suferinţa ultimelor clipe, îi jurase tatălui meu că va avea grijă de mine ca de propriul lui copil.

Unchiul Gary era un tânăr pensionar, veteran de război, care se ţinea bine pe picioare şi doar în zilele lui proaste, când îl copleşea tristeţea, îşi arăta vârsta.

Mătuşa Amanda a murit acum un an în urma unui atac fulgerător de cord, astfel că viaţa nu mai avusese timp să i se deruleze prin faţa ochilor.

De atunci unchiul Gary se ocupa singur de gospodărie, iar mâncărurile lui prea puţin variate nu erau mai rele decât cele ale unui restaurant de mâna a doua.

Faptul că îşi asumase şi responsabilitatea aprovizionării constituia pentru el un bun prilej ca de două, trei ori pe săptămână să mai iasă din casă şi preţ de câteva ore să hoinărească prin parcurile din oraş.

Plăcut surprins, am constatat la un moment dat că de bună seamă îşi făcuse prieten vreun patruped fără stăpân, căci numai aşa se explica conştiinciozitatea cu care aduna oasele, le depozita într-o pungă, iar punga dispărea fără urmă la fiecare escapadă.

În ceea ce priveşte ţinerea curăţeniei, unchiul Gary angajase o menajeră destul de conştiincioasă, care o dată pe săptămână, de regulă joia, venea să şteargă praful şi să pună aspiratorul.

Menajera, doamna Emma Green, putea fi încadrată în categoria celor de vârsta a treia timpurie, dar memoria începuse deja să-i joace feste.

De câteva ori a uitat să facă curat la mine în cameră, sau în biroul unchiului; cârpele de praf şi mopul le lăsa prin locuri în care te aşteptai să le găseşti cel mai puţin.

În schimb curiozitatea de femeie o împingea să cotrobăie prin toate cotloanele şi sertarele, astfel că nu era exclus să ştie până şi numărul de ciorapi ai unchiului Gary.

Unchiul Gary nu avea prieteni şi nici nu socializa cu vecinii.

Din când în când mai dădea câte un telefon sau primea câte unul şi depăna amintiri cu vechii camarazi de arme răspândiţi prin toată America.

Mătuşa Amanda şi unchiul Gary nu au avut copii, fapt ce mă transforma în singurul lor moştenitor.

De pe urma părinţilor mei nu a rămas aproape nimic deoarece pasiunea lor pentru concedii şi călătorii exotice s-a arătat a fi una foarte costisitoare.

Acest lucru îl resimţeam în extrasezon, în viaţa de zi cu zi, când banii nu ajungeau decât pentru strictul necesar şi pentru chirie, ei neavând niciodată o casă a lor.

În schimb, atunci când părinţii discutau despre unchiul Gary, cu oarecare invidie, nu uitau să pomenească de casă, de economiile din bănci şi de acţiunile pe care le deţinea la diferite companii foarte profitabile.

Unchiul Gary era un tip de treabă cu care mă înţelegeam destul de bine, deşi diferenţa de vârstă făcea ca subiectele pe baza cărora puteam închega un dialog să fie foarte puţine.

În ultima vreme accesele de tristeţe ale unchiului se îndesiseră, momente pe care bătrânul încerca să le depăşească cu puţin mai mult alcool decât de obicei, băut în general spre seară.

Fără a ieşi din limitele unei atitudini civilizate, Gary devenea tot mai rigid şi amprenta pe care anii petrecuţi în armată o pusese cândva pe comportamentul său ieşea tot mai des la iveală.

În aceste momente, cu un ton ceva mai ridicat, începea să-mi reproşeze tot felul de nimicuri, nimicuri cărora nu le acordasem nici o importanţă la momentul săvârşirii lor.

A doua zi, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, lucrurile intrau în normal şi viaţa îşi continua cursul obişnuit.

Îmi aduc aminte de unul dintre incidente, cândam uitat, mai bine zis neglijasem, să spăl vasele rămase de la cină şi pe care le spălase el a doua zi.

În seara zilei următoare, care făcea parte din seria acelora în care tristeţea îl copleşea, după ce băuse câteva pahare în plus, pe nepusă masa, mi se adresă pe un ton plin de reproş:

— Tinere, sustragerea de la îndeplinirea îndatoririlor precis că ai însuşit-o de la guru ăla al vostru, cum dracu îl cheamă… John Lennon, acel scripcar lipsit de talent.

Că militarii de carieră nu l-au înghiţit pe John Lennon era un lucru bine cunoscut, dar să spui că a fost un „scripcar lipsit de talent” pentru mine era un caz de lezmaiestate, aşa că i-am răspuns:

— Acest guru, cum îi spui tu, s-a opus ca tinerii să fie trimişi de ăia de la Pentagon şi de guvernanţi în Vietnam drept carne de tun şi să fie măcelăriţi pentru o cauză care nu era a lor.

Ce a răspuns Gary, ce am zis eu, nu mai ţin minte pentru că lucrurile au scăpat de sub control şi totul s-a încheiat cu urlete şi uşi trântite.

Acest gen de confruntare avea loc cam o dată pe lună, însă după ultima scenă în minte a început să-mi încolţească un gând, la început de nemărturisit, dar care, pe măsura trecerii timpului, mă acapara tot mai mult.

Dictonul ,,carpe diem" devenise filozofia mea de viaţă şi nu ezitam să îl repet în cadrul câte unei conversaţii, dacă contextul îmi permitea.

Ştiam că fetele frumoase, maşinile sport scumpe şi accesul în anturajele selecte nu se puteau obţine fără bani, iar puşculiţa mea era moştenirea de la unchiul Gary şi cu cât unchiul Gary ,,dădea colţul" mai repede, cu atât visele mele aveau să se îndeplinească mai curând.

Ideea mi-a venit într-o seară când mi-am amintit de nişte desene care mă marcaseră în timpul anilor de liceu.

Desenele descriau diferitele metode de tortură folosite de călăii inchiziţiei pentru a mai tempera zelul unora care căutau cu tot dinadinsul adevărul, punând la îndoială cuvintele Sfintei Scripturi.

Dintre desene cel mai mult m-a impresionat cel în care călăul turna cu o pâlnie apă pe gâtul victimei până ce stomacul i se umfla, fiind gata să-i plesnească.

În acel moment am realizat că în urma cercetării cadavrului unchiului, sigurul diagnostic pe care medicii legişti vor trebui să-l dea va fi: ,,comă alcoolică".

Planul ,,crimei perfecte" pe care o concepusem trebuia să se întindă pe parcursul a circa patru luni calendaristice, acesta urmând să fie declanşat în prima jumătate a lunii mai.

Încă de acum ştiam totul despre actul final: va avea loc la mijlocul lui septembrie, într-o miercuri; aproape de amurg, înainte de cină, când căldura de peste zi avea să se mai domolească şi răcoarea serii ce se apropia îşi va face simţită prezenţa; când vecinii vor începe să-şi deschidă ferestrele, iar unii dintre ei vor ieşi să-şi plimbe câinii.

Pregătirea urma să o desfăşor pe două fronturi simultan: influenţarea conştientului şi subconştientului eventualilor martori care ar putea fi anchetaţi de poliţie şi documentarea temeinică pe plan tehnic, medical şi juridic.

Aveam puţini prieteni, dar David, colegul meu de an era singurul pe care mă puteam baza în orice situaţie, fapt de altfel reciproc valabil.

David locuia împreună cu părinţii într-un cartier rezidenţial de la marginea oraşului şi ocupa singur întreaga mansardă a unei case foarte spaţioase. Distanţa ce ne despărţea nu era prea mare, deoarece dacă grăbeam pasul puteam ajunge pe jos în patruzeci şi cinci de minute.

Prima victimă a planului de intoxicare a fost prietenul meu cel mai bun, David.

În mai, care era prima lună din calendarul planului întocmit, în una din întâlnirile noastre, i-am povestit de micile accese de furie ale unchiului Gary, provocate pe fondul consumului de alcool şi care începuseră să se repete cam la două săptămâni. I-am mai spus că aceste ieşiri erau în limitele suportabilităţii, mai ales că a doua zi totul era dat uitării, fără ranchiună şi fără resentimente, bătrânul fiind în fond un om foarte de treabă.

Aceste episoade neplăcute din viaţa mea aveam să le relatez cu totul întâmplător şi pe parcursul celei de a doua luni în timpul ieşirilor cu colegii sau la vreo petrecere mai deocheată cu „iarbă” şi fetişcane teribiliste care făceau orice pentru a dovedi până unde pot merge cu emanciparea.

Tot în luna a doua, în prima săptămână, într-o seară de vineri, cu o voce agitată i-am dat telefon lui David să-l rog, dacă putea, să mă găzduiască pentru o noapte pentru că voiam să evit un conflict major cu Gary, care mă ameninţase cu alungarea din casă şi să profităm de acest incident pentru a pregăti împreună lucrarea a cărei predare bătea la uşă.

Aşa cum mă aşteptam, David s-a arătat chiar fericit de propunerea pe care i-o făcusem.

A doua zi dimineaţa, de faţă cu David, pe un ton smerit, am avut o convorbire telefonică cu bătrânul Gary.

Indiferent de reacţiile de la celălalt capăt al firului, acest tip de convorbiri erau foarte importante pentru că în cazul în care David ar fi amintit de ele, acestea trebuiau să apară în desfăşurătorul cerut de poliţie de la societatea de telefoane.

— Bună dimineaţa, unchiule. Cum te simţi?… Mă bucur să aud asta. Aşa cum ţi-am spus, pentru aprofundarea cunoştinţelor aveam nevoie de un schimb de păreri cu prietenul meu David… Şi eu mă simt OK şi de abia aştept confruntarea cu examinatorii.

Fără ca David să observe, am închis telefonul şi am înscenat o continuare a convorbirii. Această discuţie avea rolul să confirme faptul că între noi chiar avusese loc o confruntare în ziua precedentă.

— Unchiule, te rog să mă ierţi, pentru că eu am fost de vină. Nici nu ştiu ce m-a apucat să vorbesc atât de ireverenţios despre cei care au luptat în Vietnam… Cu siguranţă cina o vom lua împreună.

Episodul cu găzduirea precipitată se va repeta la intervale de trei, patru săptămâni în următoarele luni.

Rolul jucat de menajeră în cadrul planului meu era unul destul de important, căci ea va fi cea care va descoperi cadavrul. În schimb, declaraţiile date poliţiei cu privire la relaţiile dintre mine şi unchiul Gary vor fi puţin relevante, deoarece prezenţa ei în casă doar o dată pe săptămână şi numai dimineaţa, făcea imposibilă o cunoaştere corectă a acestora.

Cu privire la regimul celor circa nouă sticle de vin şi cinci sticle de whisky care se consumau lunar existau reguli clare: cele colorate în punga pentru colorate, iar cele albe în punga pentru albe.

Deoarece existau nişte reguli, a căror îndeplinire şi-o asumase cu mare plăcere Gary, nu se punea problema să găseşti vreo sticlă în alt loc decât cel stabilit.

Pentru a influenţa menajera să-şi facă o anumită părere, în zilele de joi, care întâmplător coincideau şi cu escapadele lui Gary, aveam grijă să plantez câte o sticlă, două, pe sub birou sau pe sub pat. Menajera avea instrucţiuni clare din partea mea, ca ori de câte ori găsea câte o sticlă rătăcită, pentru a evita să dea nas în nas cu bătrânul, să o ducă imediat în bucătărie şi să o pună în punga cu sticlele de aceiaşi culoare. Bineînţeles că o controlam după ce pleca, pentru că ar fi fost un adevărat dezastru ca Gary să găsească vreo neregulă.

Altă dată treceam „cu totul întâmplător” pe lângă menajeră cu câte o sticlă, două goale de whisky în mână, spunându-i neostentativ, fără să i le bag în ochi, că le găsisem sub patul unchiului.

Pentru că nici gunoierii nu trebuiau neglijaţi, scena cu sticlele goale am realizat-o şi cu iei de vreo două ori, având grijă să-i prind în ultimul minut şi să le spun în treacăt unde le găsisem.

Manipularea unchiului Gary, pentru a-l face să reacţioneze conform planului nu era o problemă, căci în anii de convieţuire în comun îi aflasem punctele slabe şi lucrurile care îl scoteau din sărite.

Atunci când Gary a căzut în plasa pe care i-o întinsesem, a fost într-o seară de marţi din luna iulie, când am apelat pentru a treia oară la ajutorul lui David.

Ca şi altă dată, pentru a trece peste angoasele care îl copleşeau, Gary a depăşit cu câteva pahare limita peste care devenea foarte irascibil. Ca să îl provoc, am deschis discuţia invocând un articol imaginar citit într-un ziar local.

— Azi dimineaţă, în drum spre facultate, am tras cu ochiul la un articol dintr-un ziar local citit de un călător din metrou. Cred că articolul ridica problema indiferenţei guvernului faţă de problemele invalizilor şi mutilaţilor de război. Se pare că în afara unei tinichele pe care şi-ar pute-o pune şi pe fund, nu primesc nimic.

Unchiul Gary, care primise şi el câteva „tinichele” pentru actele de eroism săvârşite în timpul războiului din Vietnam, s-a făcut roşu la faţă şi dădea impresia că se sufocă căutându-şi cuvintele.

În cele din urmă, nu fără oarecare efort, reuşi să alcătuiască câteva propoziţii pe care mi le azvârli cu o ură care aproape că îl desfigurase:

— Cineva care este în stare să rostească asemenea jigniri la adresa celor care s-au jertfit pentru această naţiune nu are ce căuta în casa mea. Să ieşi imediat din casa mea.

„Să ieşi imediat din casa mea”, acestea erau cuvintele pe care le aşteptam. Aceste cuvinte împreună cu întreaga conversaţie le-am înregistrat cu un reportofon mascat discret sub un şervet subţire aflat lângă mine, la marginea mesei.

Pentru a-mi crea un alibi suplimentar, cu trei zile înaintea „despărţirii" definitive de Gary, pe când eram singur acasă, am spart în subsol o farfurie decorativă ce atârna pe palierul scării ce ducea la etaj. Am înregistrat Zgomotul produs cu acelaşi reportofon cu care imprimasem confruntarea care avusese loc cu ceva timp în urmă.

Pentru a nu se auzi în stradă zgomotul făcut la impact, am aruncat farfuria din capul scărilor care duceau în subsol, înălţimea fiind cu puţin mai mică decât cea dintre parter şi etaj. Acest lucru era foarte important la reconstituirea formei farfuriei pe baza fragmentelor rezultate din spargere.

Faptul că îmi protejasem mâinile cu mănuşi nu înlătura riscurile, căci dacă vreun „Columbo" rătăcit în anchetarea cazului remarca lipsa amprentelor unchiului, aceasta ar fi făcut ca între mine şi scaunul electric să nu rămână decât întrerupătorul.

Am stăruit asupra imaginii cioburilor împrăştiate pe pardoseala subsolului preţ de circa zece minute, căutând să-mi întipăresc în memorie dispunerea acestora.

Pentru a-mi fi mai uşor, am căutat să asociez dispunerea cioburilor cu imaginea unui obiect sau al unui animal şi se pare că un fluture asimetric cu aripa mai mare îndreptată spre perete se potrivea cel mai bine.

Am adunat cu mare grijă toate cioburile, pentru cele mai fine folosind o măturică şi un făraş, şi le-am depozitat într-o pungă groasă de plastic.

Deoarece cu siguranţă lipsa farfuriei ar fi fost remarcată, ţinând cont de cât de meticulos era unchiul Gary, am pregătit un discurs în care cauzele dispariţiei acesteia erau prezentate într-o formă cât mai plauzibilă:

„mă grăbeam, eram în capul scărilor, mapa cu foile de la curs s-a deschis, am întins brusc mâna după o foaie care zburase… bla… bla… bla şi cioburile le-am aruncat la pubela de gunoi".

În cele trei zile care îmi mai rămăseseră m-am ocupat şi de mixajul şi finisajul înregistrărilor anterioare, pentru a le putea declanşa în succesiunea lor logică şi la intervalele de timp judicios studiate pe parcursul ultimelor două luni, în care exersasem fiecare mişcare pe care urma să o fac în seara… „plecării definitive" a lui Gary.

Toate materialele necesare făceau obiectul unei liste destul de lungi, pe care o treceam în revistă cel puţin o dată pe săptămână, căci omiterea unuia singur putea avea consecinţe devastatoare. Achiziţionarea acestora o făcusem din cartiere diferite, la date diferite pe parcursul a trei luni.

Lista cuprindea: prosoape, bandă adezivă, tub de cauciuc, seringă de 60 de ml, săculeţ, nisip, mănuşi de cauciuc, hârtie igienică, lanternă şi alte câteva.

Deoarece orice fibră textilă străină ar fi creat probleme, în ceea ce priveşte prosoapele, acestea trebuiau să aibă aceeaşi culoare şi textură ca şi acelea pe care le ţinea unchiul Gary în şifonier.

Norocul a fost că prosoapele erau unele comune, care se găseau la orice supermarket.

Mascarea şi ascunderea tuturor materialelor nu a fost o problemă deoarece acestea au încăput perfect într-o mică valijoară închisă cu cifru, pe care la rândul ei am încuiat-o în şifonierul din camera mea..

Pentrua a-mi crea imaginea unui student serios, dedicat unui studiu aprofundat, lunar am împrumutat de la bibliotecile din oraş cărţi de specialitate cu care mi-am „decorat” camera. Unele dintre cărţi aveau chiar şi diferite adnotări introduse între pagini.

Această atmosferă de studiu trebuia să-i impresioneze atât pe cei care vor ancheta „accidentul nefericit”, cât şi pe menajeră şi astfel să le câştig simpatia.

Acest decor cred că a căzut şi sub privirile lui Gary, lucru pe care el nu putea să-l recunoască, deoarece în urma unui acord tacit, aşa cum eu nu aveam voie în camera lui de dormit, aşa nici el nu avea acces în camera mea.

De ce spun acest lucru?, pentru că odată, în timpul unei discuţii despre cum mă descurc cu facultatea, am citit în privirea lui un fel de admiraţie… de mândrie, că nepotului lui îşi clădeşte un viitor solid.

În ceea ce priveşte documentarea, pe aceasta am făcut-o frecventând în mod aleatoriu bibliotecile din oraş, fiind conştient de faptul că titlul fiecărei cărţi era înregistrat. Totuşi ca vreun poliţist să-mi verifice lecturile şi să facă o asociere cu moartea unchiului Gary avea o probabilitatea de unu la o mie, risc pe care mi l-am asumat fără nici o teamă.

În primul rând am aflat că marja de eroare pe care o are un medic legist în aprecierea orei la care s-a produs decesul este de circa treizeci, treizeci şi cinci de minute.

Acest timp îmi era suficient pentru derularea tuturor mişcărilor pe care trebuia să le efectuez după injectarea alcoolului în stomacul unchiului Gary.

Am mai descoperit că pentru a induce coma alcoolică şi apoi moartea, ţinând cont de antecedentele medicale şi de greutatea „subiectului" era nevoie să realizez o alcoolemie de patru-cinci grame la mie. Pentru siguranţă, am hotărât să injectez tot conţinutul unei sticle de şapte sute de ml.

Revăzând vechile litografii care imortalizau tortura numită „purificarea cu apă", mi-am dat seama că nu pot realiza condiţiile necesare executării acesteia, adică imobilizarea în poziţie perfect orizontală şi cu capul flexat pe spate. În consecinţă turnarea alcoolului în stomacul lui Gary urma să o fac prin intermediul unui furtun subţire din cauciuc rigid şi a unei seringi medicale de şaizeci de ml., asemeni hrănirii artificiale prin gavaj.

Acestă metodă de intoxicare a victimei avea avantajul că fiind făcută în cantităţi mici pe o perioadă de timp mai lungă asigura o absorbţie mai rapidă a alcoolului în sânge.

După ce, în cadrul repetiţiilor am cronometrat fiecare operaţiune în parte, pentru injectarea celor şapte sute de ml. de alcool dintr-o sticlă, în stomacul lui Gary, a trebuit să rezerv patruzeci de minute.

Cu introducerea tubului de cauciuc în stomacul victimei a fost ceva mai greu, deoarece am fost nevoit să studiez un întreg atlas anatomic al tubului digestiv şi al aparatului respirator.

Operaţiunea trebuia făcută cu mare atenţie, pentru a nu produce leziuni care ar fi atras atenţia oricărui medic legist.

De asemenea, introducerea tubului trebuia făcută cu victima în stare semiconştienţă, căci numai reacţiile acesteia m-ar fi împiedicat să ratez traiectul digestiv.

În fine a sosit şi ziua care urma să-mi schimbe radical viaţa. Era miercuri şaisprezece septembrie, iar buletinele meteorologice prognozau o vreme aşa cum mi-o doream.

Pentru această zi, mai bine zis această seară, eram pregătit atât fizic cât şi psihic, căci mâna nu trebuia să-mi tremure, iar emoţiile sau remuşcările nu îşi aveau locul.

Marţi seara îi dădusem telefon lui David ca să mă asigur că a doua zi va fi acasă.

Pe un ton neutru l-am întrebat cum stă cu pregătirile pentru colocviul la contabilitate care se apropia cu paşi repezi şi i-am sugerat că ar fi benefic pentru amândoi dacă am mai avea nişte discuţii .

David mi-a confirmat că nu va mai ieşi din casă până nu termină ce are de învăţat şi că este de acord cu propunerea mea. Acest lucru mi-a luat o piatră de pe inimă.

Am mai continuat discuţia câteva minute, comentând rezultatele din NBA.

Miercuri după amiaza, la ora 6 şi 10 de minute eram în faţa uşii biroului unchiului Gary.

Am lăsat la uşă sacul de voiaj şi valiza cu toate materialele, fără cifrul pus, în buzunarul hainei având doar săculeţul cu nisip învelit într-o pungă de plastic şi mănuşile de cauciuc.

La fundul sacului, într-o altă pungă de plastic erau pregătite o cămaşă, pijamaua şi tot ce era necesar pentru toaleta de dimineaţă.

În aceeaşi pungă am avut grijă să pun şi caietele cu însemnările de la cursurile de contabilitate, deoarece în această seară efectiv aveam de gând să-l ajut pe bietul David în descifrarea acestei materii, activitate care mi-ar fi eliberat subconştientul de trauma crimei săvârşite.

Am bătut la uşa întredeschisă şi cum nu am primit nici-un răspuns am intrat.

Uşa am deschis-o larg cu piciorul pentru a nu lăsa amprente pe clanţă.

Unchiul Gary stătea în fotoliu cu spatele la mine privind absent la televizor… sau poate că moţăia, amănunt pe care nu-l voi mai afla niciodată.

Ca de obicei, în faţa lui, pe o tavă, se aflau două sticle de whisky: una începută iar cea de a doua, mai mult cu rol decorativ, nedesfăcută.

M-am apropiat tiptil şi l-am lovit cu toată puterea peste ceafă unde părul era ceva mai des, asta şi pentru a evita apariţia unor eventuale escare.

Mâna stângă era pregătită să prindă cutia craniană care asemeni unei mingi de fotbal ce primise un impuls, se repezise spre înainte.

Bătrânul şi-a pierdut imediat cunoştinţa.

Mi-am puse mănuşile de cauciuc, am adus valiza în cameră şi am desfăşurat toate materialele necesare.

Emoţiile şi tensiunea care mă stăpâneau, făcuseră ca fruntea să mi se acopere cu broboane de sudoare, pe care le-am şters cu o batistă pusă la îndemână.

În acelaşi ritm alert ca şi până acum, am protejat încheieturile mâinilor şi picioarelor cu prosoape peste care am înfăşurat strâns o bandă adezivă mai lată, pe care apoi am petrecut-o peste braţele şi picioarele fotoliului. În toate locurile în care banda adezivă ar fi intrat în contact cu vreo suprafaţă expusă, aceasta am protejat-o mai întâi cu câte o bucată de hârtie igienică pregătită cu ceva timp în urmă.

Am aruncat o privire fugară către bătrân pentru a vedea dacă nu dă semne de trezire, caz în care eram obligat să-i mai aplic o lovitură. Ceasul îmi indica că eram în grafic.

Cu ajutorul unei frânghii din bumbac foarte fin finisată, ca să nu lase fibre, pe care am înfăşurat-o strâns în jurul toracelui şi al spetezei fotoliului, l-am imobilizat, interzicându-i orice posibilitate de mişcare.

Capul i l-am imobilizat tot cu bandă adezivă aplicată peste un prosop pus pe frunte şi petrecută peste spătarul fotoliului.

Fiind încă în stare de inconştienţă, i-am deschis gura şi am introdus între fălci câte un tampon rigid din bumbac, învelit fiecare într-o folie groasă de plastic.

Tampoanele aveau rolul să îi imobilizeze gura deschisă la maxim, împiedicând orice mişcare a maxilarelor şi să-mi asigure un spaţiu de manevră cât mai mare.

Prin gura întredeschisă, luminând cavitatea bucală cu o lanternă tip stilou, pe care o ţineam între dinţi, am introdus tubul de cauciuc.

Prin faţa ochilor mi s-au derulat pe rând toate schiţele şi desenele anatomice pe care le studiasem atât de amănunţit.

În momentul în care tubul de cauciuc a atins omuleţul, s-a declanşat reflexul de deglutiţie care a produs trezirea unchiului Gary.

Faptul că în momentul trezirii nu arăta semne de sufocare însemna că eram pe drumul cel bun şi cu o mână fermă şi sigură am împins mai adânc, pe esofag, tubul de cauciuc.

În acel moment am întâlnit privirea bătrânului care într-o fracţiune de secundă a trecut de la nedumerire, la groază şi apoi la ură neputincioasă.

Prin tubul de cauciuc am început să injectez încet conţinutul sticlei neîncepute de whisky. Cum nu puteam umple siringa direct din sticlă, am apelat la paharul care era pus alături.

Pentru a evita privirile bătrânului care mă fixau cu insistenţă, i-am puse peste ochi batistă pe care o aveam la îndemână.

Am luat cea de a doua sticlă şi i-am mai injectat din ea conţinutul unui pahar plin.

Privind mai atent spre Gary am constatat congestionarea feţei si a conjunctivelor oculare şi că respiraţia devenise o horcăială, semn că alcoolul câştiga tot mai mult teren pe tărâmul anihilării funcţiilor lui vitale.

Cu mişcări ferme i-am scos cu mare grijă tampoanele şi furtunul din gură, pe care le-am îndesat în punga de plastic aflată în sacul de voiaj aflat la îndemână.

Am fugit repede la parter, unde am aranjat cioburile farfuriei conform imaginii pe care mi-o întipărisem în memorie.

Am ales un ciob de mărime potrivită cu care m-am înapoiat repede în cameră.

Odata întors în birou i-am luat batista de pe ochi şi am constatat că privirea îi devenise sticloasă şi era fixată într-un punct de pe bibliotecă. Cum nu mă puteam baza pe abilităţile mele de a lua pulsul cuiva, m-am mulţumit să constat că nu puteam percepe nici cea mai mică mişcare a toracelui.

Era ora 7 şi 5 minute.

Cu ajutorul unui cuter, cu mişcări precipitate, am început să tai toate legăturile.

Sforile şi prosoapele cu banda adezivă lipite de ele şi sacul de nisip le-am îndesat în punga de plastic destinată colectării tuturor obiectelor incriminatorii.

După această operaţie am împins fotoliul mai aproape de birou şi i-am răsturnat capul peste tăblia cestuia.

Am scos cu mare atenţie din buzunarul cămăşii ciobul din marginea farfuriei şi i l-am introdus între policele şi indexul de la mâna dreaptă, exercitând o apăsare puternică.

Poziţia amprentelor trebuia să indice că farfuria fusese aruncată de către un fost militar şi nu de o gospodină care îşi agresează soţul. După această operaţie am pus ciobul înapoi în cămaşă.

Am luat cele două sticle de whisky şi le-am amprentat închizându-i palma dreaptă peste ele.

Sticla goală am pus-o răsturnată la picioarele fotoliului.

Cea de a doua sticlă am aşezat-o înapoi pe tavă, după ce în paharul deja folosit am turnat pe fund un deget de băutură.

Am luat paharul, i-am închise palma peste acesta şi i-am răsucit mâna astfel încât conţinutul se vărsă peste birou.

Am aruncat o privire atentă peste toate piesele de mobilier şi pe pardoseală pentru a mă asigura că nu a rămas nici un obiect din recuzita crimei; m-am îndreptat spre fereastra camerei care dădea spre stradă şi am deschis-o larg.

Am pus reportofonul pe pervazul ferestrei şi am dat drumul la fragmentul din înregistrare care reda strigătul unchiului Gary: „Să ieşi imediat din casa mea”.

Era ora 7 şi 10 de minute.

Am aruncat valiza, tampoanele, lanterna, furtunul şi seringa, punga în care fuseseră cioburile şi toate celelalte mărunţişuri în sac şi am părăsit biroul lăsând uşa deschisă, fără a mă atinge de clanţă.

Am fugit în camera mea, am pus valiza goala la locul ei şi i-am dat telefon lui David pentru a-i confirma ceea ce stabiliserăm cu o seară înainte.

I-am comunicat că voi întârzia deoarece sunt puţin cam agitat în urma unei discuţii foarte aprinse avute cu unchiul Gary şi că simt nevoia să mă liniştesc.

Am coborât scările în fugă cu sacul de voiaj în spate, am pus ciobul în poziţia iniţială şi mi-am scos mănuşile de cauciuc .

Mănuşile le-am introdus în sacul de plastic ce conţinea toate obiectele de care trebuia să mă debarasez.

Am abandonat sacul de voiaj lângă intrare şi m-am repezit până în biroul unchiului Gary pentru a ,,planta" amprente proaspete, amprente ce vor juca un rol foarte important în cadrul reconstituirii ce cu siguranţă va avea loc, eu fiind ultima persoană care văzuse victima în viaţă. Amprentele trebuiau puse pe fereastră, pe bibliotecă, pe blatul biroului opus locului unde se afla Gary.

Concepusem sceneta pe care urma să o interpretez în faţa anchetatorilor până în cele mai mici amănunte, având răspunsuri pentru orice întrebare pe care aceştia ar fi putut-o formula: care au fost subiectele abordate şi cum evoluase conversaţia care degenerase şi culminase cu cererea de a părăsi casa?; de ce era geamul deschis?; mişcările pe care le făcusem şi care trebuiau să coincidă cu amprentele pe care le lăsasem; etc.

Privind retrospectiv eram mulţumit de felul cum mă achitasem de rolul de scenarist, regizor şi interpret al scenetei, pe care o repetasem de numeroase ori în gând sau în biroul unchiului Gary, când acesta lipsea.

După ce mi-am pus amprentele în locurile stabilite conform scenariului, am părăsit camera şi am închis uşa împingând tăblia cu cotul. În acest fel mă asiguram că a doua zi dimineaţa menajera îşi va pune amprentele pe clanţă, care se vor suprapune doar peste cele ale lui Gary din acea după amiază.

Am alergat până jos, mi-am pus sacul de voiaj în spate, am pus reportofonul pe pardoseală undeva aproape de tocul uşii şi am declanşat segmentul de bandă cu spargerea farfuriei.

Zgomotul de farfurie spartă s-a auzit exact în momentul în care păşeam peste prag.

În acel moment am mimat o tresărire, am privit uimit undeva spre palierul de la etaj şi am scăpat pe jos batistă pe care o ţineam în mână .

Cu o mişcare lipsită de grabă m-am aplecat, am apucat cu ajutorul batistei reportofonul şi l-am băgat în buzunarul pantalonilor destul de largi ca să-mi asigure o mai mare libertate de manevră.

După ce m-am ridicat am închis calm uşa şi am părăsit casa unchiului Gary.

În timp ce mă îndepărtam, am scos batista din buzunar şi pentru a atrage atenţia eventualilor spectatori, mi-am suflat destul de zgomotos nasul.

Episodul cu deschiderea uşii şi zgomotul de farfurie spartă, fusese urmărit în treacăt, fără a-şi arăta în mod deosebit curiozitatea, de un trecător de pe trotuarul de vizavi, care îşi plimba conştiincios câinele de o rasă greu de definit.

Ştiam că persoana respectivă locuia undeva pe aceeaşi stradă, dar nu aş fi putut preciza adresa.

Era ora 7 şi 15 de minute.

Pentru a mă debarasa de obiectele incriminatorii, în mai puţin de o oră, am străbătut străzile şi parcurile din oraş folosind lăzile şi coşurile de gunoi ale căror poziţii erau deja înregistrate pe o hartă imaginară realizată în cadrul incursiunilor anterioare, obiective aflate cât mai departe de casă.

Înainte de a mă debarasa de prosoape am avut grijă să desprind banda adezivă care rămăsese lipită de ele. Seringa şi caseta din reportofon le-am sfărâmat cu tocul pantofului şi le-am aruncat în prima gura de scurgere de la marginea trotuarului.

Deoarece timpul îmi permitea, am intrat într-un mic bistrou, am comandat o cafea din care am avut grijă să vărs peste cămaşă două, trei picături, suficient ca

să atrag atenţia tinerei chelnăriţe care cu amabilitate mi-a recomandat câteva reţete de scoatere a petelor.

Prima care a fost interogată de poliţie a fost menajera care găsise cadavrul şi dăduse telefon la 911.

Cu o voce firavă, sugrumată încă de emoţie, ea i-a povestit ofiţerului care o ancheta: de ora la care a intrat în casă, de cioburile de pe gresia de la intrare, de poziţia în care l-a găsit pe bătrân.

La întrebarea dacă a văzut victima bând vreodată ea a răspuns hotărât: ,,Niciodată “, dar că îşi amintea că de vreo două ori a strâns de sub patul bătrânului şi din birou câte o sticlă, două de whisky goale.

Mai mult nu i-a putut spune ofiţerului de poliţie, căci într-adevăr despre relaţia dintre unchi şi nepot nu ştia nimic.

În încheierea interogatoriului, ofiţerul care o ancheta o rugă să se uite prin toată casa şi să-i sesizeze orice lucru suspect, cum ar fi o modificare a aranjamentului pieselor de mobilier sau eventuale lipsuri din garderoba victimei.

După ce a trecut în revistă toate încăperile şi dulapurile, menajera a venit cu răspunsul că toate lucrurile sunt la locul lor.

Deoarece menajera avea telefonul lui David, pe care i-l dădusem pentru eventualitatea vreunui eveniment nefericit ce s-ar fi putut petrece cât timp ea era în casă, pentru ofiţerul de poliţie nu a fost nici-o problemă să mă găsească şi să mă convoace de urgenţă,

Pentru a ajunge cât mai repede, bineînţeles că am luat un taxi.

De cum am intrat pe uşă, adjunctul ofiţerului de poliţie m-a preluat şi m-a condus la etaj având grijă să nu deranjez cioburile împrăştiate pe jos.

Când am ajuns la etaj am realizat că paramedicii îşi terminaseră treaba lor, iar operaţiunile de luare a amprentelor şi de fotografiere a ,,decorului” în care avusese loc decesul erau în plină desfăşurare

Doamna Emma Green, care stătea retrasă într-un colţ şi suspina înfundat, în momentul când m-a văzut s-a repezit la mine şi s-a pus pe un plâns care o făcea să tremure din tot corpul.

Poate şi cu intenţia de a-i întrerupe exteriorizările care se prelungeau peste limitele răbdării lui, ofiţerul de poliţie i s-a adresat menajerei:

— Doamnă Green sunteţi liberă, dar până la finalizarea anchetei vă rog să nu părăsiţi localitatea.

Anchetatorul, după ce şi-a reînnoit părerile de rău exprimate cu ocazia telefonului, mi-a adresat prima întrebare:

— Domnule Patrik Russell, vă rog să îmi relataţi tot ce s-a petrecut în acest birou înainte de plecarea dumneavoastră.

Răspunsul pe care îl pregătisem trebuia să scoată în evidenţă irascibilitatea şi agresivitatea bătrânului şi să nu dea posibilitatea anchetatorilor să găsească nici cea mai mică nuanţă care ar fi putut sugera o provocare.

— Cred că era ora 7 şi 5 minute când am intrat în biroul unchiului Gary. Unchiul Gary stătea la birou, cu spatele la uşă şi privea la televizor. Ca şi în alte rânduri am găsit uşa larg deschisă. Noi luăm de regulă cina pe la ora opt, când coborâm în bucătărie şi ne delectăm cu bunătăţile gătite de el, cu ghilimele de rigoare. S-a creat un fel de obicei ca în timpul rămas să ne împărtăşim experienţele trăite peste zi. Am uitat să spun că atunci când am intrat în încăpere, am observat că pe tava de pe birou erau două sticle de whisky, dintre care una începută.

Începerea discuţiei trena, iar unchiul se vedea clar că nu era într-o dispoziţie bună.

Pentru că televizorul nu mă interesa, am luat o carte din bibliotecă şi am început să o răsfoiesc fără intenţia de a citi ceva.

În tot acest timp a băut o jumătate de pahar, în două reprize.

În momentul când am vrut să deschid discuţia, pe nepusă masa, a început să ţipe:

„Tinere, sustragerea de la îndeplinirea îndatoririlor, precis că ai însuşit-o de la guru ăla al vostru, cum dracu îl cheamă… John Lennon, acest scripcar lipsit de talent”.

În primul minut am rămas năucit de agresivitatea tonului cu care mi se adresa şi nu înţelegeam cauza acestei răbufniri.

Când am înţeles că motivul era faptul că nu spălasem vasele de la cina din seara precedentă, sarcină care îmi revine, am încercat să îl liniştesc:

„Unchiule, te rog să mă ierţi, ştiu că nu am nici-o scuză, dar ori am fost prea obosit ori grija pentru examenele care se apropie şi dorinţa de avea mai mult timp de citit m-au făcut să uit de obligaţiile pe care le am”.

Tonul meu calm şi reconciliant, în loc să îl liniştească, mai rău l-a întărâtat, fapt este că a răbufnit iar:

„ Dintre cei care-şi uită obligaţiile se recrutează toţi cei care refuză să-şi facă datoria faţă de patrie şi refuză… să o apere… chiar şi cu preţul vieţii”.

Deoarece încăperea se vede că numai fusese aerisită de la ultima vizită a doamnei Green şi atmosfera devenise încinsă şi la propriu şi la figurat, m-am dus şi am deschis fereastra.

„Unchiule, dar poate celor care refuză să plece să moară în Vietnam, nu le este clar scopul acestei misiuni”.

În momentul când a auzit aceste cuvinte, care după părerea mea ar fi avut rolul să liniştească atmosfera, pur şi simplu a explodat:

„Cum întrăsneşti… în casa mea să iei apărarea unor trădători… Să ieşi imediat… din casa mea”.

Ultimele cuvinte a reuşit să le strecoare printre primele înghiţituri dintr-un pahar trei sferturi plin, iar exprimarea devenea tot mai greoaie.

În timp ce pur şi simplu urla, ochii parcă îi ieşiseră din orbită.

De frică să nu facă vreun infarct sau vreun atac de apoplexie, m-am retras repede în camera mea.

Cu o voce care exprima durerea sinceră pentru pierderea unei fiinţe dragi, l-am întrebat pe anchetator:

— Îmi puteţi spune cauza morţii unchiului meu? Infarct sau apoplexie?

— Deocamdată nu ştim. Autopsia va lămuri lucrurile. Vă rog să continuaţi.

— O dată ajuns în camera mea i-am dat telefon prietenului meu David, pentru a-i confirma că voi trece pe la el, conform celor stabilite cu o seară înainte, dar că voi întârzia deoarece simţeam nevoia să mă refac în urma unei discuţii foarte dure cu Gary care m-a alungat de acasă.

Am mai întârziat prin cameră căutând şi pregătind cursurile şi notiţele pe baza cărora urma să trecem în revistă materia la care aveam colocviu. Cu această ocazie mi-am dat seama că trebuie neapărat să pun ordine printre cărţi şi să mai returnez din ele. După aceasta mi-am pregătit o pijama, o cămaşă curată şi ustensilele pentru toaleta de dimineaţă.

Toate acestea le-am băgat în sacul meu de voiaj pe care mi l-am pus pe umăr.

În timp ce coboram scările şi ajunsesem aproape de uşa de la intrare, l-am văzut pe unchiul meu ieşind din birou cu paşi nesiguri. La vederea mea a început să strige:

„Trădătorule! Trădătorule!”. Cu privirea rătăcită a început să caute ceva cu care să arunce după mine.

În momentul când am deschis uşa de la intrare, pe pardoseală, nu departe de mine, s-a spart cu zgomot o farfurie decorativă.

— Puteţi aprecia ora la care s-au petrecut faptele?

— Cu o eroare de circa cinci, şase minute, putea fi cu aproximaţie 7 şi 20 de minute. După ce am părăsit locuinţa am hoinărit pe străzi pentru a-mi limpezi gândurile şi pentru a aprecia consecinţele celor petrecute. Nutream totuşi speranţa că lucrurile se vor limpezi ca de fiecare dată când avea loc un astfel de incident, acesta nefiind primul.

Ce vă pot spune cu precizie este că am ajuns la prietenul meu la ora 8 şi 30 de minute.

— Atunci când aţi părăsit locuinţa aţi remarcat cumva în apropiere prezenţa vreunei persoane străine sau a vreunui vecin care să confirme ora pe care aţi apreciat-o?

— Eram prea marcat de incident că să privesc în jurul meu, dar cred că pe trotuarul de visavis, mai mult cu coada ochiului, am văzut un bărbat care îşi plimba câinele ţinut în lesă. Cred că locuieşte undeva pe strada noastră.

— Cred că pentru moment cele declarate sunt suficiente. Oricum până la finalizarea cercetărilor nu aveţi voie să părăsiţi localitatea.

În prima săptămână a avut loc o reconstituire a celor relatate de mine cu privire la cele petrecute înainte ca eu să părăsesc locuinţa unchiului Gary. Cu această ocazie au fost cronometrate toate mişcările şi faptul că timpul final nu s-a potrivit cu cel din declaraţii cu o eroare de circa cinci minute era explicabil deoarece timpii comunicaţi de martori se bazau pe o apreciere aproximativă a acestora.

Fiind singurul suspect, în următoarele două luni am fost convocat la secţia de poliţie de încă trei ori. De fiecare dată am fost obligat să dau câte o nouă declarţie şi să răspund la aceleaşi întrebări, anchetatorii sperând să găsească în răspunsurile mele o fisură sau o neconcordanţă care să le permită punerea mea sub acuzare.

Eu eram însă convins de un singur lucru: toate răspunsurile şi declaraţiile mele, ca într-un joc de puzzel, se vor insinua printre declaraţiile celorlalţi martori – David, menajeră, vecini – astfel încât la închierea anchetei verdictul va fi unul singur: NEVINOVAT.

Încă de a doua zi după moartea lui Gary, în zonă au fost trimişi doi poliţişti care făcând investigaţii printre locuitorii din zonă au depistat doi vecini care au putut să furnizeze informaţii în legătură cu cele petrecute în seara de miercuri.

Dând dovadă de perseverenţă au reuşit să îl găsească chiar şi pe „misteriosul” domn cu căţelul.

Vecinul din stânga şi cel de peste drum, care avuseseră preocupări gospodăreşti prin faţa casei lor în seara zilei de miercuri, au confirmat la un ison că înaintea orei 7 şi 30 au auzit vocea victimei care striga răguşit ceva despre o plecare, geamurile de la camera în care stătea fiind deschise. Vecinul din stânga şi-a amintit de un amănunt care i-a permis să fie mai precis în declaraţii, specificând cu aproximaţie de două, trei minute, ora 7 şi 10.

Aceiaşi martori au mai declarat că peste circa zece minute m-au văzut părăsind casa cu un sac de voiaj în spate.

Episodul cu zgomotul făcut de farfuria spartă la ieşirea mea din casă a fost confirmat numai de vecinul de peste drum, care se afla relativ pe direcţia uşii de la intrare.

Domnul cu câinele a confirmat faptul că imediat după ora 7 şi 15, ora la care se uitase ultima oară la ceas, atenţia i-a fost sustrasă de zgomotul făcut de un obiect casnic, sticlă sau farfurie, care se spărsese undeva la parter în apropierea uşii de la intrare şi mai mult cu coada ochilui a putut să observe o siluetă în faţa intrării.

Mai multe nu a putut spune deoarece în acele momente a trebuit să fie atent la câine, care trăgea puternic de lesă în direcţia unei pisici care tocmai traversa strada.Declaraţiile lui David au reţinut însă cel mai mult atenţia anchetatorilor, deoarece acestea scoteau la lumină unele aspecte ale relaţiei mele cu unchiul Gary pe o perioadă de timp de aproximativ patru luni.

Ce nu ştiau anchetatorii, era faptul că ,,adevărurile" dezvăluite de David erau modelate de mine pentru a-mi asigura nişte alibiuri cât mai solide.

David a redat cu lux de amănunte toate discuţiile avute cu mine despre unchiul Gary. De asemeni, a descris şi găzduirile periodice care au avut loc, cam o dată la trei-patru săptămâni, de la prima până la ultima.

În urma declaraţiilor primite de la mine şi de la martori, cât şi a cercetărilor amănuţite efectuate de medicii legişti, anchetatorii au tras concluzia că după ce eu am părăsit locuinţa, unchiul Gary s-a retras în biroul lui, unde a continuat să bea fără a ţine seama de numărul paharelor, reuşind ca într-un interval de timp foarte scurt, aproximativ treizeci de minute, să bea o sticlă de whisky.

Această cantitate de whisky, împreună cu cea consumată anterior, i-au provocat unchiului Gary coma alcoolică care a dus la decesul acestuia.

Rezultatele autopsiei efectuată anterior fundamentau concluziile raportului final.

Deoarece nu s-au putut aduce probe împotriva mea, iar toate alibiurile s-au dovedit a fi solide, am fost absolvit de orice bănuială de omucidere şi dosarul a fost închis.

După câteva zile de la verdict, avocatul unchiului Gary m-a convocat în biroul lui de la etajul doisprezece a unui bloc nou construit în centrul oraşului, pentru deschiderea testamentului şi pentru a îndeplini toate formalităţile necesare intrării în posesia moştenirii, formată din bunuri mobiliare şi imobiliare.

În fine visul mi se împlinise. De acum nimic nu mă mai putea opri să trăiesc aşa cum vream, fără frustrări şi fără inhibiţii.

Totul decurgea normal: facultatea nu-mi ridica probleme, fetele frumoase nu mă mai ocoleau, eram invitat la tot felul de petreceri simandicoase. Cu toate acestea… o nelinişte tot mai stăruitoare punea stăpânire pe mintea mea.

În somn, la cursuri, pe stradă, în faţă îmi apăreau ochii bulbucaţi ai unchiului Gary, care într-o succesiune ameţitoare exprimau pe rând nedumerirea, groaza şi furia neputincioasă.

Pentru a alunga acest coşmar, in locul unor practici sau incantaţii oculte, rosteam doar două cuvinte: Carpe diem!

FOILETON

Orășelul lupilor - III
(de Bianca Alexandra Horbovanu)

III

Mergeau de vreun ceas prin pădurea deasă, stând mereu cu ochii-n patru. În ciuda prudenţei pe care o menţineau, nu se simţeau în pericol. Pasul nu le era chiar grăbit şi aveau dispoziţia necesară pentru a vorbi.

După ce aflase povestea fetei, Dorian i-o dezvălui şi pe a lui. În cei douăzeci şi cinci de ani ai lui, tânărul avusese de înfruntat multe până a ajunge la rangul Beta, cel de-al doilea în ierarhia lupilor. Tatăl său fusese născut în haita din Nord, în timp ce mama lui fusese transformată de un lup din haita adversă. Intenţia acelui era de a o ucide, însă tatăl lui Dorian a apăruse la timp, aducând-o în haita sa, care a adoptat-o fără nicio problemă. Prin urmare, Dorian era vârcolac pur sânge, căci fusese născut aşa, şi nu transformat. De la cincisprezece ani a avut dreptul, ca toţi vârcolacii, să înainteze în ierarhie. De la epsilon, cel mai mic rang, a trecut toate probele pentru a ajunge un delta. La nouăsprezece ani, lupta deja pentru următoarea scară, gama, iar de la douăzeci şi trei de ani se putea mândri că era un beta. Momentan însă, nu îşi dorea să devină alfa, rangul destinat şefului haitei. Este de menţionat faptul că, după rangul pe care îl aveau, lupii îşi aflau forţa şi abilităţile.

Din tot ce-i povestea Dorian, Diana înţelesese că mergea alături de un bărbat foarte ambiţios şi capabil, care făcea tot ce-i stătea în puteri pentru ce îşi dorea; acest fapt o încânta pe deplin. Mai mult, fata aflase că natura lor nu i-a împiedicat pe vârcolaci să se şcolească şi să aibă un rol activ în societate.

— După cum vezi, ştim să ne controlăm foarte bine şi să ne integrăm în colectivele umane. Cred că unii localnici băuiesc, dar nimeni n-ar îndrăzni să

spună nimic, îi explica Dorian. Nici măcar nu îşi permit să rostească cuvântul „vârcolac”, de teamă să nu stârnească cine ştie ce.

— Cât de ciudat! E chiar absurd!

— Da, Diana, dar oamenii bătrâni sunt cei care au pornit totul; că au auzit ei din moşi-strămoşi că nu e bine să pomeneşti, căci îi atragi la casa ta, mai ales dacă sunt copii în familie.

— Nu au nici o treabă, nu-i aşa?

— Nu, evident. Ne-am domesticit şi noi, râse tânărul.

Şi, uite aşa, din vorbă-n vorbă, cei doi ajunseseră la destinaţie. Zărind căsuţele de lemn printre copaci, Diana se opri şi i se adresă protectorului ei:

— Stai, Dorian! Ce ar trebui să fac? Sau să nu fac? Cum şi cui să mă adresez? Ce o să zică toţi când mă vor vedea?

— Probabil ţi-au simţit deja mirosul, dar îl simt şi pe al meu, aşa că aşteaptă să ne arătăm. Deci, nu vor fi prea miraţi când ne vor vedea. În primul rând, trebuie să vorbim cu Ştefan, unchiul meu. El este Alfa-ul nostru. De abia după ce obţinem permisiunea lui, putem rămâne şi vorbi cu ceilalţi membri ai haitei. Dar la noi contează opinia fiecăruia, deci Ştefan nu va putea decide în numele tuturor. Dar eu nu îmi fac probleme. Îmi cunosc lupii; te vor accepta.

Diana îl urma în de-aproape pe Dorian, care mergea foarte sigur pe el. Căsuţele erau aşezate în formă de cerc, lăsând în mijloc un spaţiu suficient de vast. În momentul în care au ajuns în acel punct central, Diana observă că toţi se opriseră din treburile lor şi se uitau miraţi spre dânşii. Atunci, fata se pierdu puţin, motiv pentru care rămăseseră la vreo trei metri în spatele lui Dorian. Realizând, ea grăbi pasul până la el. Ajuns în faţa unei căsuţe, acesta îi ceru să aştepte puţin, intră, iar după vreo două minute, o chemă şi pe fată înăuntru. Aici dădu cu ochii de un om înalt, spătos şi bine făcut, la vreo patruzeci-patruzeci şi cinci de ani, care se uita curios spre ea. Ochii negri şi aprigi o analizau cu rapiditate, iar după doar câteva secunde de când o văzuseră, Ştefan rosti:

— Deci, ea este. Da, te-nţeleg, Dorian. Eu vă dau permisiunea mea de a rămâne în haită.

— Mulţumim, Ştefan! răspunse tânărul.

Văzând că fata nu spune nimic şi este cam buimăcită, Ştefan înaintă spre dânsa, întinzându-i mâna:

— Eu mă numesc Ştefan! zâmbi acesta.

— Diana…

— Dorian, mi-ai spus foarte pe scurt ce s-a întâmplat. Puteţi să-mi explicaţi mai exact, vă rog!

Ascultând povestirea cu mare atenţie, şeful haitei îşi felicită nepotul şi îi mărturisi fetei că a avut mult noroc. Vorbea cu înţlepciune acest Alfa, gândind mereu mai mult decât rostea. La un moment dat însă, făcu o remarcă pe care, poate, ar fi vrut să o ţină pentru el:

— Aşadar, Narcis este un beta. Parcă nu-l ştiam aşa. Când o fi devenit?

— După cum a luptat, aş zice că sunt câteva luni de atunci, un an poate, dar mă îndoiesc.

— Tu îţi dai seama, Dorian? Dacă acum reacţionează aşa, cum va fi mai târziu? Trebuie stăpânit cumva.

— Dar noi nu ne putem băga. Ştii că mereu am avut probleme cu el şi haita lui.

— Nici nu mă gândeam să intervenim, doar să ne ferim. Eu mă duc să anunţ adunarea din seara asta. Diana, poţi rămâne în cabana mea până atunci. Ai aici tot ce ai nevoie.

— Mulţumesc mult, Ştefan! Sunteţi foarte amabil.

— Pentru nimic! Văd că nepotul meu tare-i mai seamănă lui taicăsul! ieşi râzând.

Rămaşi singuri, cei doi se uitară lung unul la altul, cu mulţumirea că au izbutit până aici. Apoi, Dorian luă iniţiativa şi rosti:

— Vezi că este bine? Nu a fost nici o problemă cu Ştefan.

— Da, asta mă bucură enorm! Dar încă nu este totul aranjat.

— Ştiu, dar va fi în regulă. Nu te preocupa! Mai bine te-aş lăsa să te odihneşti. S-au întâmplat numai evenimente astăzi.

— Da, poate ar trebui să mă odihnesc. Dar îl pot suna pe Mihai?

— Da, desigur. Dar vărul meu nu ştie de vârcolaci. Îi poţi povesti tot, doar omite acest detaliu.

— Bine, răspunse Dorian, apropiindu-se de dânsa.

În mod firesc, cei doi se îmbrăţişaseră, după care, fără alte cuvinte, tânărul ieşi, lăsând-o pe fată cu ochii spre uşă. După câteva secunde, aceasta parcă se trezi şi începu să se uite în jurul ei. Deşi spaţiul nu era prea mare, se vedea că era bine organizat. În lumina slabă din încăpere, după felul în care era aranjată, Diana bănui că era sufrageria. Atât în stânga, cât şi în dreapta se găsea câte o uşă, dar pentru că erau închise fata nu se apropiaseră de ele. Însă, se descălţă şi înaintă până la fotoluil din capătul încăperii, pe care se întinse. Apoi îşi scoase telefonul şi formă numărul vărului ei, după cum spusese.

— Alo! Diana?

— Da, Mihai, eu sunt.

— Vai! Diana, de câte ori v-am sunat şi pe tine şi pe Narscis! Ce e cu voi?

— Mihai, eu nu mai sunt de mult cu Narcis, slavă Domnului!

— Cum? De ce?

— E o poveste lungă.

— Deci, mi-o spui când ajungi acasă?

— Mă tem că asta nu se va întâmpla prea curând, aşa că am să-ţi zic acum.

— De ce să n-ajungi prea curând?

— Ascultă-mă, te rog!

— Spune!

— La început, Narcis a fost în regulă. Dar, la un moment dat, după ce ajunseserăm în pădure, m-a atacat.

— Cum? Nu se poate! Narcis, amicul meu?

— Da, chiar el. Mihai, crede-mă că am avut mult noroc, pentru că a apărut Dorian.

— Dorian? Cred că l-am cunoscut mai demult…

— Aşa este. I-am vorbit de tine şi mi-a zis că te ştie puţin.

— Bun. Şi tu, acum, eşti cu Dorian.

— Da, sunt la familia lui.

— Ce? În loc să te aducă acasă, te-a dus la ai lui? Şi tu te-ai dus?

— Da, am venit, Mihai, pentru că, după ce a făcut Narcis, am simţit că în Dorian pot avea încredere.

— Diana, Narcis e prietenul meu şi tot a făcut ce nu trebuia! Mie nici nu îmi vine să cred!

— Mihai, nu te mint! replică fata.

— N-am zis asta. Nu se pune problema. Dar înţelege că nu mi-e uşor să aud asta. În plus, ai plecat cu Dorian, pe care nu îl cunoşti!

— Scuză-mă, dar se pare că nici pe Narcis nu îl cunoşteai. A, să nu uit! Te-ai dus degeaba spre presupusa cunoştinţă cu probleme, nu?

— Da, n-am găsit pe nimeni; cum ai bănuit? întrebă Mihai.

— N-am bănuit. Era parte din planul lui Narcis.

— Ce? Nu pot să cred!

— Ba să mă crezi; chiar el mi-a zis, convins că nu voi avea cum să spun mai departe.

— O, Doamne! Nu-mi vine să cred ce-aud! Dar tu cum eşti?

— Acum sunt bine, dar îţi dai seama că m-am speriat groaznic.

— Da… Îmi pare rău, acum, că te-am lăsat să mergi cu el. Dar aveam încredere mare în dânsul.

— Mi-am dat seama.

— Dar unde e Narcis acum?

— Crezi că m-a interesat încotro pleacă?

— Da, aşa-i… Dar familia lui Dorian unde locuieşte?

— Ah… Puţin mai departe de orăşel.

— Şi de ce nu poţi veni acasă?

— Mi-e teamă!

— Să te-aducă Dorian!

— Nu ştiu… Am să discut. Hai, că ne auzim mai târziu! Închid acum!

— Diana! auzi fata prin telefon, dar deja se închise.

Rămăsese gândindu-se, cu telefonul în mână. Nu ştia cum să-i explice că şi-ar risca viaţa dacă ar părăsi haita lui Dorian, căci Narcis reprezenta un pericol demn de luat în serios. În acelaşi timp, îi părea bine că l-a auzit pe Mihai, dar ştia că nu l-a liniştit şi că va trebui cumva să-i dea mai multe detalii, pe care nu le avea pregătite acum.

După vreo două ore, Diana auzi cum cineva bate la uşă, apoi Dorian îşi făcu apariţia.

— Deranjez? întrebă acesta.

— Deloc! primi fata.

— Te-ai odihnit?

— Da, am aţipit puţin, cred. Am vorbit cu Mihai. Vrea să mă duci acasă.

— Nu pot risca. Dar îl pot aduce pe el aici.

— Da?

— Da. Mâine, dacă vrea. E bine aşa?

— Da, e perfect! Mulţumesc, Dorian! Sincer, nu ştiu ce m-aş fi făcut. Sper să fie totul în regulă în continuare şi să mă accepte şi ceilalţi.

— Va fi bine, răspunse el, apropiindu-se câţiva paşi de dânsa. Într-o oră ne vom aduna toţi afară. Dacă răspunsul lor va fi pozitiv, atunci vei asista la nişte ritualuri sacre. Să nu te sperii; ţi se va testa curajul.

— Deja simt că mă panichez!

— Nu, nu ai de ce. Te las să te pregăteşti. A, discută cu Mihai. Zi-i să ne întâlnim mâine în Centru. Cred că voi mai lua pe cineva cu mine şi-l vom aduce aici. Apoi îl conducem înapoi sau poate rămâne, de vrea.

Fata dădu din cap afirmativ, după care puse mâna pe telefon, fără nicio ezitare. În urma discuţiei, nici nu realiză cât de repede a zburat timpul, căci după zece minute, parcă, Dorian bătu din nou la uşă.

— Eşti sub protecţia mea. Nu uita! o încurajă el, dându-i un sărut pe frunte.

Tânăra îl urmă până în spaţiul vast prin care trecuseră când au ajuns. Acolo era adunată o mulţime destul de numeroasă, vreo treizeci-patruzeci de personae, iar în mijloc era Ştefan, în jurul căruia era liber cam şapte metri de jur împrejur. După alte câteva minute de aşteptare, Ştefan începu să vorbească. Deşi lumina difuză, dată de becurile de la intrările în căbănuţe, nu îi evidenţia figura, vocea lui răsuna tare şi impunător:

— Dragi fraţi, vă mulţumesc pentru că v-aţi arătat aici, aşa cum v-am cerut. Mai mult ca sigur, ştiţi deja motivul pentru care suntem aici. Fratele nostru, Dorian, a luat sub protecţia sa o tânără care era să fie ucisă de un membru al haitei rivale. Din punctul meu de vedere, este umilitor ca în zilele noastre vârcolacii să mai atace oamenii. Am convenit să ne amestecăm cu ei şi să vieţuim în pace. Nu-i aşa?

— Ba da! strigă mulţimea, într-un suflet.

— Atunci, veţi înţelege decizia mea de a le da permisiunea să rămână. În plus, ţin să îl felicit pe Dorian pentru acţiunile sale, în perfectă conformitate cu legile lupilor. Aşadar, îl rog pe Dorian să aducă fata lângă mine, în văzul vostru.

În acel moment, Dorian o luă de mână pe Diana, făcându-şi loc prin mulţime. Simţi cum îi creşte pulsul fetei, motiv pentru care îi strânse mai tare mâna. Ei i se părea totul ca într-un vis, ireal, dată fiind viteza cu care se desfăşurau evenimentele. Nici nu înţelesese cand şi cum ajunsese în centru, lângă Ştefan, al cărui glas o deşteptă:

— Ai cuvântul, Dorian!

— Ştefan, înţelegătorul nostru Alfa, începu acesta, îţi mulţumesc pentru cuvintele tale frumoase! Dar, trebuie să ştiţi că, atunci când am ales să o salvez, nu m-am gândit la prea multe. Pur şi simplu am acţionat pentru că asta ştiam că am de făcut. Cel care vroia să-i facă rău se numeşte Narcis, tânăr lup Beta, de care va trebui să o păzim în special, dacă o acceptaţi. Ea se numeşte Diana şi am luat-o sub protecţia mea deoarece acum nu se mai află în siguranţă, nici în orăşel, nici în afara lui. Acum o voi lăsa pe ea să vă adreseze câteva cuvinte.

Diana se uită cu ochii mari spre Dorian, pentru că era luată total prin surprindere. „Cum, trebuie să vorbesc? Ce să le spun? Vai, să am grijă să nu-i jignesc sau ceva. Bine, Diana, hai, începe! Uf!”, gândea sărmana.

— Bună seara, tuturor! zise ea, cu o simpatică ezitare. Eu sunt Diana, dar ştiţi deja… Şi, de asemenea, ştiţi că mă aflu sub protecţia lui Dorian. Vă mulţumesc pentru că ne ascultaţi! Eu trebuie să stau aici până în toamnă, pentru că fac o cercetare, în cadrul Facultăţii de Litere. Nu îmi permit să mă întorc la Iaşi fără rezultate. De aceea, v-aş fi tare recunoscătoare dacă m-aţi ajuta să pot rămâne până finalizez acest proiect. Dacă voi nu veţi dori, voi fi nevoită să plec cât mai repede, pentru că nu vreau să pun în pericol pe nimeni; nici pe mine. Deci, vă rog, primiţi-mă cu voi!

— Bun, urmă Ştefan. Zic să votăm. Fiecare dintre voi să ridice mâna, dacă este de acord să o supunem pe Diana probei curajului. Perfect! Acum, uitaţi-vă în faţa şi-n spatele vostru, în dreapta şi-n stânga. Este vreo mână jos?

— Nu! răspunse mulţimea, în întregime.

— Bine! Mâinile jos! Ştiţi ce urmează, avem doi voluntari? Ieşiţi în faţă.

În acel moment, din mulţime şi-au făcut apariţia un băiat şi o fată, de vreo şaptesprezece-douăzeci de ani.

— Felicitări pentru decizia de a vă implica activ! li se adresară Ştefan. Diana, ca să treci proba, trebuie să demonstrezi că ai încredere totală în noi. Vei sta aici, în mijloc, în timp ce lupul şi lupoaica de rangul Delta se vor lupta în jurul tău. Ei nu te vor atinge! Dar tu nu ai voie să fugi. Clar?

— În regulă! răspunse fata, speriată de moarte.

— Bun! Faceţi loc, fraţilor!

Cei doi tineri dădură mâna amical, după care luară distanţă unul faţă de altul, având-o pe Diana drept reper.

— Poţi sta jos! îi strigă o voce din mulţime.

Atunci, fata se aşeză turceşte, rugându-se ca cei doi să fie atenţi. Nu-l vedea pe băiatul din spate, dar urmări atentă transformarea fetei, care se preschimbă într-o frumoasă lupoaică, cu blana în nuanţe de gri. Înţelesese în acel moment că aşa se diferenţiau cele două haite ale locului: cei din Sud erau mai roşcaţi, în timp ce ai lor erau mai cenuşii. Dintr-o dată, Diana simţi răsuflarea masculului în ceafă. Mai mult, îl putea auzi mârâind. Văzu că fata răspunse, iar fiori reci îi trecură prin tot trupul. Dar ştia că de calmul ei depinde tot, inclusiv poziţia lui Dorian faţă de haită. Aşa că stătu, în praful stârnit de cei doi vârcolaci, care se tot izbeau de pământ în jurul ei, făcând-o să sară de pe sol. În fundal, auzea mulţimea aclamând, dar nu se putea concentra pe vorbele lor, căci zgomotele luptei le acopereau, în mare parte. La un moment dat, Ştefan interveni în luptă, preschimbat în lup. Cei doi Delta se opriră, iar Diana observă cât de impunător era Alfa pe lângă ei. Apariţia lui Ştefan marca finalul probei, aşa că toţi îşi reluaseră forma umană. După ce o felicitară, cei doi voluntari se îndreptară spre mulţime, auzindu-l pe Ştefan din urmă:

— E nevoie de îngrijiri?

— Nu, mulţumim! răspunseră aceştia.

— Sunt mândru de tine! îi şopti Dorian fetei, când ajunse lângă dânsa.

Dar nici nu răspunse bine Diana, că urmă Ştefan:

— Felicitări! Ai trecut proba! Haită, să votăm! O luăm pe Diana sub protecţia noastră? Uitaţi-vă în faţa şi-n spatele vostru, în dreapta şi-n stânga! Este vreo mână jos?

— Nu! se auzi întreaga mulţime.

— Bun! Diana, declar, în faţa fraţilor mei, că ai intrat sub protecţia Haitei din Nord şi că, de acum înainte, eşti considerată una de-a noastră, putând fi oricând transformată în sora noastră! Bine ai venit!

— Vă mulţumesc! Nu vă puteţi imagina cât de recunoscătoare vă sunt! răspunse fata, în culmea fericirei.

Urmă o petrecere, ce ţinu până în zori. Pe la patru dimineaţa însă, Diana simţi nevoia de a se retrage, doar că nu ştia unde avea să doarmă. Desigur, cel care avea răspunsul era tot salvatorul ei, Dorian.

— Urmează-mă! îi spuse acesta.

Ajunseră la una dintre căbănuţe, unde el deschise uşa cu cheia. O invită să intre, apoi aprinse lumina şi rosti:

— Asta este cabana mea. Aici este sufrageria, la stânga e uşa de la baie, iar la dreapta cea de la dormitor. Conform legilor noastre, trebuie să stai cu mine. Eşti de acord? Dacă nu, facem un aranjament, ceva.

— Nu, nu… E în regulă…

— Super! Deci, tu poţi dormi în dormitor, iar eu voi rămâne aici. Simte-te ca acasă!

— Mulţumesc frumos!

— Mai mult, uite cheia de rezervă! Nu vei sta sechestrată aici, spuse el zâmbind, până a lua fata obiectul în mână.

— Voi avea grijă de ea, răspunse fata.

IV

Următoarea zi, pe la ora prânzului, Diana îndrăzni să iasă din cabană. Dorian nu era acolo, iar ea ezitase vreo oră să părăsească locul, cu toate că ştia că nu are de ce să-şi facă probleme. Nici nu păşi bine afară, că o femeie blândă şi frumoasă, dar trecută de prima tinereţe, se apropie de dânsa.

— Bună, Diana!

— Bună ziua!

— Ai dormit bine?

— Da, mulţumesc!

— Mă bucur! Nu cred că ştii, dar noi avem bucătărie comună, la cabana de acolo, mai mare. Acum, să ne ierţi, dar noi mâncăm numai fripturi, se-nţelege.

— Nu vă faceţi probleme din cauza asta.

— Să ne-ndreptăm într-acolo! Stai liniştită, vom face cumva să mănânci şi alte feluri. Ştiu că ai să te saturi de carne, la un moment dat. Şi mie mi-a fost dificil să mă adaptez, când m-a adus soţul meu, cu toate că eram o tânără lupoaică.

— Sunteţi mama lui Dorian? întrebă curioasă Diana.

— Da, dădu ea din cap. Sunt foarte mândră de el! A salvat un om bun. Te simt. Probabil şi el te-a mirosit de la o poştă, râse femeia.

— Mulţumesc, zâmbi fata. Îmi pare bine să vă cunosc!

— Eşti tare amabilă! Sunt sigură că te vei integra foarte bine. Uite, el este soţul meu, o conduse femeia, până la un domn prezentabil, care stătea la masă deja.

— Îmi pare bine! Poftă bună!

— Mulţumesc! Poftim! replică acesta.

— Dar Dorian? întrebă tânăra.

— Se va întoarce cu Mihai, după cum ţi-a promis, îi răspunse blânda doamnă.

Aşa cum fusese vorba, Dorian apăru însoţit de Mihai. Mare bucurie pe cei doi veri să se revadă! Datorită faptului că era invitatul Dianei, Mihai era oaspetele întregei haite. Cu toate acestea, toată lumea se comporta perfect uman, fără a se auzi nici măcar un mârâit. Însă i se povestise toată povestea. În plus, îi adusese fetei toate cele necesare, aşa cum fusese rugat.

De atunci, aşa treceau zilele, una după alta. Fie venea Mihai la ei, fie se întâlneau în centrul orăşelului. Totuşi, aveau grijă să fie mereu în public, cu mulţi oameni în jur, astfel încât să evite pericolele. În ceea ce priveşte haita, aceasta era foarte prietenoasă, atât cu Diana, cât şi cu Mihai. Veseli din fire, lupii încingeau deseori petreceri care ţineau până dimineaţa. În paralel, Diana avea grijă să lucreze pentru cercetarea ei, care devenea din ce în ce mai interesantă.

Pe de altă parte, cu cât treceau zilele, cu atât mai evidentă era atracţia dintre Diana şi Dorian, iar ei tot mai îndrăgostiţi. Primul lor sărut venise chiar în prima săptămână de când se cunoşteau. Înainte de culcare, Diana încă lucra pentru cercetare, iar Dorian venise să-i zică „noapte bună”. Însă, înainte de a ieşi din cameră, tânărul îi fură o sărutare. Nu mică i-a fost mirarea când, a doua zi dimineaţă, fata şi-a luat revanşa.

Într-o zi, o întâmplare le tulbură puţin liniştea. La vreo lună şi jumătate după începutul celor relatate, tinerii hotărâseră să se vadă la localul din centrul orăşelului. Diana, Dorian, Mihai, Andrei şi Alin, un alt membru al haitei, se simţeau nemaipomenit, până la apariţia lui Narcis şi a altor doi băieţi, lupi şi ei, cu siguranţă. Văzându-i, Narcis înaintă spre ei.

— Andrei, hai, noroc! Îmi pare bine să te văd!

— Şi mie, Narcis!

— Mihai! continuă acesta.

— Narcis! răspunse tânărul.

— Diana, Dorian!

— Pleacă de aici, Narcis, replică cel din urmă. Nu avem ce discuta.

— Plec. Am venit doar să-mi salut prietenii, zâmbii încordat acesta, bătându-l pe umăr pe Mihai.

După plecarea acestuia, Andrei fu nelămurit.

— Mihai, voi eraţi buni prieteni. V-aţi certat?

— Am avut unele conflicte, răspunse acesta.

— Aş putea spune că ne-am bătut… concluzionă Diana, fără a da alte detalii.

Ajunşi seara, înainte de culcare, cei doi rememoraseră cele întâmplate, după care Dorian se duse, după obicei, în sufragerie. Însă, peste câteva minute, auzi deschizându-se uşa de la dormitor, iar pe Diana o văzu apărând timidă, pe jumătate, în prag.

— Mi s-a făcut frică… Nu vrei să… să dormi cu mine?

— Ba da…

„Da” în seara aceea şi în toate ce vor urma, căci parcă n-ar mai fi lăsat-o singură, după ce a descoperit cât de bine îi e să doarmă lângă dânsa, să o ţină între braţele sale, ori invers şi, mai ales, să o vadă atunci când deschide ochii, amintindu-şi cât de norocos era.

— va urma —

TRADUCERI

Prima noapte
(de Natsume Sōseki)

Aceasta a fost visul meu:

Cu mâinile încrucișate ședeam lângă perna mea, când o femeie care stătea acolo, cu fața întoarsă, a spus cu voce suavă că va muri în curând. Făcându-și o pernă din hainele sale lungi, mă privi din mijlocul lor, iar conturul feței sale, având forma unui sâmbure de pepene, era tot numai grație.

Albul de zăpadă al obrajilor ei era pătat de căldura caldă a sângelui, în vreme ce buzele sale erau de un roșu deplin. Moartea, într-adevăr, părea departe de ea. Cu toate acestea, încet, a murmurat distinct că va muri în curând. Atunci am început să-i împărtășesc și eu gândul. Așa că am spus: „Da? Urmează să mori?", privindu-i chipul în timp ce-i vorbeam. „Știu sigur că am să mor." Astfel spunând, și-a deschis larg ochii. Erau niște ochii strălucitori, umezi și negri de jur-împrejur, străjuiți de gene lungi. În întunericul profund al pupilelor îmi puteam vedea clar oglindită imaginea.

Uitându-mă la strălucirea pupilelor care păreau atât de profund transparente, am început iar să mă îndoiesc că va muri. Apropiindu-mă de perna ei, am întrebat-o iar: „Nu o să mori, nu-i așa? Nu o să mori? Ești sigură?" Și atunci, somnolent ținându-și ochii ei negri larg deschiși, mi-a spus suav: „Dar am să mor. Și nu este nimic de făcut".

„Atunci – am întrebat-o cu atenție – îmi poți vedea fața?"

„Să-ți văd fața? Uite, o vezi, e oglindită, nu-i așa?"

Astfel spunând, zâmbi. M-am îndepărtat puțin. Mi-a încrucișat iar mâinile și m-am gândit că sfârșitul îi este aproape.

După o vreme, a spus: „Când voi muri, să mă îngropi. Cu o cochilie mare de scoică sapă-mi mormântul. Și fă-mi dintr-o bucată de stea căzătoare piatră funerară. Și apoi așteaptă, te rog, lângă mormântul meu. Voi veni iar la tine.”

Am întrebat-o când o să vină.

„Soarele răsare, știi, apoi apune. Apoi răsare iar și iar apune, știi… În vreme ce soarele roșu se îndreaptă dinspre est spre vest, continuu… vei avea atât de multă răbdare încât să mă aștepți?”

Tăcut, am confirmat cu o ușoară mișcare a capului. Apoi, ridicându-și doar puțin vocea: „Așteaptă-mă, te rog, o sută de ani”, a exclamat serioasă. „Preț de o sută de ani așteaptă lângă mormântul meu, te rog, iar eu voi veni negreșit.”

I-am răspuns doar că am să aștept.

Și atunci, reflexia mea din ochii săi clari și negri a început să se stingă. S-a scufundat ca o umbră pe suprafața neclintită a apei. Ochii i s-au închis brusc. De dincolo de genele ei, lacrimile au început să-i curgă lin pe obraji. Murise.

M-am dus atunci în grădină și cu o cochilie de scoică am săpat o groapă. Era o cochilie mare, cu marginea netedă și ascuțită. De fiecare dată când scobeam pământul, spatele cochiliei lucea în lumina lunii. Și mirosea a pământ jilăvit. Nu peste mult timp mormântul a fost gata. Am așezat în el corpul femeii. L-am acoperit ușor cu pământ moale. De fiecare dată când puneam pământ peste ea, pe spatele cochiliei lumina lunii lucea.

Apoi am adus o bucată dintr-o stea căzătoare și am așezat-o în locul în care o îngropasem. Fragmentul de stea era rotund. De parcă ar fi străbătut spațiul vreme îndelungată, colțurile i se tociseră și devenise netedă, m-am gândit. În timp ce o căram spre mormânt, pieptul și mâinile mi se încălziseră puțin.

M-am așezat pe iarbă. Gândindu-mă că va trebui de acum să stau astfel și să aștept preț de o sută de ani, mi-am încrucișat mâinile și am privit piatra de mormânt. Între timp, Soarele răsărise, după cum spusese ea. Era un Soare mare și roșu și mare și roșu a apus. Totul era atât de firesc, și cu toate acestea mi se părea că Soarele răsărise doar pentru că ea spusese că avea să răsară.

Unu! am numărat.

Nu mult după aceea Soarele stacojiu a început să se ridice lent deasupra orizontului. Și în tăcere s-a scufundat.

Doi! am numărat.

De atât de multe ori Soarele a trecut deasupra capului meu încât, de la o vreme, nu am mai putut număra. Și cu toate acestea, cei o sută de ani n-au venit. În cele din urmă, privind piatra funerară acoperită de mușchi, am început să mă întreb dacă nu cumva femeia mă păcălise.

Dar chiar atunci, de sub piatră un lujer verde a început să crească oblig spre mine. Într-o clipită a crescut și s-a oprit când a ajuns la nivelul pieptului meu. Un mugur firav, inclinându-se ușor la capătul tulpinei care-l susținea, s-a deschis suav și un liliac alb, chiar sub nasul meu, a început să miroasă atât de dulce încât parfumul său mi-a pătruns până-n oase. De deasupra capului meu o picătură de rouă a căzut, iar floarea s-a plecat ușor sub greutatea ei. Aplecându-mă în față, am sărutat petalele albe acoperite cu rouă rece. Îndepărtându-mă apoi puțin, am privit cerul distant unde Luceafărul de dimineață strălucea stingher.

„Cei o sută de ani au trecut!”, sufletul meu a spus atunci calm și sigur.

(Traducere de Alexandru Ioan Despina)

RECENZII

„Sharia” de Roxana Brînceanu
(de Teodora Matei)

Apărut în 2005, deţinător al Premiului Vladimir Colin din 2008 şi reeditat în 2015, romanul „Sharia” e o frescă a unui posibil viitor şi, în acelaşi timp, un semnal de alarmă.

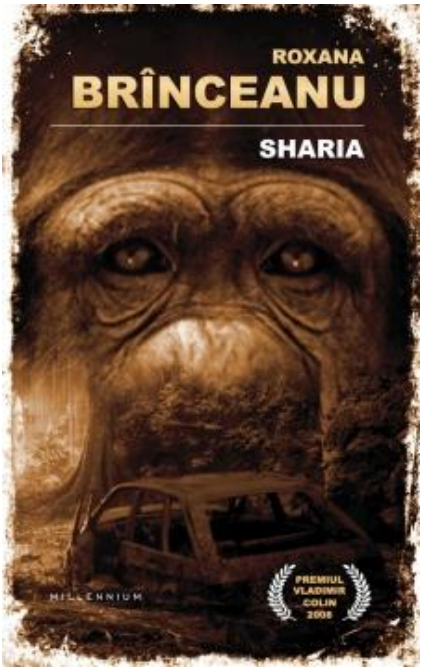

Îndepărtându-se de definiţia din dicţionare, Sharia e un fenomen al cărui putere creşte abia după ce a fost abolit. E o personificare malefică a vechiului cod legislativ şi etic. O răzbunare a naturii faţă de deserviciile aduse de rasa umană. O formă subconştientă de ură, o stare continuă de panică instigând la violenţă şi anarhie. Am plecat la lectură cu convingerea că Sharia e un personaj, nu o stare. Am păstrat senzaţia până la final. Sharia trăieşte acolo unde nu ajunge tehnologia.

Cetăţenii Federaţiei pot fi umani şi non-umani. Cei de rasă pură, albii, locuiesc în oraşele private. Ceilalţi, metişii, au migrat spre coloniile exterioare. Lipsiţi de mijloace de trai, se întreţin din raţiile oferite de Federaţia Raselor şi găsesc adăpost în azilurile aceleiaşi Federaţii. Au cipuri de identificare, iar răufăcătorii primesc marcaje care-i deosebesc de cetăţenii onești. Poliţia Federaţiilor îi urmăreşte îndeaproape şi îi izolează de societate. Un factor agravant al faptelor antisociale e consumul de droguri pe scară tot mai largă, drogurilor chimice adăugându-se cele magnetice, extrem de periculoase.

Familiile pot fi mixte. Cimpanzeul Chanka, de exemplu, a adoptat câţiva copii umani, dar şi non-umani. O trupă rock are în componenţă un câine. O familie de delfini deţine o proprietate pe malul mării. Cetăţenii non-umani au haine protectoare, translator şi drept de azil. Sunt victimele rasiştilor care ucid pentru bani, înregistrând masacrele pentru plăcerea sadicilor de rasă pură.

Una din speciile care apar pe tot parcursul acţiunii sunt câinii-iepuri. Neexistând o descriere fizică a acestora, cititorul nu poate face decât două lucruri: percepe specia ca pe un concept abstract sau face apel la imaginaţie pentru a şi-i reprezenta în minte. În al doilea caz, ar putea fi un amestec al celor două specii ori o rasă de câini cu trăsături împrumutate de la iepuri. Sunt vegetarieni, pacifişti, gata oricând să ajute un cetăţean aflat în dificultate fără a cere lămuriri sau recompense. O familie de câini-iepuri a crescut-o pe adolescenta Tao, o tânără fără amintiri, posesoarea unui cip aparent falsificat, folosit pentru tranzacţiile unor sume mari de bani.

Tânăra mulatră, Jay, adoptată de cimpanzeul Chanka, încearcă să împiedice preluarea fratelui său, Jim, de către autorităţi, în urma spitalizării acestuia. La un concert, băiatul se supusese unei doze periculoase de droguri magnetice, devenind un factor perturbator pentru societate. Jay caută un cip cu care să-l înlocuiască pe al fratelui său. Are parte de complicitatea vechiului prieten, Kurt, care, sub aparenţele unui medic onest, e capul unei reţele de trafic de droguri şi armament. E implicată fără voie în ancheta privată a câinelui Cobran, membru al unei trupe rock. Trupa e ţinta unor atentate, iar Cobran vrea să afle cine sunt inamicii şi ce secrete, dinaintea Shariei, stau la baza atacurilor.

Tao e primită în familia lui Jay şi ajutată să-şi recapete trecutul. Kurt găseşte o metodă riscantă de a-i oferi lui Jim o altă identitate care să-l pună la adăpost de măsurile legislative. În urma unei anchete, tânărul medic e suspendat. Jay şi Tao sunt duse dincolo de aşezările supuse tehnologiei civilizate, pe o proprietate la malul mării. E măsura aleasă de Cobran şi partenerii săi pentru protecţia fetelor.

Cobran consideră că cea mai uşoară cale de a se feri de ameninţarea unui secret este să-l facă public. Îşi expune, astfel, colegul de trupă, Liam cel fără drepturi cetăţeneşti, membru al unei familii influente. Cele două fete devin capul unei reţele de ucigaşi plătiţi, respectiv baza de date a aceleiaşi reţele.

Ce a adus nou: Convieţuirea absolut naturală între cetăţenii umani şi non-umani. Respectarea, de către toţi, a aceleiaşi legi îndemnând la instincte primare. E oarecum ironică acordarea cetăţeniei pe baza IQ-ului, încadrarea în rândurile celor de rasă pură a unor indivizi cruzi, dependenţi de droguri şi violenţă. În acelaşi timp, cititorul e îndemnat să se gândească la EQ (Emotional Intelligence), unde reprezentanţii speciilor non-umane ar excela. Câinii–iepuri au credinţă; bătrânul cimpanzeu, Chanka, îngrijeşte copii orfani, gorila Bru şi câini abandonați; dobermanul Cobran îşi riscă viaţa pentru a-şi apăra prietenul şi colegul de trupă, Tao înoată alături de delfini, ceea ce i-ar putea readuce amintirile.

Cu ce am rămas:

„ — Întotdeauna am presupus că Sharia nu face diferenţe, că păcatul fiecărui om e cel al întregii omeniri, toţi răspund pentru aceeaşi vină, a distrugerii, aşa cum şi câinii plătesc pentru a-i fi ajutat pe oameni, primatele şi delfinii pentru că le-au adoptat modul de viaţă renunţând la darurile naturii.

— Frumos spus, zise Cobran ironic. Dar mult prea simplist. E adevărat, cu toţii, indiferent de specie, am păcătuit împotriva Pământului. Dar mai ales am păcătuit împotriva noastră. Am ucis cea aveam mai bun şi am păstrat toate mizeriile. Apoi le-am ascuns sub o pătură de legi, convenţii sociale şi bunăstare. Sharia e cea mai crudă răzbunare posibilă: ne face să ne redescoperim mizeria.”

„Gangland” de Florin Pîtea
(de Alexandru Lamba)

Țin să spun încă de la început că de multă vreme așteptam un roman ca „Gangland” să apară în literatura noastră. Chiar avem nevoie de așa ceva, adică de un roman cyberpunk cu ritm alert, care-și ține cititorii în priză prin acțiune și personaje. Dacă vrem ca tânăra generație să fie atrasă de literatură în general și de SF în special, atunci, cu siguranță, Florin Pîtea este unul dintre scriitorii la care trebuie să apelăm. Pentru că scriitura sa atrage, fiind comprehensibilă și totodată foarte tranșantă.

Plasându-și acțiunea într-un viitor incert – același din „Necropolis” și „An / Organic”, acest volum continuând seria, fără însă a-și lega acțiunea funcțional de cele din cărțile precedente – romanul ne prezintă două societăți radical diferite, confruntate cu probleme care nu au, aparent, nimic în comun. Avem de-a face cu două narațiuni distincte, două povești convergente către același punct, plecând din zone opuse. Inițial am crezut că narațiunea secundă este un flash-back mai amplu inserat între capitolele celei principale, atât de clară fiind linia de demarcație dintre cele două medii. Dacă într-unul avem de-a face cu violența oarbă, cu grupări militarizate care-și dispută din rațiuni economice complexe un spațiu clar delimitat, în celălalt suntem martorii luptei pentru supraviețuire financiară a unei femei rămase văduvă. Ce au în comun cele două fire? Veți vedea. Și nu veți fi dezamăgiți.

Dar să vorbim puțin despre universul Gangland. Așa cum spuneam și cum, probabil, v-ați dat seama și din titlu, ne este zugrăvit în fața ochilor minții un teatru de război de gherilă, o zonă de conflict devastată de permanentul asediu al unor fracțiuni paramilitare împotriva altora. Aceste fracțiuni, sugestiv numite după rigorile acelei părți a cyberpunk-ului care-i este tributară Gothicului, au, fiecare în parte, specificul lor, particularități definitorii la nivel de armament sau tactică de luptă, precum și la nivel tehnologic.

Relațiile descrise sunt foarte complexe, deoarece în spatele confruntărilor armate aproape perene se desfășoară o activitate comercială neîntreruptă în care fiecare fracțiune își oferă serviciile (acele felii tehnologice la care are acces și la care se pricepe) în schimbul altora, formându-se un soi de echilibru forțat pe care, în ciuda violențelor, niciuna dintre grupări nu-și permite să-l răstoarne. Până într-o zi! Când începe aventura celor trei protagoniști, în căutarea restabilirii echilibrului și a determinării motivului ciudatului act care l-a destrămat.

În același timp, într-un orășel aparent normal (familiar?), o femeie văduvă primește vestea pierderii locului de juncă și, conform unui scenariu cât se poate de realist și actual. Având casa ipotecată și copii de crescut, găsirea unui mijloc de a se întreține îi este vitală, iar concesiile pe care este dispusă să le facă, precum și riscurile pe care ajunge să și le asume tind către cote alarmante. Însă, văzând alternativa limpede în fața ochilor ei, alegerea se rezolvă de la sine. Iar când oportunitatea unui contract extrem de benefic dar la fel de riscant apare, ea nu mai stă pe gânduri. Chiar dacă acceptarea înseamnă moartea aproape sigură.

Atât aventura celor trei protagoniști dinăuntrul, cât și strădaniile femeii dinafara Ganglandului se desfășoară pe două planuri, interdependente. Pe de o parte contemplăm lumea reală, cu constrângerile ei fizice, știute, iar de cealaltă parte pe cea virtuală, realitatea construită după vrerea și priceperea arhitecților virtuali, cea în care constrângerile țin doar de imaginația plăsmuitorului. Aici, în salturile succesive dintre realități și-n înlănțuirile cauză-efect dintre cele două lumi, puse în scenă cu atât de mare lejeritate, talentul scriitoricesc al lui Florin

Pîtea își spune cuvântul. Căci, oricât de complexe ar fi sofismele și oricât de ramificate implicațiile, modul în care utilizatorii interacționează cu rețeaua virtuală, consecințele concrete ale acțiunilor lor în cyberspațiu, precum și consecințele informatice ale faptelor concrete decurg intuitiv din text. Cititorul nu este în niciun punct obosit, dimpotrivă, lectura este pe cât de plăcută pe atât de relaxantă. Și-n sprijinul acestei afirmații voi spune doar că, deși servește concepte cyberpunk precum „necrosofturi” sau „orbitali”, pe care le-a introdus în volumele precedente ale seriei („Necropolis” și „An / Organic”), volumul Gangland îi permite cititorului să le intuiască și parcurgând acest volum mai întâi.

Dar eu vă provoc să le citiți pe toate, căci merită efortul! Iar stilul lejer, universul cyberpunk, intrigile captivante și scriitura impecabilă, toate prezente aici, sunt exact acele ingrediente de care SF-ul românesc actual are atât de mare nevoie pentru a se relansa în ochii cititorilor.

„A opta zi e-n fiecare noapte” de Eugen Cadaru (de Deea Sterea)

Volumul de debut al lui Eugen Cadaru publicat la Tracus Arte a venit într-un moment foarte bun pentru cei care îi cunoșteau deja stilul și citiseră câteva povestiri publicate online sau în diverse reviste de profil. A venit într-un moment și mai bun, însă, mai ales pentru cei care, deschiși la nou și intrigați de ideea de „realism magic”, au putut să se bucure de această colecție.

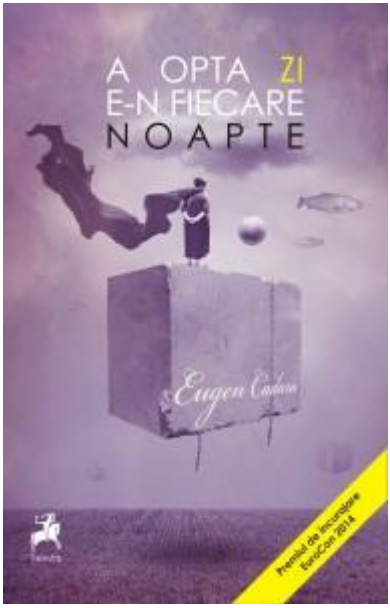

Cele cincisprezece basme pentru adulți cuprinse în volumul „A opta zi e-n fiecare noapte” invită cititorul într-o călătorie ce ar putea fi posibilă dacă el, cititorul, s-ar uita numai și cu coada ochiului dincolo de vălul realității. Magia de dincolo de lumea concretă, fizică, este cadoul pe care ni-l face autorul nouă tuturor, celor care, sătui de o contemporaneitate prea contondentă, ne dorim să evadăm pentru câteva clipe în alte universuri.

Farmecul povestirilor lui Eugen nu se oprește aici însă: prin intermediul unor personaje atent alese și bine construite, fiecare din cele cincisprezece basme ne propune o nouă aventură. Fie că suntem martorii unor fenomene stranii, observatori ce abia așteaptă să afle ce se întâmplă cu Sfera, fie că alergăm neobosiți alături de tânărul din Bazar, fie că ne dorim să ne întoarcem în trecut și să reparăm unele greșeli, sau să facem alte alegeri, suntem în permanență provocați să ne mirăm și să dăm pagina, pentru a descoperi și alte taine.

Povestirea care dă titlul volumului este de o mare frumusețe ideatică, un îndemn la reflecție și, de ce nu, poate ascunde o posibilă soluție pentru un viitor

în care vom lupta cu toate armele posibile împotriva trecerii Timpului. La reflecție ne îndeamnă toate povestirile, pe un ton cald, blând, luminos, ademenindu-ne să ne acordăm un scurt moment de respiro pentru a ne putea gândi la destin, la liber arbitru, la alegeri, la iubire și la căutarea împlinirii. Departe de a avea un ton rigid-moralizator, impunător, dogmatic, povestirile autorului ne lasă fiecare câte o povață subtilă, o idee pe care să o cercetăm cu sufletul și mintea, o șoaptă, doar, despre frumusețea spiritului uman.

Provocându-ne mereu să ne întrebăm „ce ar fi dacă?” și lăsând finalurile deschise, ca fiecare din noi să își poată imagina deznodământul, povestirile lui Eugen Cadaru vin la momentul oportun pentru cititori și într-un context mai larg. Peste ocean astfel de lucrări, ce îmbină bizarul cu supranaturalul și elementele de fantastic cu cele de realism, sunt la foarte mare căutare, iar autorul are toate șansele să fie întâmpinat cu brațele deschise de către un public ce nu se teme de experiment, de lecturi inedite și de idei originale.

Limbajul ales, premisele de la care pleacă fiecare aventură, intrigile, concluziile, dar și cadrele largi, personajele și întorsăturile de situație sunt tot atâtea motive pentru care volumul „A opta zi e-n fiecare noapte” își va fermeca publicul, îl va ține în suspans și îl va face să vrea și mai mult. Ca fantasy modern, ce își are rădăcinile fie în folclor și mitologie, fie în imaginația debordantă a autorului, volumul va fi cu siguranță gustat atât de cei ce abia acum prind gustul literaturii fantastice, cât și de „veteranii” care vor să exploreze și un alt fel de scriitură.

Reviste răsfoite

Bun de tipar: Galileo 6 & CPSF Anticipaţia 29 (de Lucian Dragoș Bogdan)

În era publicaţiilor online, a scrie despre reviste tipărite poate părea anacronic. Şi totuşi…

Deşi mediul online permite o vizibilitate net superioară, produsul tipărit are, încă, anumite plusuri. S-a bătut monedă pe perisabilitatea hârtiei în comparaţie cu datele stocate electronic, dar realitatea ne arată că revistele şi cărţile se păstrează zeci de ani de la publicare, în timp ce site-urile dispar fără urmă după câţiva ani de neutilizare. Într-adevăr, situaţia s-ar putea schimba odată cu avântul tot mai mare pe care-l iau cărţile electronice. Există apoi problema spaţiului de stocare, care este şi nu este o problemă. Da, publicaţiile tipărite ocupă loc. Dar, aşa cum spunea altcineva de curând, îţi oferă un produs pe care să-l atingi şi să-l poţi arăta.

Un lucru este cert: la ora actuală, o publicaţie tipărită încă este considerată un lucru mult mai serios decât una online. „Publici pe net? Bravo!”; „A, ai apărut pe hârtie? O, înseamnă că eşti bun!” De ce această percepţie? Poate suntem încă tributari educaţiei primite într-o vreme în care exista doar produsul tipărit. E posibil ca nepoţii noştri să nu mai aibă asemenea idei preconcepute. Tind însă să cred că e mai mult decât atât: o carte sau o revistă pe hârtie presupun un efort şi un cost mai mare decât echivalentul electronic, ceea ce le creşte valoarea. În mod normal, asta ar însemna şi că în ele vor fi incluse texte care trec peste o anumită ştachetă a calităţii.

Aşadar, revistele tipărite încă ţin stindardul sus. Mai mult, în era în care totul e disponibil într-un mod care tinde să nu mai pună preţ pe munca omului, ele promovează ideea normalităţii: omul trebuie plătit pentru ceea ce face. Adică scriitorul, redactorul, graficianul, tehnoredactorul, traducătorul.

Sper că acest preambul, poate un pic cam lung, dovedeşte cu prisosinţă de ce avem nevoie de reviste tipărite şi, în plus, de ce este firească o rubrică în care să se vorbească despre ele.

Şi acum, deci, să începem…

După o pauză îndelungată, iată că o revistă SF&F revine pe piaţa publicaţiilor tipărite – Galileo, al cărei număr 6 a fost lansat cu ocazia ediţiei a IV-a a târgului de carte SF şi fantasy Final Frontier. Chiar dacă între timp a apărut şi numărul 7, voi începe această serie de articole cu numărul care marchează renaşterea acestei publicaţii trimestriale.

Apărută la editura Millennium Books din Satu Mare, revista debutează cu un editorial semnat de Michael Haulică, în care ni se prezintă argumentele care au determinat readucerea acestei publicaţii în atenţia publicului.

Secţiunea ficţiunilor se deschide cu o biografie fictivă a lui H. P Lovecraft, care nu ar fi murit în 1937, ci abia în 1991. Semnată de Roland C. Wagner, „H.P.L (1890-1991)" reprezintă o lucrare inedită, bine realizată – cu referinţe, note de subsol şi anecdote legate de viaţa autorului, ca orice lucrare care ar avea în spate o documentare temeinică. Nefiind fan Lovecraft, pot doar să apreciez ideea şi realizarea, pe care le consider lăudabile. Textul în sine nu m-a atras, dar bănuiesc că el va constitui deliciul amatorilor literaturii lovecraftiene.

A doua povestire îi aparţine lui Ciprian Mitoceanu şi se intitulează „Complet accesorizat". Protagonistul ei, Peter, se pregăteşte să meargă la întâlnirea de douăzeci de ani. Pentru a-şi impresiona foştii colegi (mai ales pe unul dintre ei, genul de tip-care-are-succes-în-toate) este dispus să cheltuiască oricât este

necesar – îşi închiriază o maşină deosebită şi chiar o soţie de ocazie. Dar lucrurile nu merg aşa cum le-a plănuit şi este nevoit să improvizeze din mers. Spre marea lui surprindere, improvizaţia pare a fi mai bună decât planul iniţial, cel puţin până când încep să iasă la lumină unele detalii. Povestea are nerv şi mi s-a părut foarte apropiată ca atmosferă de orice scenariu clasic de hollywood – acel slipstream care realizează din nimic un film captivant, pe care stai să-l urmăreşti până la capăt. Minusul textului este dat, în ceea ce mă priveşte, de limbajului prea „murdar", pe care nu-l agreez.

„Fum şi abur" a lui Alexandru Lamba constituie o combinaţie superbă de ucronie şi clockpunk. Ea prezintă un Ev Mediu în care există roboţi şi cai mecanici, rolul Inchiziţiei fiind acela de a feri oamenii de partea diavolească a invenţiilor. În acest context, doi inchizitori participă la prezentarea realizărilor savanţilor Huygens şi de Ayanz y Beaumont, pentru a decide care sunt de inspiraţie divină, meritând a fi păstrate, şi care sunt lucrarea Satanei. Este dificil în ziua de azi să aduci ceva nou, dar Alexandru Lamba o face. Lumea imaginată de el are viaţă, coerenţă şi umor. Un text excelent în urma căruia rămân cu un singur regret: mi-aş dori ca acest univers să fie extins la dimensiunea unei nuvele, sau – de ce nu? – a unui roman.

Andrei Duduman, absolvent al Atelierului SF&F organizat în 2014 de Revista de povestiri şi Bookblog, debutează în această revistă cu textul „Eroi fără voie". El descrie o lume desprinsă parcă din cărţile de istorie sau legendele omenirii, în care diferite popoare se luptă pentru supremaţie sau supravieţuire. Oameni mărunţi devin eroi fără voie şi adevărate personalităţi pot cădea de pe piedestalele lor într-o singură noapte. Regate şi imperii se formează în înaintarea flotelor cărora vântul le suflă în pânze, sau se destramă în tropotul copitelor. Este un text greu, deoarece autorul nu se mulţumeşte să oglindească istoria omenirii. El crează popoare, personalităţi şi obiceiuri pentru care foloseşte denumiri complet străine cititorului. Acesta din urmă este obligat să asimileze în câteva zeci de pagini un bagaj imens de detalii şi termeni. O întreprindere riscantă, care poate descuraja un cititor mai reticent, dar care demonstrează – pe de altă parte – că autorul nu este dispus să facă un compromis doar de dragul facilului. Iar lumea evocată de el e extrem de veridică, de bine legată, încât cine se lasă purtat până la final pe aripile ei să fie recompensat pe măsură.

Mi-au plăcut mereu textele scrise de oameni care au pregătire ştiinţifică. Astfel, povestirea „Oroarea din Oort” a lui Mihai Alexandru Dincă – alt absolvent al atelierului sus-menţionat – prezintă o intrigă sumbră, ţesută peste structura ritmică oferită de informaţiile ştiinţifice. În ea, o mână de răufăcători pleacă într-o expediţie spaţială pentru a exploata resursele unei comete. Un accident pune în pericol misiunea şi participanţii la ea, dar partea mai înfricoşătoare apare sub forma unui artefact straniu, care are legătură cu istoria omenirii. O povestire agreabilă şi uşor de lecturat în ciuda atmosferei dense, căreia informaţiile ştiinţifice îi dau o aură de veridicitate.

Ficţiunile se încheie cu „Odihna cea lungă” a Laurei Sorin. Dincolo de ruinele unui şantier în care părinţii le interzic să meargă, patru fete descoperă lumi fantastice. Însă, la fel ca orice ţine de copilărie, naivitatea şi extazul în faţa frumuseţii se îmbină cu teama de necunoscut. Căci lumile acestea ascund pericole cărora fetele trebuie să înveţe să le facă faţă. Autoarea reuşeşte să prezinte foarte bine lumea copilăriei, fără a cădea în pueril. Ştie să scrie şi să se joace în acelaşi timp, atrăgând cititorul în demersul ei. Mi-a plăcut foarte mult faptul că a mers continuu pe graniţa aceea care m-a făcut să mă întreb dacă evenimentele relatate sunt „reale” (în fantasticul lor), sau reprezentau doar modul în care lumea înconjurătoare se vede prin ochii unor copii.

A treia rubrică a revistei Galileo o constituie cronicile de carte. În cadrul ei, cititorii pot lua un prim contact cu volumele „Vegetal” de Dănuţ Ungureanu şi Marian Truţă, „Fântânile Paradisului” de Arthur C. Clarke, „Nuanţe de întuneric” de Roxana Brînceanu, „Vraciul de pe norul interior” a subsemnatului şi „City of Stairs” de Robert Jackson Bennett, prin intermediul articolelor semnate de Laura Sorin, Oliviu Crâznic, Iulia Dromereschi şi Tudor Ciocârlie.

*

Revista CPSF Anticipaţia îşi continuă cu regularitate apariţia lunară la editura Nemira. Întrucât decalajul dintre lansarea revistei şi sosirea ei pe rafturile librăriilor din Alba Iulia este de trei până la patru săptămâni, voi păstra şi eu un decalaj de o lună în prezentarea ei. Prin urmare, voi vorbi despre numărul 29, apărut în luna aprilie.

Prima povestire îi aparţine lui Kim Stanley Robinson şi se numeşte „Înainte de trezire”. Un fenomen cosmic afectează omenirea, care ajunge să trăiască simultan într-o stare de vis amestecată cu realitatea. Situaţia riscă să capete o turnură gravă, întrucât nimeni nu mai poate fi sigur ce se întâmplă cu adevărat, evenimentele desfăşurându-se în acea succesiune binecunoscută de vis în vis în vis. Mai mult, se pare că starea de visare duce realitatea spre un alt curs. Nu este o lectură facilă, din cauza permanentei alternanţe realitate-vis, dar premisele povestirii sunt interesante şi stilul plăcut.

Alexandru Lamba ne oferă în „Reculul praştiei” un hard-SF clasic. La jumătatea călătoriei spre Centura Kuiper, un astronaut este trezit din somnul criogenic. El încearcă să descopere motivul pentru care computerul de bord a decis să facă acest gest, precum şi misterul dispariţiei colegului de zbor. Un text profund, cu implicaţii filozofice privitoare la modul în care tehnologiile vor schimba viitorul omenirii şi în care informaţiile ştiinţifice stau la loc de cinste.

Oliviu Crâznic prefaţează „Ziua dimensiunii zero” a lui Liviu Radu printr-o prezentare a autorului şi a operei sale. Povestirea prezintă inventatorul unui dispozitiv prin intermediul căruia poate face comparaţia între înălţimea sa fizică şi cea eterică. Spre groaza sa, diferenţa dintre cele două creşte progresiv de la o zi la alta, în defavoarea celei dintâi. O povestire cu un deznodământ interesant, dar care nu vine în urma unui demers ştiinţific, ca în precedentul text.

În „Mâinile reci şi mirosul de sare”, Ji Yang ne vorbeşte despre văduva unui pescar şi despre vizita soţului decedat. Deoarece femeia duce o viaţă grea, acesta se oferă s-o ajute. Femeia este sfâşiată între dorinţa pentru el şi spaima faţă de fenomenul anormal, care pare a avea rădăcini profunde în subconştientul ei. Un text echilibrat, interesant, dar care mi se pare că se opreşte la o miză mult prea mică faţă de potenţialul pe care-l avea.

Povestirea „Masca” de Miron Scorobete este prefaţată de o prezentare a autorului, realizată de Mircea Opriţă. Viscolul şi zăpada o obligă pe o tânără să-şi petreacă Revelionul alături de familia care ocupă un canton. Cu câteva minute înainte de miezul nopţii, cei trei sunt vizitaţi de colindători, dintre care unul este

costumat în cerb. Acesta se dovedeşte a fi un savant care poate vorbi cu animalele, lucru pentru care a trebuit să plătească un preţ pe măsură. Un demers pseudo-ştiinţific (mai mult fantastic) într-un decor specific SF-ului românesc de dinainte de 1989, dar o lectură plăcută per total.

Revista se încheie cu primul episod al benzii desenate „Zona de Est" a lui Viorel Pîrligras, realizată în acelaşi stil îngrijit cu care ne-a obişnuit artistul craiovean. Spaţiul alocat ei fiind prea mic, după părerea mea, nu am reuşit încă să-mi dau seama suficient de bine care este acţiunea, pentru a o comenta. Prin urmare, las acest demers pentru articolul viitor.

OPINII

Umanitatea în SF. Cine este om și cine nu? (de Miloș Dumbraci)

Ce este omul? Întrebarea fundamentală, care ne frământă de milenii, a fost rezolvată cu ușurință de religie prin ideea de suflet: „creaturile cu suflet sunt oameni, cele fără, nu.” Această definire a început însă să se sfărâme odată cu dezvoltare spiritului științific și, de vreo două-trei sute de ani, ne-am găsit din nou goi în fața infinitului, fără o definiție clară pentru noi înșine. Iar pentru noi, cititorii de SF, situația e și mai grea, căci au apărut numeroși noi candidați posibili la această calitate: androizi, cyborgi, clone, AI-uri, roboți inteligenți, extratereștri.

Ca diferențiere, voi considera cyborgi – organismele ce combină părți umane (de carne) cu părți tehnologice; androizi – roboții umanoizi din componente ce nu provin din celule umane (plastic, metal, substanțe organice de altă natură) și care nu folosesc o minte umană; clone – ființele provenite din celule umane și folosind o minte umană, indiferent dacă mai au formă umanoidă sau nu; iar roboți inteligenți – pe cei tehnologici non-umanoizi (precum moravecii lui Simmons).

În opinia mea, definirea unui om se face printr-un complex de criterii biologice, psihologice și sociologice, pe care o să le prezint în continuare, în ordinea logică (cu precizarea că eu, fiind ateu, nu iau în calcul și criterii teologice, pe acestea puteți să vi le adăugați voi după gust, cu riscul să nu mai fie viabil niciun candidat). Voi lua în calcul, evident, doar creaturile/entitățile cu un grad civilizațional de inteligență, căci altfel risc să includ, conform propriei mele grile, și cimpanzeii (deși e și asta altă discuție, în unele state s-a decis legal că beneficiază de drepturile omului).

*

1. CURIOZITATEA INTELECTUALĂ. Unul dintre primele aspecte pe care le consider definitorii omului este dorința/nevoia de a ști mai mult, de a descoperi noul, de a se întreba ce este dincolo de orizont. Spiritul științific aș putea spune, impulsul nostru de a căuta explicații, de a cerceta și de a experimenta.

Evident, în mare măsură împărtășim curiozitatea cu animalele; dar dincolo de cea motivată de căutarea de noi surse de hrană și noi teritorii, omul are și o curiozitate la adresa aspectelor abstracte (matematică, fizică, filosofie etc.) care nu se regăsește la nicio altă ființă descoperită până acum de noi. Și primatele au, de exemplu, curiozitatea tehnologică de a găsi instrumente și arme, de a înțelege cum funcționează și uneori chiar de a le optimiza. Dar, în plus, noi simțim nevoia să înțelegem nu doar ce funcționează și cum, ci și DE CE. Ei, și de la acest „DE CE", indiferent că este unul fizic (ex. identificarea forțelor precum gravitația) sau sociologic (ex. factorii ce duc la apariția și extinderea unei ideologii), începe eliminarea în grila noastră. Cât de reală este dorința de a ști „DE CE" la mințile electronice (AI-uri, roboți umanoizi sau nu)?

Chiar dacă există (de exemplu moravecii lui Simmons manifestă curiozitate intelectuală și artistică), nu este ea urmarea programării efectuate de oameni? Poate nu direct (la un robot creat de un AI sau de alt robot), dar ca punct inițial, nu orice minte electronică, indiferent cât de evoluată, provine de la un soft originar creat de om?

Puteți argumenta că, în fond, și a noastră este doar un soft, din moment ce mintea este o manifestare bio-chimică și electrică ce funcționează pe bază de algoritmi. Că și noi suntem, mai mult sau mai puțin, niște computere ce funcționează pe baza unei programări destul de standardizate. Diferența specifică pe care o percep eu este faptul că, la noi (și la alte ființe inteligente biologice), programul curiozității abstracte a evoluat singur, în mod natural, și nu a provenit dintr-o intenție externă, fie ea și implicită, nu explicită (poate că o AI a evoluat dintr-un soft ce nu avea inclusă curiozitatea, dar programatorul uman inițial a creat acel soft folosind mintal o paradigmă ce o includea).

Pe scurt, la criteriul CURIOZITATE INTELECTUALĂ avem:

DA: cyborgi, clone, extratereștri,

NU: AI-uri, roboți inteligenți (androizi și moraveci).

*

2. IMAGINAȚIA. Pornind poate din curiozitatea intelectuală de la punctul anterior, imaginația merge cu un pas și mai departe către abstract. Astfel, oamenii nu numai că imaginează lucruri noi, funcționale și utile din elemente care nu sunt evidente (spre deosebire de primate, care descoperă instrumente și arme folosind elemente deja existente în mediul lor), dar imaginarul uman inventează și o infinitate de concepte și entități absolut inutile și lipsite de funcționalitate.

Nu mă refer aici la religie, de exemplu, care, deși este imaginară și inutilă pe fond, îndeplinește totuși anumite funcții reale sociologice (ne reduce instinctele criminale printr-un sistem de pedepse și recompense lipsite de concretețe) și psihologice (are efect anti-traumatic). Nu, mă refer pur și simplu la povești, de la legendele celor mai străvechi oameni la SF-ul și fantasy-ul actual.

Nu există animale care să inventeze povești fanteziste (s-a stabilit, de exemplu, că și gorilele mint, dar minciuna nu este o fantezie, ci se bazează pe elemente reale și verificabile, doar prezentate fals). De aceea, probabil că unul dintre primele lucruri care ne-a separat vizibil în evoluție de strămoșii noștri antropoizi a fost momentul când niște australopiteci, sau ce or fi fost, s-au strâns sub un copac și unul dintre ei a început să vorbească prostii. Iar celorlalți, deși le era clar că nicăieri în jurul lor nu se găsește monstrul inventat pe loc din poveste, le-a plăcut fiorul simțit și au cerut mai multe detalii lipsite de realitate și utilitate.

Acum, problema cu acest criteriu este că, deși ne separă foarte clar de animale, inclusiv de cele mai apropiate nouă, e mult mai greu de stabilit dacă ne separă și de celelalte ființe inteligente. E clar că cyborgii și clonele vor avea aceeași imaginație, căci provin și biologic din oameni; dar dacă o AI sau un android manifestă imaginație care nu a fost programată de un om, este ea veritabilă sau, precum curiozitatea intelectuală, provine de la creația inițială? Eu aș zice că este reală, căci a evoluat de la sine, independent.

De aceea, cu o doză de dubiu, consider că la criteriul IMAGINAȚIE avem:

DA: cyborgi, clone, extratereştri, AI-uri, roboţi inteligenţi (androizi şi moraveci).

*

3. SENTIMENTE. Dacă punctul anterior ne separa foarte clar de animale şi nu prea bine de alte fiinţe inteligente, în privinţa sentimentelor situaţia stă exact invers. Vedem în jurul nostru că o bună parte din animalele mai evoluate (mai ales mamiferele şi unele păsări) au în mod real sentimente; şi cu cât sunt mai evoluate, cu atât şi simţămintele sunt mai variate şi mai specializate.

De exemplu, o pasăre simte dragoste faţă de progenituri, dar puţin probabil să cunoască sentimentul de regret; un câine este capabil de prietenie, de iubire chiar şi-n afara speciei (iubeşte un membru al altei specii şi este conştient că este alt tip de fiinţă, din moment ce foloseşte o limbă diferită cu oamenii decât cu alţi câini) şi chiar de tristeţe; iar un cimpanzeu simte absolut tot ce simţim şi noi, mai puţin fervoarea religioasă sau ideologică, ce pornesc din imaginaţie (deşi putem considera că are sentimente politice, din moment ce există campanii războinice între triburi de cimpanzei, care nu sunt motivate de foame sau teritoriu).

Pe de altă parte însă, nu este posibil ca AI, indiferent cât e de inteligentă, fie ea chiar şi cvasi-divină, să aibă sentimente reale. Şi mă refer atât la cele strict software, entităţi virtuale, cât şi la cele întrupate (androizi, moraveci). Acestea ar putea simţi lipsa practică (a unui program, a unei componente, a unui membru al reţelei/echipei) dar nu cred că ar putea simţi o lipsă nepractică, precum depresia (în cazul căreia îţi lipseşte ceva nedefinit, dar devastator).

De fapt, cred că principalul element care ar separa clar sentimentele umane de cele electronice este definirea. Un android, precum cei din „Vânătorul de recompense” (superbul „Blade Runner” al lui Ridley Scott), poate simţi dragostea, regretul, furia, dorinţa de a fi liber sau chiar om. Toate acestea sunt sentimente reale, dar obiectul lor este clar definit: un alt android, un om, conceptul de om, de libertate.

Suplimentar acestui tip de sentimente, oamenii mai au o categorie unică: sentimentele fără obiect clar definit, precum dorul, nevoia de împlinire în general şi, cum spuneam mai devreme, melacolia, spleenul, depresia. Nu este clar dacă

extratereștrii biologici ar avea sau nu acest tip de simțăminte; probabil că unii proveniți din ființe similare mamiferelor le-ar avea, în timp ce alții, insectoizi, nu – rămâne de văzut.

Pe scurt, la criteriul SENTIMENTE avem:

DA: unii cyborgi (la care predomină umanul), clonele, unii extratereștri,

NU: AI-uri, roboții inteligenți (androizi și moraveci), unii cyborgi (la care predomină AI-ul), unii extratereștri.

*

4. SPIRITUL DE SACRIFICIU. De la variantele lui blânde (compasiunea, caritatea, generozitatea) până la cea extremă (renunțarea la propria viață), spiritul de sacrificiu al individului în favoarea grupului (de la familie până la popor) a fost întotdeauna considerat ca absolut definitoriu pentru „a fi om”.

Dar este el oare? Nu la fel se sacrifică și insectele sociale, precum termitele, albinele, furnicile? Aici elementul de diferențiere apare la motivație: atât noi, cât și foarte multe animale, suntem dispuși la riscarea și chiar sacrificarea propriei vieți pentru supraviețuirea fizică a colectivității și, in extremis, a speciei. Dar aceasta este pur și simplu o pre-programare instinctivă existentă inclusiv la ființe extrem de rudimentare evolutiv.

Diferența apare la motivația imaginară, atunci când pericolul nu este concret, fizic (atacul unui prădător) ci de valori: la adresa religiei sau a ideologiei. Zeci de milioane de oameni au murit de-a lungul istoriei pentru a-și proteja zeul sau idealurile, indiferent că acestea s-au numit comunism, fascism sau pur și simplu libertate, în timp ce niciun animal nu a pierit vreodată pentru concepte.

Atunci, separația ar fi destul de simplă: roboții care se sacrifică conform legilor lui Asimov intră la prima categorie, fiind programați în acest sens, în timp ce clonele ce mor pentru Republică în „Războiul Stelelor” fac asta din convingere și deci sunt oameni.

Dar tind să nu fiu de acord cu această aparență. Atât la ideologie cât și la religie, eroii renunță la propria viață pentru ca urmașii lor (fie biologici, propriii copii, fie mentali, descendenții ca popor) să fie protejați de creștinare/islamizare/etc. sau de un mod de viață perceput malefic (și cei care mor pentru dictaturi precum teocrația iraniană sau URSS-ul / Reichul nazist credeau că alternativa este mai rea). Ca să nu mai spun că o parte dintre ei se așteaptă și la recompense (virgine în Rai sau monumente grandioase). Și atunci, dacă scopul este tot protejarea membrilor grupului, chiar dacă nu e un pericol real, ci bănuit, nu ne întoarcem la supraviețuirea speciei?

Eu personal consider că da, ca urmare, acest criteriu considerat de multe ori definitoriu mie nu mi se pare valabil. Astfel că nu o să-l folosesc, fiind inutil.

*

5. BIOLOGIA.

Din păcate, criteriul aparent cel mai simplu de definire a omului în realitatea prezentă, și anume să fie măcar parțial uman în sensul pur biologic/anatomic, devine extrem de complicat în cea viitoare, science-fiction. Și asta datorită următoarelor două dileme, pe care le voi diseca nițel, fără a extinde prea mult analiza (că ar ieși alte două articole).

Prima dilemă apare la interpretarea fizică: încă ești om, atâta timp cât mai ai măcar ceva dintr-un organism uman. Problema este: unde e limita maximă? De exemplu, personajele îmbunătățite cu prostetice și implanturi din universul jocului Deus Ex sunt încă, evident, oameni. Foarte clar cât timp prosteticele reprezintă minoritatea; când acestea devin majoritare, respectivii devin cyborgi, dar în opinia mea încă sunt oameni, chiar dacă mai au, de exemplu, doar capul original. Și chiar și acela cu ochi tehnologici. Problema este: dacă înlocuiești absolut tot în afară de creier, mai ești om? Eu aș zice că da. Dar când înlocuiești o parte din creier cu procesoare? Deja este foarte discutabil. Numai că atunci când ai terminat de înlocuit totul nu mai ești cyborg, ci android, iar atunci apare întrebarea: care a fost punctul exact când ai schimbat categoria? La cât la sută din schimbare?

A doua dilemă este la interpretarea metafizică: mintea noastră reprezintă un complex de semnale biochimice și electrice („software”-ul) rulate de creier („hardware”-ul). Cât timp rămân cuplate, totul e simplu. Dar ce facem dacă le decuplăm? Software-ul fără hardware mai este om?

Adică, dacă o AI se dezvoltă sau e creată independent, este o entitate electronică. Dacă însă downloadăm mintea unui om într-un computer, este ea o minte sau o AI? Și care este „eu”? Doar cea rămasă în corp, sau și cea din cloud? După ce moare cea organică, cea din computer mai este (același) om sau ceva diferit? În opinia mea, și nu sunt atât de sigur că am dreptate, cea din computer nu este „eu”, ci altcineva. Dar imaginația și curiozitatea intelectuală pe care le va manifesta sunt continuări ale celor originale și deci veritabile (ca urmare este om) sau doar simulări (și nu este om)? Aici înclin spre a doua variantă, deși probabil că personalitatea ar fi absolut convinsă că sunt reale. Și nu vreau să mă întreb, similar, cât de real e ceea ce percepem noi, că deja mă înfior…

Ca urmare, cu multă îndoială, consider că la criteriul BIOLOGIE avem:

DA: cyborgi (până la un punct), clone, extratereștri,

NU: AI-uri (originale sau minți downloadate), roboți inteligenți (androizi și moraveci), cyborgi (după un punct).

*

Într-o oarecare concluzie, cam fluidă, căci am văzut cum zonele de gri sunt atât de greu de definit încât mai mult ne afundăm în alte întrebări decât să răspundem cu „alb și negru”, aș putea spune că umani sunt clonele (umanoide în formă sau nu), cyborgii (până la un punct greu de definit) și o parte din extratereștrii biologici, în timp ce AI-urile (originale sau foste minți), androizii, roboții și unii extratereștri nu pot fi considerați oameni.

Vreau însă să precizez că eu însumi îmi păstrez anumite dubii filosofice asupra clasificării și, mai ales, că această discriminare a fost una strict conceptuală și nu din punct de vedere al drepturilor. Căci (și această temă ar fi și ea destul de complicată) din punct de vedere al drepturilor omului consider că

acestea ar trebui acordate în mod egal tuturor creaturilor (biologice, tehnologice și virtuale) care manifestă conștiință de sine și capacități de introspecție, indiferent că sunt sau nu oameni.

Ca în legea lui Ohm, varianta hâtră românească: „ești om cu mine, sunt om cu tine”…

ESEURI

Andy Warhol: 15 minute de celebritate (de Marcel Gherman)

Faimosul artist plastic Andy Warhol (1928-1987) a fost o figură emblematică a spaţiului cultural american. El a transpus o serie de atribute definitorii ale erei industriale în creaţii artistice cu caracter conceptual. Spre deosebire de personalităţi precum Marshall McLuhan şi Alvin Toffler, care vedeau în producţia şi consumul în masă un fenomen anost şi dezumanizant, Warhol a ajuns să celebreze viaţa în această „Minunată lume nouă”, privind-o ca pe o imensă înscenare grotescă în care fiecare persoană fără excepţie devine o vedetă.

Andy Warhol (variantă americanizată a numelui Warhola) s-a născut în Pittsburg, statul Pennsylvania, într-o familie de imigranţi slovaci. A fost un copil bolnăvicios, iar faptul că a petrecut perioade îndelungate în singurătate, având prilejul să se gândească la condiţia sa, avea să contribuie la formarea lui ca artist, la fel ca în multe alte cazuri similare.

Demonstrând un talent precoce, a absolvit Şcoala de Arte Plastice de pe lângă Institutul de Tehnologie Carnegie din Pennsylvania, optând pentru specialitatea de design comercial. Apoi s-a mutat în New York, devenind în foarte scurt timp unul dintre cei mai apreciaţi creatori de materiale publicitare şi un cunoscut ilustrator de reviste. Motiv pentru care a fost solicitat de către casa de discuri RCA să realizeze numeroase coperte pentru albume muzicale, acesta fiind pe atunci un domeniu emergent.

În anii 50 a început să-şi prezinte lucrările grafice la diverse săli de expoziţii din New York, intenţionând să ia cu asalt lumea picturii tradiţionale şi să-şi consolideze statutul de artist plastic „serios”. Aceste curioase manifestări expoziţionale au bulversat critica de specialitate, care nu găsea în ele decât nişte obiecte banale, aparent lipsite de orice valenţe estetice: 50 de etichete identice de

pe cutiile cu supă de roşii Campbell's (mâncarea preferată a lui Andy Warhol), ambalaje ale săpunului Brillo confecţionate artizanal sau reproduceri de bancnote. Warhol a făcut un inventar exhaustiv al artefactelor prezente în viaţa americanilor, din care nu lipseau scaune electrice, poze cu câini de poliţie hărmuind militanţi pentru drepturile civile şi drapelul Statelor Unite, culminând cu proverbiala sticlă de Coca-Cola.

Despre aceasta din urmă se zice că Warhol ar fi afirmat: „Minunat în această ţară este că America a pus începutul unei tradiţii prin care cei mai bogaţi consumatori cumpără de fapt aceleaşi produse ca şi cei mai săraci. …O sticlă de Coca-Cola rămâne o sticlă de Coca-Cola, indiferent de cât de mulţi bani ai da pe ea."

De la apariţia primelor modele de automobile Ford, disponibile pentru oricare client în aceeaşi culoare neagră, efectele producţiei pe bandă rulantă au pătruns în intimitatea fiecărui individ. Andy Warhol nu a făcut decât să exprime această realitate în creaţiile sale ce ţin de curentul pop art, care aveau să contureze aspectul hipermodern al imaginarului mediatic, vizibil în fenomene de mare rezonanţă precum canalul MTV sau superproducţiile hollywodiene de vară ale regizorului Steven Spielberg.

Iniţial, establishment-ul cultural new-yorkez a întâmpinat cu rezerve creaţia lui Warhol, acuzându-l că ar fi „capitulat în faţa comercialului". Această situaţie aminteşte cumva de faimosul proces intentat la începutul secolului XX, în care Academia Americană l-a înfruntat pe Constantin Brâncuşi în chestiunea dacă este sau nu sculptura acestuia „Pasăre în Zbor" o operă de artă, proces care se consideră că ar fi legitimat pentru prima dată arta de avangardă.

Este ciudat că o naţiune atât de tânără precum America a jucat atunci rolul de avocat al valorilor clasice. Câteva decenii mai târziu, atunci când pictura americană adoptase deja principiile avangardei, abstracţionismului şi expresionismului, reprezentate de pictori precum Jackson Pollock, un alt artist originar din Europa de Est, Andy Warhol, avea să iniţieze, la rândul său, o schimbare de paradigmă, deschizând o direcţie neaşteptată pentru arta americană.

Printre temele predilecte abordate în creaţia lui Warhol este şi cea a starurilor muzicale şi de cinema. Portretele unor nume notorii precum Marilyn Monroe,

Elvis Presley sau Liz Taylor au ajuns astăzi să fie vândute la licitaţii, valorând milioane de dolari. În timpul apariţiilor publice, Warhol însuşi adopta adesea comportamentul unei vedete, răspunzând cu dezinvoltură la întrebările jurnaliştilor. De fapt, nu obişnuia să-şi explice lucrările, lăsându-le să vorbească de la sine.

Cultul vedetismului promovat de Andy Warhol se regăseşte într-o butadă memorabilă lansată de acesta: „În viitor fiecare îşi va avea cele 15 minute de celebritate.” Expresia respectivă vizează un fenomen ce ia o amploare tot mai mare în societatea modernă, cel al demolării ierarhiilor. În contextul multitudinii de canale de promovare oferite de mass-media, al blogurilor şi reţelelor sociale, oricine are posibilitatea să devină pentru o perioadă limitată un „star”.

Andy Warhol a fost un artist polivalent. În studioul său The Factory, devenit loc de întâlnire al boemei americane, obişnuia să organizeze serate de teatru şi film experimental, în timpul cărora actori în vogă precum Dennis Hopper îşi rosteau replicile pe fundalul unor proiecţii cinematografice. A colaborat şi cu o serie de muzicieni, printre care şi cu compozitorul minimalist LaMonte Young. Creaţia celui din urmă avea să-l inspire la realizarea unor filme conceptuale nonevolutive. A întreţinut o relaţie de prietenie cu formaţia punk rock Velvet Underground, a cărei piesă „All Tomorrow’s Parties” („Toate celebrările zilei de mâine”) a devenit un adevărat imn al perioadei respective. Piesa a surprins spiritul milenarist ce plutea atunci în aer şi a proiectat o viziune optimistă asupra viitorului.

Însă viaţa lui Andy Warhol a fost marcată de un incident grav ce a avut loc pe data de 3 iunie 1968, cu câteva zile înainte de asasinarea lui Robert Kennedy. O colaboratoare dezechilibrată pe nume Valerie Solanas a întreprins o tentativă de omor asupra artistului american, împuşcându-l de câteva ori în piept. Solanas şi-ar fi motivat gestul prin „dorinţa de a ajunge faimoasă ca persoana care l-a împuşcat pe Andy Warhol.” El a supravieţuit ca prin miracol acestui atentat, care însă l-a lăsat cu traume fizice şi psihice, influenţându-i în mare măsură creaţia ulterioară. Warhol avea să mărturisească chiar că, în acea clipă de panică, violenţa din filmele cu cowboys i s-a părut mai reală decât suferinţa fizică adevărată.

După o activitate artistică prolifică, Andy Warhol a plecat din viaţă în 1987, în urma unor complicaţii survenite după o intervenţie chirurgicală nereuşită. Prin

testamentul lăsat de el, în New York a fost înfiinţată o Fundaţie Warhol, ce are ca misiune dezvoltarea continuă a artelor vizuale şi încurajarea noilor generaţii de creatori.

BANDĂ DESENATĂ

Clișee (de Alexandru Lamba)

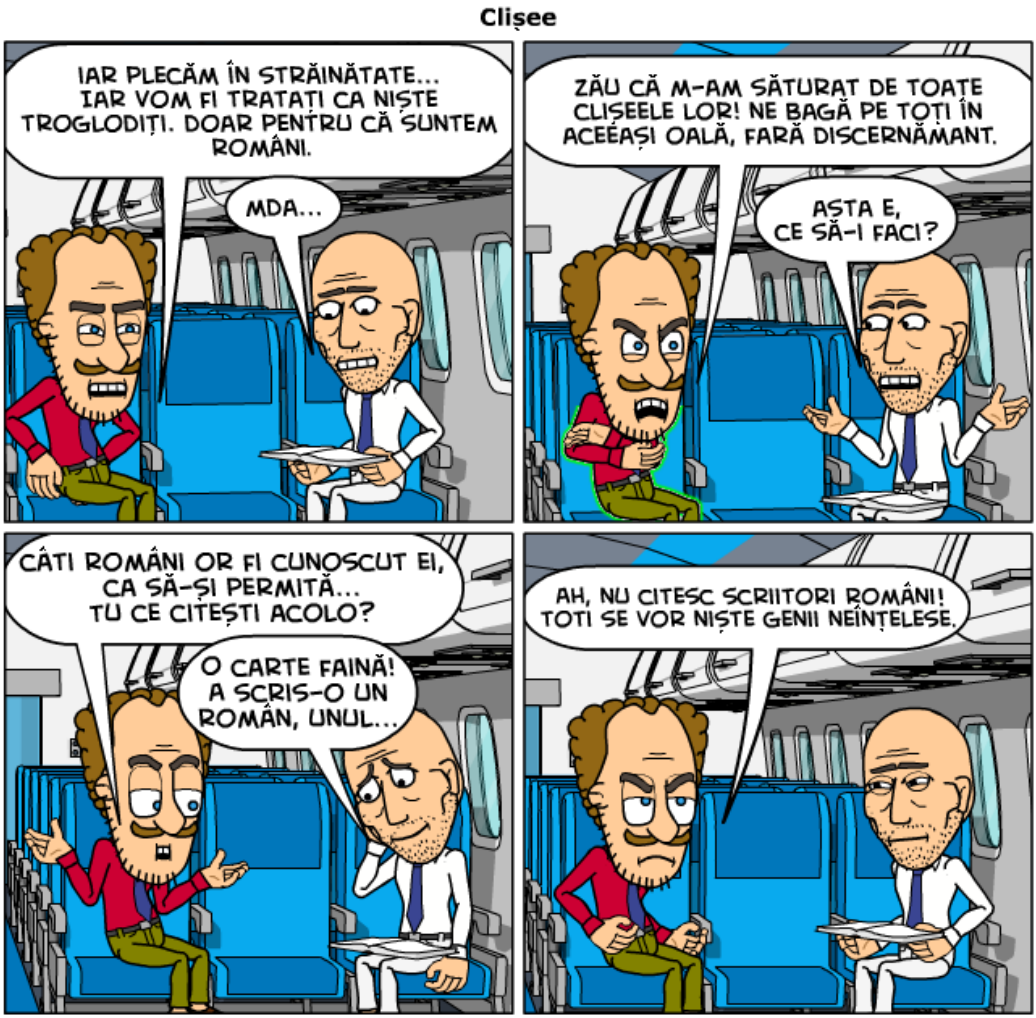
Clișee
IAR PLECĂM ÎN STRĂINĂTATE... IAR VOM FI TRATAȚI CA NIȘTE TROGLODIȚI. DOAR PENTRU CĂ SUNTEM ROMÂNI.
MDA...
ZĂU CĂ M-AM SĂTURAT DE TOATE CLIȘEELE LOR! NE BAGĂ PE TOȚI ÎN ACEEAȘI OALĂ, FARĂ DISCERNĂMÂNT.
AȘTA E, CE SĂ-I FACI?
CÂȚI ROMÂNI OR FI CUNOSCUT EI, CA SĂ-ȘI PERMITĂ... TU CE CITEȘTI ACOLO?
O CARTE FAINĂ! A SCRIS-O UN ROMÂN, UNUL...
AH, NU CITESC SCRIITORI ROMÂNI! TOȚI SE VOR NIȘTE GENII NEÎNȚELESE.

ARTĂ IMAGINARĂ

Coperte potrivite X
(de John Dobro)

Și mai multă magie, universul lui Milos Dumbraci.

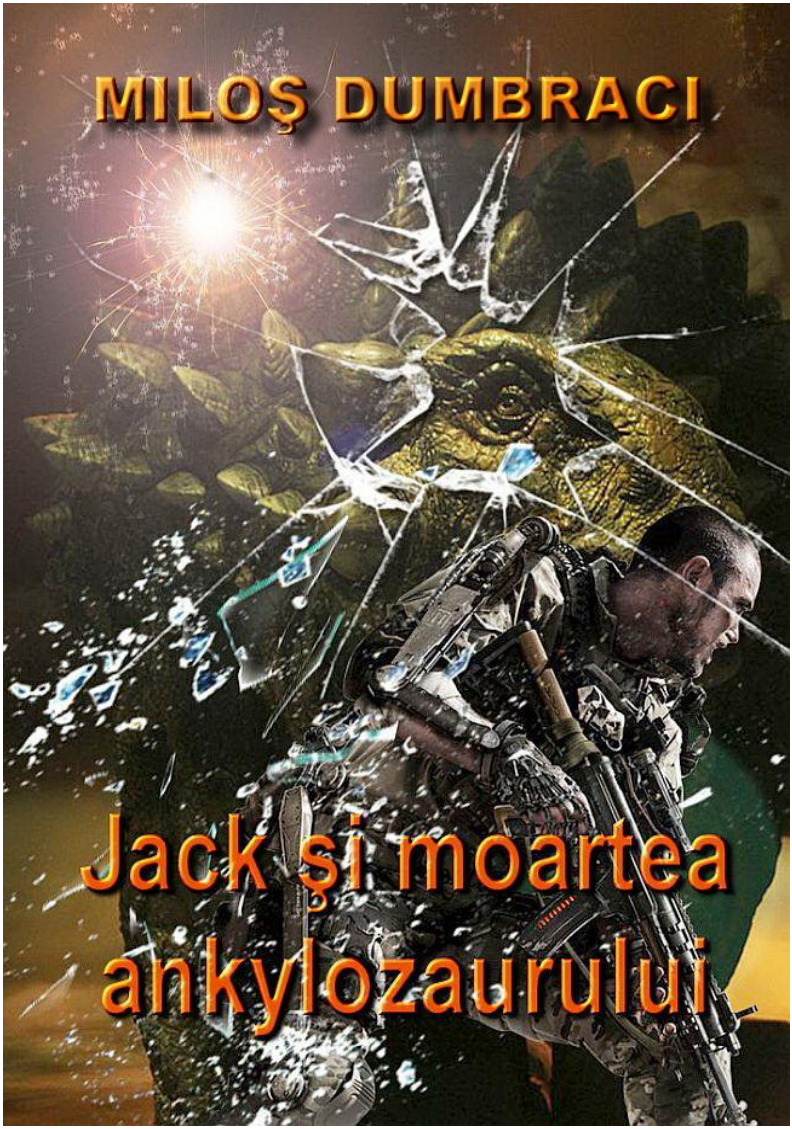

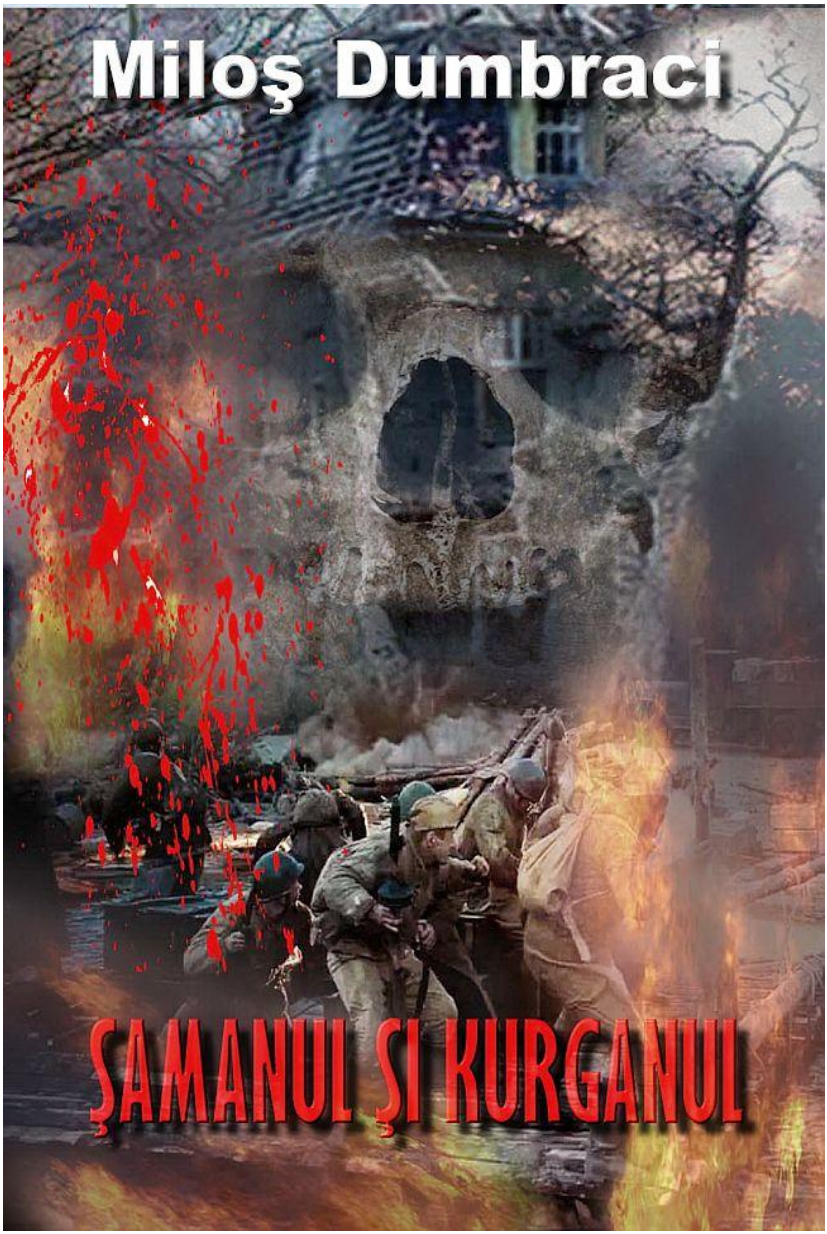
Miloş Dumbraci
ŞAMANUL ŞI KURGANUL

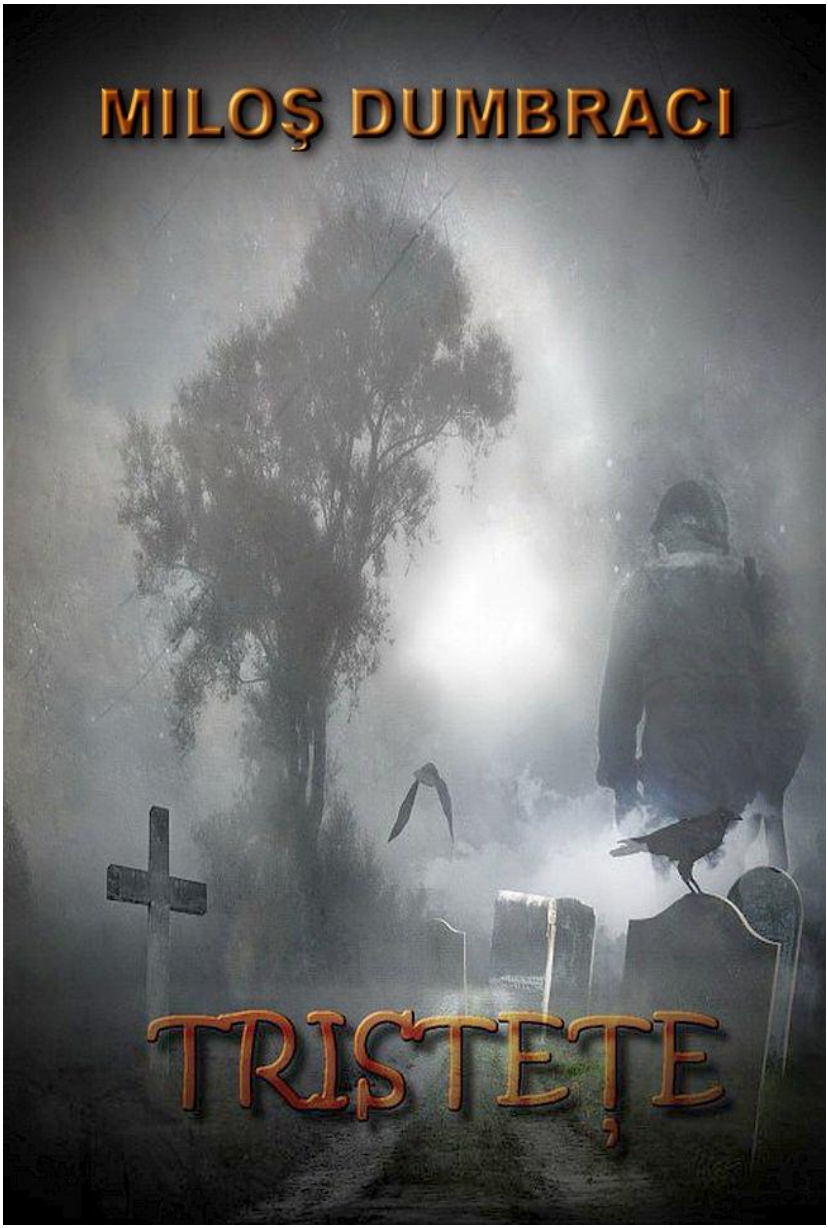
MILOŞ DUMBRACI
TRISTEȚE

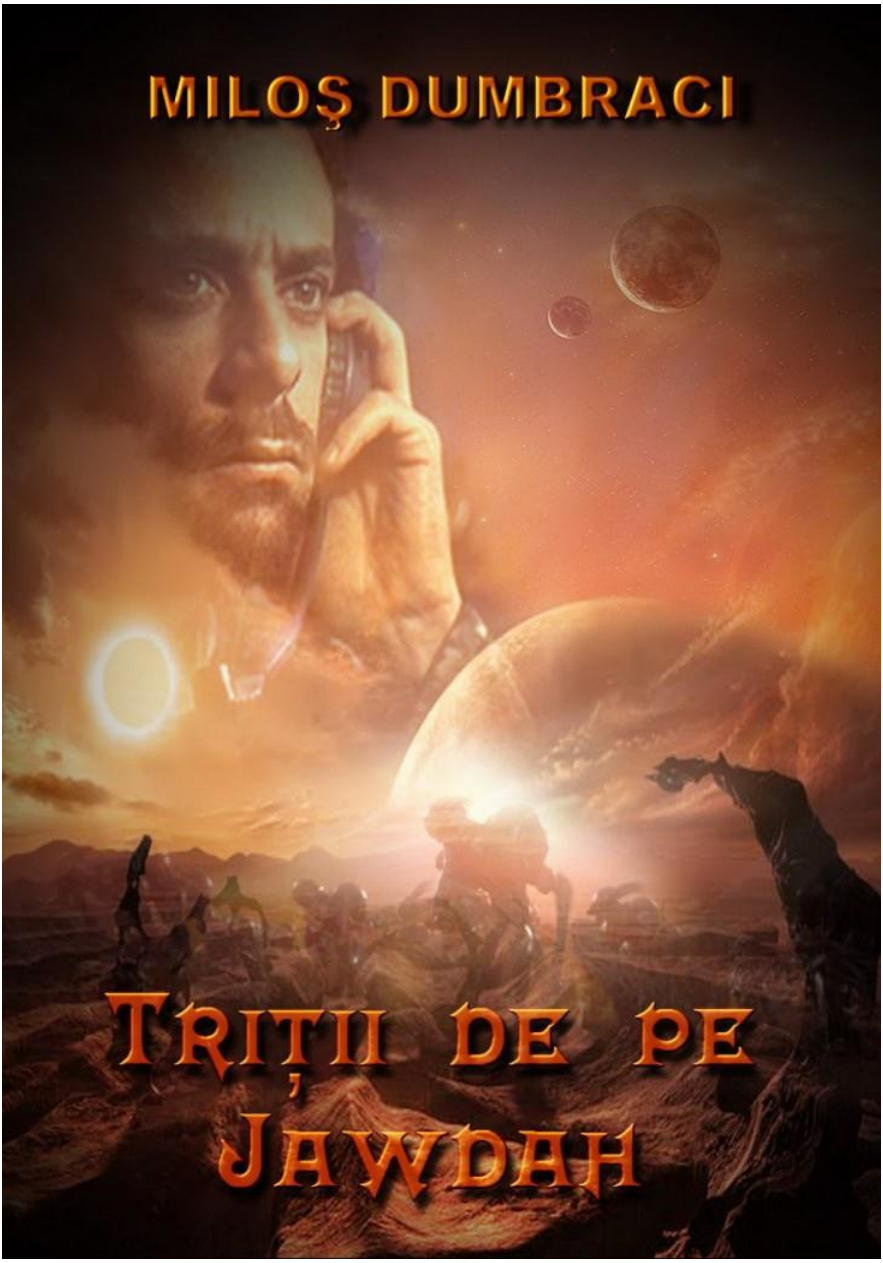
MILOŞ DUMBRACI
TRIȚII DE PE JAWDAH

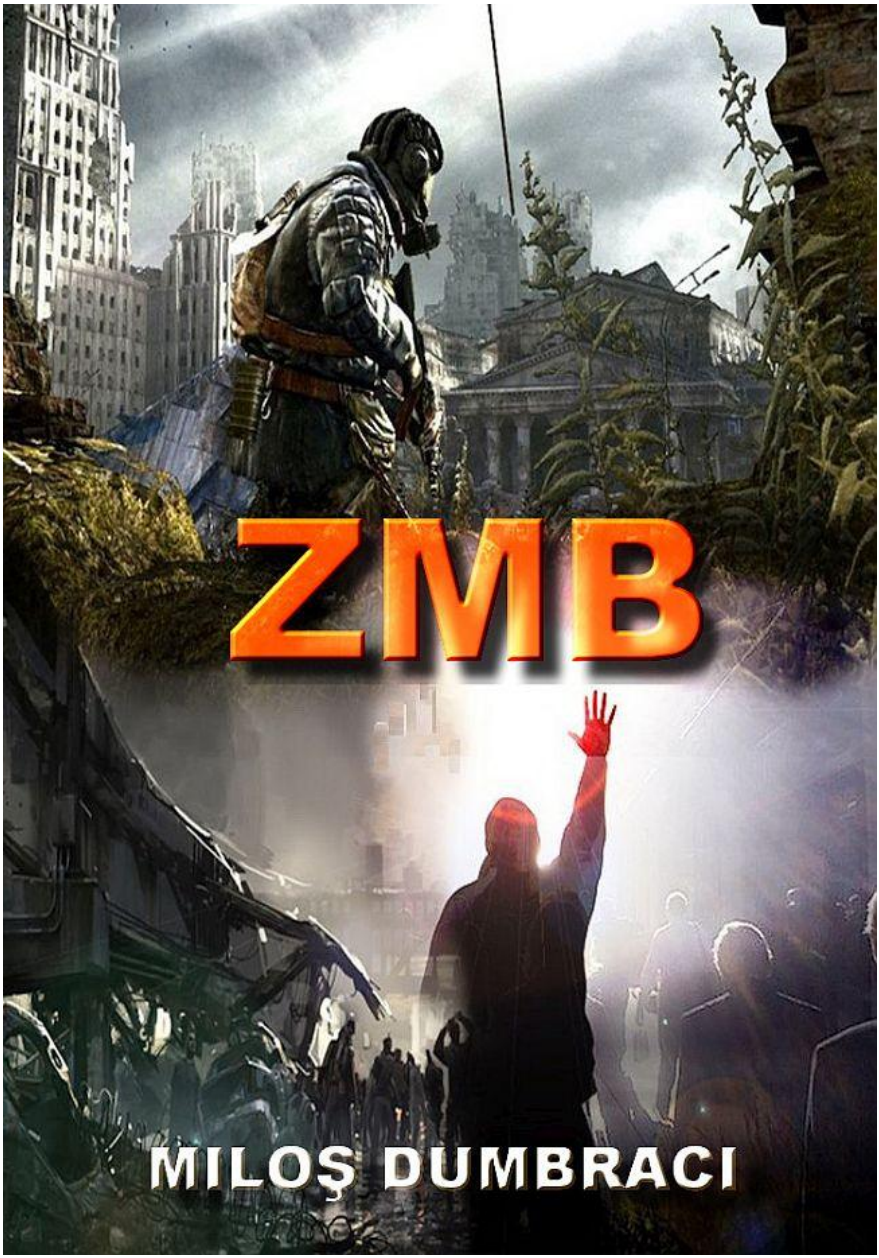
ZMB
MILOŞ DUMBRACI

INTERVIU

Interviu cu scriitorul Eugen Cadaru

Bună, Eugen, şi mulţumesc în numele echipei pentru că ai acceptat această invitație și pentru cartea oferită ca premiu.

Salut, Alex. Vă mulțumesc și eu vouă, celor de la Gazeta SF, pentru că v-ați gândit la mine.

Vorbește-ne, te rugăm, despre tine ca autor. Ce și pe unde ai publicat?

Mă bucur că începi cu o întrebare simplă. În rezumat, pot să-ți spun că, până acum, am publicat povestiri în majoritatea revistelor de profil, atât în cele tipărite (Galileo, Colecția de Povestiri Științifico-Fantastice, Almanahul Anticipația), cât și în cele on-line (Revista de Povestiri, Revista Helion Online, Revista Argos, Revista Nautilus, Revista Societății Române de Science-Fiction și Fantasy), precum și în câteva antologii (Ferestrele Timpului și Lumi Stranii). Unele dintre aceste povestiri au fost remarcate și premiate, atât la nivel național (Premiile al III-lea și al II-lea, în 2012 și în 2013, la Concursul Național de Proză Scurtă Helion; Mențiune la concursul de proză scurtă organizat de Institutul Cultural Român și Revista de Povestiri), cât și la nivel internațional (Premiul European de încurajare la EuroCon 2014).

Ai putea să ne spui ce-ți place să scrii ?

Referitor la genul povestirilor mele, îmi place să cred că scriu realism magic. Sau slipstream, cum i se mai spune prin Occident. Vezi tu, expresia care pe mine mă definește cel mai bine este „exploring around”. Sunt un tip foarte curios cu privire la modul în care este alcătuit Universul iar realismul magic este, pentru mine cel puțin, un instrument intelectual perfect pentru a explora limitele

realității, pentru a vedea ce se află dincolo de orizontul cunoașterii actuale… Și cred că despre asta este vorba în cvasi-totalitatea povestirilor mele, despre descoperirea unei dimensiuni transcendente chiar și în cele mai banale aspecte ale realității cotidiene.

Și, de citit ce-ți place să citești ?

În ceea ce privește lectura, încerc să citesc cât mai variat cu putință, din toate genurile, inclusiv non-ficțiune. Trebuie însă să recunosc că totuși cel mai adesea încerc să mă îndrept spre lecturi în care știința se împletește cu metafizica. Zone precum fizica cuantică, teoria sincronicității, cosmologia, miturile și basmele pot genera înțelesuri extraordinare cu privirea la lumea înconjurătoare, dacă le abordăm dintr-o perspectivă convergentă și, pe cât posibil, integrator.

Spune-ne câte ceva despre „A opta zi e în fiecare noapte", cartea ta de debut pe care o oferi ca premiu. Care este istoria ei?

În câteva cuvinte, traseul pe care l-am parcurs de la câteva povestiri la volum ar fi următorul: totul a început la Final Frontier, în 2011, la prima ediție. Aveam câteva povestiri scrise, mi-aș fi dorit să le evalueze un profesionist și chiar să le văd publicate, dar n-aveam nici cea mai vagă idee de unde să încep acest demers. Am văzut anunțul în presă și, ca oricare iubitor de ficțiune speculativă, m-am bucurat că se întâmplă și la noi un asemenea eveniment. Apoi, când am ajuns la Muzeul Țăranului Român — acolo s-a ținut prima ediție —, am dat o tură pe la toate standurile expozante și, la un moment dat, l-am văzut pe dl. Bogdan Hrib. Îl cunoșteam de la televizor sau de la alte surse mass-media, cred, știam că este patronul Editurii Tritonic, care publica și science-fiction. M-am apropiat de el, m-am prezentat și i-am spus cine sunt și ce vreau. Discuția a fost scurtă, în sensul că mi-a spus imediat că nu îl interesează potențialii debutanți. Părea că treaba se încheie acolo, însă… a mai fost ceva. Înainte de a termina discuția, dl. Bogdan Hrib mi-a arătat spre altcineva care era prezent acolo. Și mi-a spus: „Vorbește cu el. El caută forțe proaspete!". Acel cineva era Michael Hăulică. I-am mulțumit lui Bogdan Hrib pentru sugestie și m-am dus spre acela ce-mi fusese indicat. Și, de aici a curs totul. Michael Hăulică mi-a dat adresa lui de e-mail și mi-a spus să-i trimit povestirile. I le-am trimis și, după ceva vreme, gratie lui și lui Horia Nicola Ursu mi-a apărut prima povestire — Sfera — publicată pe hârtie, în Revista Galileo Science-fiction & Fantasy nr. 5. Așa a început un drum care, după aproximativ patru ani și datorită sprijinului unor oameni extraordinari

cărora le mulțumesc (pe lângă MH și HNU, într-o ordine cronologică aproximativă: Eugen Lenghel, Oliviu Crâznic, Cristian Tamaș, Marian Truță, Flavius Ardelean, Cornel Secu, Lucian Vasile Szabo; și în special datorită susținerii pe care mi-a arătat-o regretatul Ștefan Ghidoveanu — *Mulțumesc mult de tot, Moshule!* — și a efortului lui Cătălin Badea Gheracostea) s-a încheiat ca etapă prin apariția volumului „A opta zi e-n fiecare noapte”

De unde ai inspirația?

În ceea ce privește inspirația, la mine lucrurile se petrec în felul următor: din timp în timp, îmi vine în minte câte o frântură de idee care îmi pare a fi provocatoare și care funcționează ca un fel de invitație. O invitație de a păși într-o altă lume, în lumea acelei idei, a poveștii respective. Apoi, după ce mă așez la laptop și scriu primele propoziții, este ca și cum aș intra acolo, pentru că povestea aceea începe să se deruleze singură iar eu nu fac decât să o relatez. Foarte rar mi se întâmplă să mai adaug ceva sau să modific ceva peste ceea ce văd. Dacă ar fi să explic acest proces, aș zice că poveștile plutesc într-un fel de suprastructură — cred că Jung denumea această zonă cu termenul de „inconștient colectiv” — iar unii dintre noi au această abilitate de a le accesa și a le oferi și celorlalți. Presupun că la fel se întâmplă și cu cei care compun muzică, de exemplu, căci îmi pare extraordinar cum unii oameni produc melodii încontinuu, de parcă le-ar culege de undeva…

La ce să ne așteptăm pe viitor de la scriitorul Eugen Cadaru?

Cum până în prezent am scris doar povestiri — chiar dacă unele dintre ele sunt destul de ample —, cred că în 2015 ar trebui să fac pasul spre nivelul următor, adică să trec de la povestire la nuvelă. Iar dacă această trecere se va dovedi un succes, în 2016 poate mă voi putea gândi și la un roman. Am încă foarte multe idei de povestiri, însă, de ceva timp, port cu mine și un subiect care mă tot strigă să-i dau prioritate și a cărui dezvoltare va cere, în mod cert, un spațiu mai mare. De aceea, voi încerca să-l pun pe hârtie iar spre sfârșitul anului sper că, poate, vom putea vedea rezultatul.

Ce sfaturi le-ai da scriitorilor de la Gazeta SF care doresc să debuteze în volum?

Cred că cel mai important este să nu se grăbească. Să scrie cât pot ei de mult, să-și găsească propria lor voce unică și distinctă, să publice în reviste pentru a-și

forma un public, indiferent cât de mic, iar mai apoi să aibă răbdarea de a-l găsi acel editor dispus să investească în ei. Mi se pare important ca debutul să fie girat de către o terță persoană, pe cât posibil specializată. Există, fără îndoială, și istorii faimoase de succes ale unor autori care au debutat prin self-publishing, nu contest această cale, însă îmi pare că generalizarea ei prin ignorarea editorilor nu aduce prea mare folos nimănui. Cui îi va folosi o piață atomizată, cu milioane de titluri pe care cititorii le vor ignora fiind copleșiți de numărul lor și de lipsa oricărei preselecții critice ?

Care este rețeta succesului tău?

În ceea ce mă privește, cred că o bună parte din rezultatul pozitiv obținut se datorează faptului că am scris doar ce mi-a venit să scriu, fără să am în cap vreo strategie sau vreo miză. Pe tot acest parcurs amintit mai sus, am lăsat lucrurile să curgă liber. Am scris, am dat la citit, am primit feedback-uri încurajatoare, am scris în continuare, am publicat în reviste online și tipărite, am participat la concursuri, am luat câteva premii iar apoi au venit câteva oferte din partea unor edituri pentru a-mi scoate cartea de debut… Cred că totul s-a întâmplat natural, logic, simplu și firesc.

Ce gânduri ai să-i transmiți câștigătorului?

Să fie optimist și să stea întotdeauna de partea luminoasă a Forței. Și să citească „A opta zi e în fiecare noapte”…